

M. Szabó István

Patkányugró

- férc-szonett -

Szóval le kell írjam az egészet. Az előbb még Ravelt hallgattam, a Bolerót persze, s úgy éreztem, hogy fel kell kelljek, s neki kell fogjak ennek a könyvnek. Az ötlet a héten pattant ki az agyamból, valamikor szerdán. Az egész héten pokoli meleg volt, olvastam, hogy tizenheten megdögltek a nagy hőségben; úgy 38 fok lehetett, s persze az ilyesmit az ősök nem bírják.

Szóval itt ülök tök meztelenül az ágyon, és írom a könyvet. Egészen jó érzés, sőt, nagyon jó érzés, ha figyelembe vesszük, hogy az utóbbi évben mindössze egy novellát írtam. Amikor a doki mondta, hogy neked írnod kell, akkor megráztam szösz buksimat, és szemberöhögtem. Azt mondtam, hogy én többet az Istennek sem írok, nem hogy neked, dokim. De ő erre magyarázni kezdett, hogy ez segíteni fog az egész folyamatban, mármint, hogy meggyógyuljak. Viszont én szartam az egészre. Inkább mentettem volna meg valami sármos, szexi pornósztár hercegnőt valami bazi nagy sárkány karmai közül, mintsem írjak egy könyvet. Regényt, azt mondta a srinc. Regényt, mely az elbaszott évekről szól, s minden mégis rendicsek benne. Azt mondta, hogy majd ez az egész olyan tükörszerű bizbasz lesz, s akkor majd valami gyógyulásféle útra léphetek. Sőt, ha nekifogok az írásnak, akkor már eleve a gyógyulás útjára lépek. Jé, gondoltam magamban, azt hittem, hogy az a Jézus gyerek már mindenkinek elintézte a megváltást anno 32-ben, s most nem kell személyeskedjünk ilyen megváltásos dolgokban. De úgy tűnik, mégis kell, hogy a fene egye meg. Én alapjába véve dög vagyok bármit is tenni, s csak akkor írok, ha már szétszurkált ott belül az a hülye TudAtaLaTi, szóval már tök nem érzem jól magam, mert kínoznak a sorok, a verssorok. Szóval én csak ilyenkor szoktam írni. Az is igaz, hogy ezekre az írásokra baszott mindenki, meg ilyesmik. A kötetéről szó nem sok, annyi sem jelent meg a sajtóban. Pedig szerintem egészen tökösen sikerült. Volt benne, van benne szépség, szerelem, mágia, érthetlenség meg ilyen abszurd dolgok (egy húr közé vagy elásva, például). Na mindegy. Azt hiszem, hogy mégis fogok egy verset a kötetből, s az egészet bemásolom ide, hogy lássam, miről van szó. Szóval itt egy vers.

Az örök béke öröme

Paganini

imája

Newtonhoz:

———— kétes sziklaszirtok megingatója

szólj végre hozzám rólam!

———— sziklaszirtok zénoni ereje szóljál hozzám

érted mindent és ellened semmit

egy vonal közé vagy elásva

egy vonal közé

hulládat vonalak szabdalják

vonalak szabdalják és az én húrjaim

mert sem így sem úgy nem volt jó!

———— sziklaszirtok ócska őrszeme!

tengerek gyászmoraja - egy újabb hallgató teremtés

révület láz magány szerelem gyűlölet születik ismét

repeső vággyal figyeled repeső vággyal figyelem

mindketten örülünk: igaz és nem igaz!

ott valahol
ott valahol a tenger túlsó partján
ott állsz te egy homok-palántán
születés - és - halál
mindketten tudjuk! - igaz és nem igaz!
mindketten tudjuk kedvesem
egyikünk így gyászol másikunk meg úgy
ez a valóság ereje - áldott legyen a neve
———— sziklaszirten álló csöndes fergeteg!
szavaid soraid repként futják be a világ falait!
sziklákban gyökerező makacs gyűlölet taszít bennünket
egymás fele
a világ négy tája fele
 vonalakban rejlő gyűlölet
húrokban rejlő gyűlölet
elásva két vonal közé!
———— húrjaimba csapódsz!
 nem! inkább én nem tudlak
kiüzni hangjaimból! lelkeimből! imáimból!
ma - ócska isten
holnap - sápadt sátán
 sáros emberek
két vonal között
kedves Newtonom.

Szóval itt lenne az egyik vers a kötetből. Jó, nem? Tényleg nem akarom magyarázni, hogy miért Newton, és miért Paganini, de szerintem akkor is érthető, okés a dolog s minden ilyesmi.

A múlt héten engedtek ki. Kedden. (Most vasárnap van, másik hét, és elég meleg van.) Két kibaszott hónapot ültem bent a parki üdülőben a sosonagyúak között. A pokolba is, nem szerettem. Tök gagyí volt ott minden, még az orvosok is egytől egyig. Az ápolókról nem is beszélve: ütődött nagy marhák azok, izomagyú tahófalviak, akik habozás nélkül belenyomnak a seggedbe valami koktélt, ha hangosabbra mered nyitni a pofádat. Tíz eset közül kettőt biztosan elcsesznek. Egy hét alatt négy embert úgy túlادagoltak, hogy az intenzíven kötöttek ki. Kékek voltak mint az indigó, hörögtek, nyál folyt ki a szájukból, s görcsbe voltak rándulva. Persze az egész egészségügy szarik mindenre, mármint rád, a betegre, a páciensre, a gyógy-szerkliensre, a szenvedő alanyra satöbbi. Ha nem tömöd a doktorokat lóvéval, akkor teljesen dugába kerültél. Ugyanis ezek a pofák csak a stekszre mennek, s fehér holló köztük a hippokratészos alak. Tudod, aki betartja az esküt, meg ilyesmik. Egyik haveromat úgy elkezelték, hogy belehalt. Mindenféle dolgot összehordtak, hogy ebbe halt bele, meg abba, de szerintem egyszerűen elbaszták a tagot. Kurva szar érzés volt vinni a koporsóját, s látni az egész zokogó családot meg a letaglózott haverokat. De számtalan ilyen eset van, csak persze majdnem mindenki tartja a pofáját. Félnek, mert az a sztori, hogy előbb vagy utóbb mindenki beteg lesz egyszer, s akkor majd a kezük közé kerül, hehe. Szóval mindenki hallgat, mint mindenről ebben a kurva országban. Annyi szar van itt, hogy lemosására a Duna vize nem lenne elegendő. De térjünk vissza a kórházra.

Nem először voltam ott. Első ízben csak látogattam, aztán másodízben és harmadízben is. A békaintelligenciás fazon is kitalálja ebből, hogy három barátom feküdt bent a parki szanatóriumban, az ingyenjegyes agyüdülőben. Ja, és ezt úgy mondom, mintha egy kurva nagy

dicsekvés lenne, de ha jobban meggondolom, talán az is. Végül is nem mindennapos dolog az, hogy egy tagnak három haverja is bent fekszik az agyzsugorítóban, feltéve ha nem doki az illető, s akkor nem szedett össze valami gyanús pofákat ott a dilisben, mert kint annyira magányos a lelkem, vagy nem fekszik éppenséggel bent a zöld üdülőben. Végül is tök mindegy a dolog, mert nem is vagyok nagyon büszke erre a dologra, nem is tudom, hogy miért írom le, szóval jobb is lenne hagyni az egészet. Ám ha már belekezdtem ebben a dilinyós dologba, akkor fejezzem is be.

Szóval az első eset egy költő haverom volt. Akkor még kölyök voltam, s nagyon el voltam a sorokkal, minden verset összeolvastam, hogy a végén már hánytá össze magát az agyam. De imádtam ezeket a dolgokat, s ha most nem is vagyok oda annyira értük, most is szeretem. Olyan átlagos kölyök voltam egyébként, csak imádtam olvasni, irodalmat, fizikát, történelmet, matekot, s ja, rengeteg filozófiát. Úgyhogy egy idő után egészen rendesen eltettem ezektől a dolgoktól, s miután elfogyasztottam a harmadik könyvtárnyi könyvet is, hát akkora zűrzavar keletkezett az agyamban, hogy srink legyen a talpán aki kiismeri magát benne. Talán egy Jung, vagy valami ilyen fazon, az igen. Az, kérem, kiismeri magát ebben a kibaszott szóhal-mazban is, tudja, hogy miért írom ezeket a sorokat, s miért gondolkodom így, meg ilyesmik. Bár szerintem tökmindegy lenne az a bizonyos elemzés, talán egy reális eredményre is szarnék becsülettel, nemhogy valami egyéni módszer által összefuserált, önmaga igazát kereső fazon diagnózisára. Na mindegy, térjünk vissza: szóval az első bentlakó, akit ismertem, a költő volt.

Istenverte magányos természet volt, s én azt hiszem, hogy úgy tele volt szeretettel az egész világ iránt, hogy még a békát is kirázta tőle a hideg. Nyomorult is volt a tag, úgy rendesen, ahogy a nagykönyv előírja. Négy feleség lécelt le tőle, s otthagyták a nagy semmiben, hogy meredezzen, mint sötét, üres szobában az 1 méter 75 centis barna gyertya. A tag mindegyik után nagyot veszített: az első után lakást, a második után könyvtárat, a harmadik után egy gyereket, a negyedik után pedig a lelkét. Akkor rá is szokott a nyugtatókra, szedte is azokat becsületesen, hogy már tropára is ment az agya tőle. Egész nap ott kuksolt a kis szobájában, melyet bérelt a cigánynegyed periferiáján, s megosztotta magányát néhány közepes cigány-leány, mintegy ötven könyv és köztem. Az Írószövetség nyújtotta segélyből halt meg minden nap egy keveset. Az egész város ismerte, ahogy ott kornyadozott a különféle bisztrókban, ócska köpködőkben, s döntötte magába az olcsó nyálakat. Nem piált már, mer' alkoholista lett az idők alatt, s azt mondta, hogy vigyázni fog magára. Tudod, ezek azok a nagy fogadalmak: megteszed, hogy jobban érezd a pillanatot magadban, s tényleg, akkor kibaszott nagy hős is vagy, olyan megtisztulás-szerűséget érzel, s ez oké is, mert ebben a nagy szennyhalmazban szükség is van ilyen olcsó placebo pillanatokra; oké, szóval kellenek ezek a nagy fogadalmak, valahogy emberivé tesznek, mert általuk elő tudod szedni magadból azokat a maradékokat, melyeket a feleségek energiáknak tudnak nevezni, olyan humanista meg istenszerű szarságoknak. De ha azt hiszed, hogy mindezt megoldottad egyetlen fogadalommal, hát nagy ökör vagy, s megérdemled, hogy hozzámosd a fejed valami kemény, simítatlan betonfalnak. Többször is. Mer' nem teszel mást, csak eltold a kibaszott kielégülést, tudod. Hú, hogy én egyszerre mekkora filozófus lettem! Jár nekem is, nem? De vissza a költőhöz, mert kell.

Szóval ott ismertem meg én is egy ilyen lebujban. A lebúj egyik végében kaját szolgáltak fel, tudod, paszulyt, puliszkát, kolbászt, rizst meg ilyesmiket, a másik felében lehetett piálni, kávézni, dohányozni, meg ilyesmiket. Ott ült a költő a tévé alatt a sarokban, egyedül, s szopogatta a hülye teáját, cukor nélkül. Mi kajáltunk valamit a haverokkal, s akkor átmentünk piálni, hogy jól seggre igyuk magunkat, hogy aztán pillanatonként legalább háromszor váltsuk meg a világot (én szoktattam rá erre a bandát, büszke is vagyok rá bűdösül), s akkor megláttam a költőt. Na most tudni kell azt, hogy akkoriban már nyestem a szavakat, s a szavak engem. Kölyökkorom óta píráltam a szavakat minden szarra, amit csak kaptam

magam körül. Persze eleinte (ó!) nemzetünk nagyjaihoz írtam verseket - Arany János, Petőfi, Gábor Áron s társaik -, de akkor még csak kilenc éves voltam, s hamar el is feledkeztem erről a nemes tevékenységről. Azt hiszem, akkor voltam utójára nagymagyar, nagyvértanú, nagy-piktora a nagypiktoroknak satöbbi. Hamar belefáradtam a dologba, nem koptattam el én egy gatyát sem a sok üléstől versírás(uk) közben. Szóval ott ült a KÖLTŐ, s én megláttam. Ott kókadozott, mint valami bánatos, morbid szobra a tehetetlenségnek, de én erre akkor még nem gondoltam. Csak arra gondoltam, hogy ott van az az ugródeszka, amely - jesszusom! - elvezet akár a helyi napilap hasábjaira is! OJJÉÉÉ!!! Ott az én esélyem, a nagy kibaszott ugródeszkám, bele a tejszínes medencébe. Meg aztán tele voltam egy valag megmagyarázhatatlan érzéssel, egy valag kérdéssel, már ami a nagy MinDeNt illeti, úgyhogy sürgősen választ kellett kapnom mindenre, különben az ereimet vágtam volna fel, hogy már végre válaszokhoz jussak (asszem, ez a rossz szokás mostanra sem változott meg, de mindegy, tényleg), meg ilyesmik. Úgyhogy lecsorgattam négy sört, s pucoltam haza, hogy az irományokat a hónom alá kapjam, s bemutassam a nagy költő úrnak, aki nyálakat iszik.

Úgy mentem oda az asztalhoz, mint aki a szentséges Úr színe elé járul. Fogtam a vaskos dossziét, benne a legépelt versek, és odaszóltam a Kitagadottnak:

- Elnézést, leülhetek egy pillanatra? Csak egy pillanatra, igazán...

Na most nem tudom, hogy mit vártam el akkor. Tényleg nem. Inkább arra gondoltam, hogy a faszi morog valamit, s elküld a picsába, de nem ez történt. Nem tudom, vártam-e arra, hogy majd rám tekint, s nem! nem is kell a kegyeibe fogadjon! Mert elegendő néhány izzó pillantás, hogy megvilágosuljak, hogy kérdéseimre választ leljek, hogy megérintsek piszkos kezemmel néhány olyan kristálytisztá húrt, mely bűvös kábulatot, ihletet, állapotot idéz elő bennem, s én íme, megtisztulok, értelmet nyerek, mi több adok; katarzis, ha úgy tetszik, de hogy minek a beteljesülése, azt magam sem tudom. Talán valamivel közelebb kerülök Istenhez, megérint-hetem Krisztus sebeit, jobban szerethetek, tisztábban szerethetek! Igen, valójában gondoltam is erre, hiszen nem más, mint a hiány lökött oda neki, s ezt ő pontosan, pontosan tudta.

Fekete szempár nézett rám, fekete szakáll, fekete, kissé ráncos arc, hamis fogsor, piszkos, töredezett köröm, fekete, pecsétetes zakó, poros cipő, és egy kevés parázs a lélekben. De hidd el, több volt, mint amennyit most találsz ott az utcán, ahogy elmész a sok elbaszott között.

- Persze, ülj csak le. Ül csak le nyugodtan.

Kicsit csodálkoztam azon, hogy a megváltás elmaradt, de azért leültem. Aztán hónapokig ültünk hol itt, hol ott, mindenhol a kibaszott városban.

Persze állatian megdicsérte a verseimet, s én ezt el is vártam tőle. Elvártam, mert tudtam, hogy jó vagyok, meg minden. Igaz, a szemetet is megdicsérte, s ebből tudtam meg, hogy milyen magányos ő, mennyire szarban hagyta még az alkohol is, feleségei, gyerekei, apja, anyja. Pedig eléggé piskóta volt az élete, legalábbis fiatalkorában, csak aztán valami arra készítette, hogy mindent szétcsesszen maga körül. Verseit közölték ugyan, no meg tanulmányait, kritikáit, recenzióit, sőt, odalöktek neki valamiféle medaliont is, de amúgy basztak rá. Az is igaz, hogy nem a gyerek találta fel a spanyolviaszt, s nem volt ő Captain Kid sem, hogy zsoldosaival, kalózaival hasítsa fel azt a gennyes bőrréteget. Nem volt vérengzős fajta. Nem tudott harapni. Nem tudott karmolni. Nem tudott olcsó kis késeket vásárolni az ócskapiacon, hogy szerre mindenkit kivégezzen, aki csak útjába áll. Mert hé, asszem, olykor meg kell látogatni a helyi fegyverkereskedőket, hogy az ember érvényesülni tudjon. A nagykuttyák már másként teszik, ők már saját maguk hozzák létre a személyre szóló kivégzőosztagokat, törvényt, jogot, meg ilyen szarokat. S te barom, még el is hiszed, hogy ilyen sztaffok nélkül szart ér az életed. Ja, ha elhiszed, ez kell neked. *Alaposan* megérdemled.

Nem tudom, érdemes-e leírni azt, hogy költőm miként került a parki üdülőbe. Nem igazán, mert idióta vagy, ha nem tudod magad is felfogni ezeket a dolgokat. Akkor akár le is teheted a kibaszott költőt, s minden gondolatot, ami megfordult az elmédben. Nagyon sajnálom, de így van. Tudod, az előbb kimentem egy kávé készíteni magamnak, s most a Holdfénysonátát hallgatom. Úgy elgondolkodom ezen az egészen, és nem jutok sehová. Nincs valami sok köze az értelemhez, igaz, nincs köze azokhoz az ócska szavakhoz sem, hogy nem tudom megírni, mert ilyen, meg olyan. Azt hiszem, nincs értelme leírni. Elég az, hogy egy szép napon ott kaptam magamat a betegek között, a költőt látogattam. Elég virgoncan üldögélt azon a rongyos ágyon abban a nagy teremben a dilinyósok között. Valami olyasmit mondott, hogy ő most becsapott mindenkit. Hogy nincs semmi baja, csak elege lett otthon pillogni, hát elment az egyik dokijához, hogy utalják be egy kis ingyenes kajára, szállásra meg ingyenes puncira, mert ugye, a diliházban mégiscsak könnyebben jut muffhoz az ember. Ott ültem mellette az ágyon, néztem a nagy, vizenyős szemét, csíkos fürdőköpenyét, kifoszlott házpapucsát, horpadt mellkasán a szőrszálakat, és kurva szarul éreztem magam. Éreztem, hogy a tag valóban becsap mindenkit, és mindig becsapott mindenkit. Nem védekezés volt ez, hanem hamis öntudat, mely úgy ömlik most vissza rá. Oké, megírt pár remek sort, de nem volt kurázsija belemászni a kísértetkastély tömlőcébe, hogy igazán gonosz szellemekkel, démonokkal vegye fel az első látásra értelmetlennek tűnő harcot.

És szomorú lettem, miként most is szomorú vagyok. Mindenkivel történnek dolgok, és tényleg nem mindegy, hogy miként dolgozzuk fel azokat, már csak azért is, mert a nagy mestermű részévé kell váljunk, és ez nem vicc. De a korrupció az egyetlen bűn talán, mely gyalázatosabban végez ki, mint a gázkamra vagy az éheztetés. Önmagad korrump mivolta a leggyalázatosabb dolog. Belegebedsz, elnémulsz, megölsz magad.

És ez történt a költővel is. Hiába jelentek meg megkésettnek nevezett kötetei, hiába kapott medalliont, egyfajta elismerést, meg minden ilyesmit, ő elbaszta. Nem elcsesztették vele, hanem ő cseszte el. Persze kente a hibát ő a feleségekre, gyerekekre, irodalomra, minden ilyesmire, de szerintem ő tette tropára az egészet - -. Aztán kijöttem a diliházból zúgó fejjel, s még mindig ott láttam magam előtt az egészet. Őt, ahogy a pofámba mered, ahogy belemered a diliház szürke félcsendjébe, ahogy szentírásnak veszi a lélekkovácsok szavait, s beveszi a tablettáit (tripla adagjáról már előre gondoskodott a doki), s tovább zakatolnak elméjében a foghíjas, némileg rozsdás gondolatkerekek; ki-kihagynak, s ő ilyenkor könnyet ejt, tétován, ám mégis örömmel. Nem, én nem akartam ebben részt venni, s mégis tudtam, hogy valahol itt kötök majd ki én is. A sok alkohol, a magamra vállalt nagy félcsalódások, félemberek, félszavak, holdvagányságok, igen, mindezek előbb vagy utóbb eljuttatnak ahhoz a nagy fehér házhoz, ahol majd gyógyszeres álmomban pornóasztár hercegnőket mentek meg egy kisváros sárkánykarmai közül, hogy aztán ócska, olcsó kielégüléshez jussak, s arra ébredjek, hogy telelővéltem pizkos kórházi alsómat az elvetélt spermámmal.

Istenem, mennyire akartam, s akarom a beethoveni lázat! Mennyire eltöltött minden egyes húrérzés, még akkor is, ha a hangok süketen, telt kübli társaságában születtek, mert akkor is lázban születtek! Pillanatban! Mennyire bíztam a költőben! Mennyire akartam a költőt! Talán dugtam volna is vele, ha egy részeg, ótvaros pillanatban arra kerül sor. De tudod, azt hiszem, hogy mindent megtettem volna azért, hogy elérjem a holdtisztaságot. Nem hinném, hogy az elismerés lett volna minden célom, mert mindig is tudtam uralomra törni. Ha hatalmat akartam, megkaptam. Végül az egész már unalmassá vált, sőt, zavarni kezdett. Végül fájdalommal alakult. A dolgok addig fajultak, hogy olvasni kezdtem az emberek gondolatait; ha elment mellettem valaki az utcán, éreztem fájdalmait, vágyait, örömeit, önvalóját, sőt azt is, hogy mit kellene tegyen, és miért nem teszi, és miért nem veszi észre, hogy ezt vagy azt kellene tegyen, s ezért, finoman szólva, kínos körülmények között fogja majd lerúgni a patkót. Tömegeket

kezdttem így érezni, hogy végül már kerülni kezdtem a kocsmákat, minden olyan helyet, ahol sok ember volt, pedig egyik melóm konkrétan ilyen helyhez kötött. Bang! Becsapott a depresszió, méghozzá akkora erővel, mint mekkorával csapódott a költő nyolc évvel ezelőtt a liftakna aljához. Mert megmurdelt a tag, öngyilkos lett. Akkor már hónapokig nem találkoztunk, mert nem bírtam elviselni azt az egészszet, s jött a hír, hogy öngyilkos lett, beleugrott a liftaknába, s tropára ment a teste. A lapba én írtam a nekrológiáját.

Barátjának tartott, de én nem voltam az. Támaszának tartott, amolyan féltámasznak, de én az sem voltam. Nem voltam senkije. Talán csak a nagyság bűvöletét kerestem ideig-óráig, s ő nem tudta megadni nekem. De ember voltam mellette, ha csak kevés ideig is. Nagyon sajnáltam, s éreztem, hogy tényleg leírhatatlanul szenved, s egy időben tényleg megtettem volna mindent, hogy kibillentsem gyógyszer-delíriumos álmából. Hazugságokkal traktált, az állandó pénztelenséget becsérélte félálmodozásokra, s bíz Isten, volt idő, mikor hittem is neki, pedig már a pókösztönöm is rajtam röhögött. De tudod mit? Szerintem inkább ennek az embernek a lehetőségeiben, és nem konkrétumaiban hittem. Hittem elvetélt reményeiben, mert neki erre szüksége volt. Ennyit megtettem érte, ennyit meg tudtam tenni. Érdekes módon nem nagyon vitatkoztunk mi az irodalomról. Bár állandóan pletykált: ki mit tett, hol baszott be, s mit csinált ezalatt, meg ilyesmik, s ugyanakkor a tag nem volt mentes attól sem, hogy kinyalja a seggét majd' mindenkinek, még nekem is. Baszki, ekkora nyomor! Szóval úgy gondolj marhaságot a költőről, hogy közben tudd: te is egy kis prüszi vagy a nagy semmiben, bármikor seggbe rúghatod magadat, bármikor kicsinálhatják a valagodat, érted? Na mindegy.

Ez lenne tehát az a kurva könyv, mely megmenti az én seggemet a saját magam okozta elmúlástól. Eléggé ironikus dolog ez: valamit alkotnod kell ahhoz, hogy életben tartsd magad. Önön megváltásod ez. A dokinak tényleg igaza volt: egyszemélyes megváltás az egész világ, a Krisztus gyerek tényleg elintézte nagybaniban a dolgot, de úgy tűnik, hogy nem bontotta le részekre.

Beethoven ismét, a Kilencedik, s a diliház második felvonása. Tudod, sokat töprengtem azon, hogy hogyan folytassam ezt az egészszet, mert arra egyáltalán nincs kedvem, hogy valami szerkezetet köhögjek fel agyonszivarozott tüdőmből, s úgy írjam le az egészszet, nem, attól okádnom kell. Ha valami analógiát kell vonni, akkor az írhatnám, hogy az egész életben nincs semmi szerkezet, sőt az a húgyagyu szerkezet képes arra, hogy elcsessze az egészszet. Biztos megvan ugyanakkor az előnye is, de most nem foglalkozok ilyen pozitív meg negatív-szerű dolgokkal, felesleges. Akinek van kedve, mérlegeljen: hófehér papír éles csikkal kettéhasítva, fekete ceruza a kézben, miegymás.

Szóval a második látogatás már rosszabb volt, tényleg. Azért az érdekes, hogy a dolgok egyre fokozódtak (hehe...), valaki tán vigyázott rám, hogy ne egyszerre nyeljem le az élet nagy farkát, hanem legyen részem kitágító előjátékban is. Ugyanakkor az eredmény ugyanaz, majd meglátod: hánytam tőle.

Akkoriban olyan elveszett emberke voltam, s nagy művésznek hittem magam. Úgy is viselkedtem, ahogy a nagykönyv előírja: fekete ruhában koslattam, fekete farmergatya, fekete ing, hosszú haj, s depresszió, hogy már vágtam magamat a falhoz. Hehe, minden falhoz! Voltam olyan seggfej, hogy még élveztem is az egészszet, ha úgy tetszik, divatból szenvedtem, filozofáltam. Nem is tudom, miért viselkedtem így, tényleg nem tudom. Kerültek is a nők meg a haverok rendesek, csak egy barátom volt, Nyúl, aki meg tudott tűrni maga mellett, sőt, még élvezte is ezt az egészszet bennem. Ott lógtunk a szülei házában. Pazar helyen laknak, emeletes ház, terasz, nagy fák, ágyások, udvar, Bodri kutya, s a pincében bor, ahogy illik. Szóval ott pillogtam ki nála abból a nagy depresszióból. Sokat ittunk a papa borából, mindig vízzel töltöttük fel a korsót, hogy a hiány ne legyen olyan szembeugró. Nyúlra ragadtak a nők, s

magával hordozott engem is a bulikba, hogy ne legyek olyan pokolian egyedül, valami nekem is morzsálódjon le a muffokból. Hogy előre megtelefonáljam, jutott is nekem egy olyan kurva morzsa, hogy még most sem tudtam tökéletesen megemészteni és kiszarni.

Szóval Nyuszi összeszedett egy olyan művészszerű tyúkot, akinek már a nevére sem emlékszem. Egy ideig ott lógtak együtt, olyannyira, hogy a nyárból már tél lett; valamikor november közepén történhetett. Hó, szél, szürke ágak, felsózott járdák, homokos utak, olyan becsületes tél. Nyúl valamelyik kocsmából kiszedett, s elvitt a tyúkhöz, merthogy ott valamiféle buli lesz, vagy mi a fene. Mindegy, gondoltam, mert akkoriban eléggé sok minden volt mindegy. El is érkeztünk a kérdéses helyre, de ott minden volt, csak buli nem. Egy árva sör nem sok, annyi sem volt a házban, csak sok tyúk, meg döglöttagy unalom. Én gyorsan befészkeltem magam a nappaliba a tévé mellé, s pillogtam a képernyőt, mert a helyi tévé valami erotikus műsort sugárzott, s akkoriban muffot csak képernyőn meg képen láttam, hehe. Nyúl mindjárt feltalálta magát abban az áldott nőalomban, s úgy hagyott ott engem, mint macska a szart. Biztosan elvonult dugni, vagy valami ilyesmi, mindegy. Szóval vége lett a műsornak, s akkor jött egy csajszi, hogy nézzem meg a rajzait, mert ad a véleményemre, mert tudja, hogy magam is művész vagyok, meg ilyen baromságok, hogy tényleg kiakadtam tőle, de nem szóltam semmit. Mindegy, csak legyen valami. Bevonultunk egy kisebb szobába, hogy a mappáját előszedje. Szar kis szoba volt, tele ilyen félművészeti szarokkal, határozottan rosszul éreztem ott magam. Gitárt pillantottam meg a sarokban, elvettem, s lezuhantam a díványra két másik csaj mellé, pengetni kezdtem. Rá sem néztem a másik két bigére, úgy elmerültem magamban. Úgy három percig tartott az egész, amíg a tyúk előszedte a mappáját, s kihúzta belőle a förtelmesebbnél förtelmesebb rajzokat. Tudtam, ha most megdicsérem ezeket a rajzokat, akkor bizony dugás lesz az egészből, de ettől undorodtam. Úgyhogy elmondtam neki a véleményem az egészből, de azért arra is vigyáztam, hogy ne nagyon sértsem meg. De így is legörbült a szája az aranyomnak, s könnyes szemmel kivonult a szobából, mint az oroszok Magyarországról. Ott maradtam a másik két bigével, pengettem a gitárt, a Stones-tól pengettem az Angie című dalocskát, s úgy el is voltam magamban, nem hagyott valami sok nyomot bennem az a művészi csajszi. Nyúl még mindig nem mutatkozott, hát piszkáltam a gitárt s élveztem a hangokat. Aztán a két lány közül lelépett az egyik, s ott maradtam a szobában azzal a fekete, göndör hajú, tejfehér bőrű csajjal, akibe később annyira belezúgtam. Pár perc után beszélgetni kezdtünk, aztán - nem jött, hogy elhiggyem - jött a témázgatás, s mit ad isten, összejöttem a csajjal. Rám fért a dolog, két éve nem volt barátnőm.

Rendesen végeztük a dolgunkat, hajnali öt óra lett, mire hazakeveredtem. Üres, hideg házba léptem be, azonnal éreztem, hogy nagy baj van. Negyedóráig pillogtam nagy keservesen a házban, úgy éreztem magam, mint egy anyátlan kiskölyök, s a szó legszorosabb értelmében remegtem a félelemtől. Mi történt itt Uram, mi történt itt? Aztán leültem szüleim ágyára, s próbáltam nyugtatni magamat. Nehezen ment a dolog.

Úgy öt harminc lehetett, mikor az anyám hazajött a nővéremmel. Rohantam nekik, mint oroszán a nyers húsnak. Anyám képe megnyúlt, a szeme kisírva, s életemben először láttam fejkendőt a fején. Apám sehol.

A diliházba került.

Nem volt ő alkoholista.

Szerette az italt, de nem volt minden nap részeg.

Az ital kiütötte.

Az ital mindenkit kiüt.

Nincs menekvés az itallal, nincs menekvés ital nélkül.

Az ital: öröm, gyász, delírium.

Az ital: zsíros szív, szivacsos agy, dagadt máj, egymillió agysejt részegségként, megnyugvás, felvilágosulás, elkorcsosulás; túlveszített idegek nyilai döfnek a testbe.

Apámat az ital kiütötte.

Apámat az ital delíriumba küldte.

Apámmal a diliházban nyugtatósdit játszottak, hogy harmadnap sem tért magához. Apámat az orvosok jobban, *szebben kiütötték*, mint a vodka. Apám három napig zöldség volt.

Sohasem kérdeztem meg, hogy hol szenvedett e három nap alatt. Hogy mit látott e három nap alatt. Tudod, nem akartam feltenni ezeket a szokásos kérdéseket, nem akartam megalázni. Nem vagyok én életének riportere, holott pontosan az vagyok. Nem vagyok krónikása, letéteményese tetteinek, gondolatainak, holott ezerszer vagyok az. Én vagyok az ő gyümölcse, talán rohadt, talán idegen tőle, talán makkegészséges, talán tele az ő örömeivel magamban, benne, anyámban, nővéremben.

Apám ott feküdt a szutykos ágyon, ahol a KÖLTŐ is feküdt. Apám nem volt magánál a szutykos ágyon. Apám ágya mellett nem sírhattam. Apám ágya mellett bátor kellett legyek. Apám ágya mellett úgy kellett áljak, hogy ebben a kibaszott nagy életben nem én, a józan a hős, hanem az, aki az ágyon fekszik öntudatlanul: apám. Apám ágya mellett úgy álltam, hogy nem a parki üdülőben vagyok az elmebetegek és a húgyagyú ápolók között, akik máris túl-adagolták, s nem adták be szívgyógyszereit neki; apám ágya mellett úgy álltam, mintha apám nem itt feküdné. Apám ágya mellett úgy álltam, hogy szerettem és szeretem őt. Apám ágya nem a költő ágya. Apám ágya apám ágya, s ezt senki sem változtathatja meg. Apám szeretete irántam az én szeretetem is iránta. Mert apámat szeretem. Apámat szeretem, s apám is szeret engem. Mert apám az én életem szeretete, apám az életem igenlése.

Anyám úgy állt apám ágya mellett, mint akit megaláztak. Anyám nem tudta, hogy én már álltam ez ágy előtt. Anyám úgy állt az ágy előtt, mint aki imádja a benne fekvő lényt, és imádni fogja éltében, holtában, akit most segíteni kell. Anyám úgy állt az ágy mellett, mint az ugrásra kész tigrisanya: ez a család megmarad, egészben marad, mert nincs kibaszott erő, szer a földön, mely elszakítana bennünket egymástól, tönkretetheti szeretetét, szerelmét ez a lény iránt. Anyám úgy állt az ágy mellett, hogy a gyerekeik is ott állnak, és látják ezt.

A nővérem úgy állt az ágy mellett, mint aki pontosan tudja, hogy miért van ott, és nem várt katarzisa.

Egyikünk sem várt katarzisa.

Egy családban nincs katarzis.

Egy családban szeretet van.

Egy családban nincs alkohol és nincs szer és nincs félöröm.

Egy családban ott van Isten.

S Ha Ott Van Isten, Más Nem Lehet.

Apám egy hétig feküdt bent. Három nap után megkapta szívgyógyszereit, megállapították, hogy nem alkoholistá, megállapították, hogy fölösleges volt telenyomni nyugtatókkal, mert átlépett ugyan egy küszöböt, de nem a visszafordíthatatlanság küszöbét. Apámat a vodka, a rossz minőségű vodka kiütötte, és kész. (Dokikám, minden szarozásod ellenére igazad lehet,

hogyan ezen a könyvön keresztül tudom elérni a megtisztulást, mert látod, itt abba kellett hagynom az írást, hogy elmenjek, és alaposan lezuhanyozzak. Meg kell adni doki, azért tudsz valamit. Azt is tudom, hogy ravasz módon tisztába voltál azzal is, hogy nagyon figyelni fogok majd magamra: az írás, a le- és megírás milyen testi tüneteket produkál majd, s ezeket is be fogom építeni - tudatosan - gyógyulásomba. Profi vagy dokikám, hogy a kezembe adtad a kulcsit, de még mindig nem vagyok tisztába azzal, hogy mit is kezdek majd ezzel a leírt, magam alkotta, ám mégis tőlem viszonylag független íráshalmazzal. Az igaz, hogy általa máris tisztább vagyok, mi több, igénylem a megtisztulást magamtól, másoktól, de nem tudom, hogy majd mit kezdek ezzel a megtisztulással. Dokikám, fix vagyok abban, hogy te erre azt mondanád: majd maguktól jönnek a dolgok. Remélem dokikám, hogy ennek a végén nem leszek egy nagy szarkupac, mert tudod, ez a dolog roppant kifáraszt: az idegeim alaposan megcibálódnak minden gondolatnál, s olykor abba is kell hagynom az írást, mert úgy érzem, hogy szétrobbanok. Estére meg teljesen szétmegy az agyam, de furcsa módon nem fáradtnak érzem magam, hanem valamennyire nyugodtnak. Oké doki, igazad van. Már én is akarom ezt, úgyhogy büszke lehetsz magadra.)

Minden nap meglátogattuk apámat. Mind a hárman. Én meglehetősen kevés időt töltöttem az ágya mellett, igaz, apámmal sohasem voltunk olyan komázós viszonyban, de boldog lehettem, hogy láthatom, és ő is örült nekem. Pontosan láttam rajta, hogy ő az alkohollal való barátságot egy életre befejezte. És tök örültem neki, tényleg. Szóval nem sok időt töltöttem az ágyánál, inkább kószáltam a dilinyósok között. Érdekes embereket ismertem meg, beszélgettem velük pár sort, pénzt adtam nekik, pár szál cigarettát, édességet dugdostam markukba. Persze a közveszélyesek közé nem engedtek, oda le az alagsorba. Pedig megnéztem volna őket, ki tudja, ilyen morbid szórakozás, mint a rómaiaknál a gladiátorizmus, vagy mit tudom én. Világosan láttam azt a kurva nyomort, mit mi, az emberek, olyan nagy előszeretettel szabadítunk magunkra. Mert tudod, ott bent a parki üdülőben nem olyan emberek voltak, akik azért kattantak be, mert sokat piáltak, vagy szar életük volt, vagy ilyesmik. Persze, voltak olyanok is, elég sokan. A többsége viszont a szó legszorosabb értelmében szeretethiányos volt, ami a szorongáshoz vezetett, s ez a szorongás lassan elvezetett az örült elmeállapothoz, a túlfeszített idegekhez, melyek örvényekkel próbálták levetkőzni magukról azt az irdatlan súlyt. Úgy kilencven százalékuk meglehetősen rövid idő alatt talpra állt, igaz, az a hülye pszichológus nem valami sok segítséget nyújtott nekik. De emberek voltak ezek a lények, s mint olyan, bennük rejtett az öngyógyítás csiréje, mit olyan nagy előszeretettel nyom el a gyógyszeripar, hogy emberek százazreinek teremtsen hamis, nagyképű, ám viszonylag jó szagú státusmegélhetést, hogy rányomja szereit, kábítószerait, placebóját az emberekre, s ez által egypár, magát kiváltságosnak látó faszi meggazdagodjon.

Ott volt például Klaudia, aki már gyenge elmeállapottal született, árvaházban nevelték fel, s bejárta az ország összes árvaházát, parki üdülőjét. Az a csaj nem volt beteg kérem, annak csökkent volt az agya, s ennyi volt az egész. Mert 27 éves fejjel az úgy tudott szeretni, hogy az elképesztő. Valahányszor megérkeztünk kuncogva futott elénk, óriási mosollyal az arcán, s mi már nevtünk is, mintha nem a dilisek közé jöttünk volna, hanem valami családi lakomára. Messziről kiáltva kérdezte, hogy hoztunk-e neki édességet, hogy az apám jól van, s máris majszolni kezdte a csokis kiflit, cukrot, máris kézen fogott engem, vagy az anyámat, vagy a nővéremet, hogy apámhoz hurcoljon, aki már nem feküdt, hanem az udvaron cigarettázott vagy kártyázott vagy sakkozott vagy dominózott. Az a lány szeretett minket ember, igaz, hogy gagy volt, de a kibaszott papok is tudtak volna szeretetet tanulni tőle, nem csak prédikálni fellengzősen azt a szeretetet, melyben talán sohasem volt részük.

Apám szombaton hazajött, és azóta nincs problémája az alkohollal. Azóta nem iszik egy kortyot sem. Nem félelemből, hanem gyűlöletből. És szeretetből.

Persze akkor én is előszedtem mindenféle nagy fogadalmakat a lelki tarsolyomból, s be is tartottam két hétig. Hogy nem fogok inni, hogy abba hagyom azokat a lelki szarozásokat, mert lám hova jut az ember, ha agyoneteti az alkohollal az idegeit. Tudd meg, azóta is valahányszor berúgok, eszembe jutnak ezek a dolgok, csak hogy a probléma az lenne, hogy tönkre akarom tenni magam. Tudatosan vállalom fel a mértéktelen kávé, dohány, alkoholt, majdnem minden nap részeg vagyok s társai. Nem igazán kapom meg a helyemet ebben a nagy valamiben, tényleg, s így asszem, hogy a tudatalattim valami lassú eltávozást tűzött ki nekem célként. Mer' kurva dolog az a tudatalatti, hidd el, ha nincs valamiféle célod az életben, akkor lassan elpusztít. S a poén az, hogy erre te programozod be magad. Ami a kibaszott input, az a kibaszott output. Gondoltál erre? Talán nem, talán eszedbe sem jutott. Látod, én tudom ezt, s mégis szarakodom, sőt, tudatosan művelem, hogy még szarabb legyen ez az egész. Talán azért, mert bármennyire akartam azt, hogy jobb legyen, nem lett jobb. Karma, mondták erre a jógik, amikor elmentem jógára, hogy miért ne, próbáljam meg azt is. A faszt - gondoltam én, s hagytam abba az egészet. Szerintem csak az a bajom, mint mindenkinek. Neked is, neki is, mindenkinek. Pont.

Lassan be is fejezhetem az apámos sztorit, s következhet a harmadik felvonás, a diliház harmadik áldozata, áldozatom, a legsúlyosabb, a halál. Nem tudom, miként fogjak neki. Szünetet kell tartjak, tényleg. Nem, nem megyek el zuhanyozni, hanem ezeket a dolgokat tényleg át kell gondoljam, mert nem tudom, hogy miként írjam le, hogy nekem és másoknak ne legyen túlságosan fájdalmas. Mert ott van a haverokban a fájdalom, s ha ez a szar megjelenik, nem tudom, hogy miként fognak rá reagálni. És ezzel kell foglalkozzak. Senki gyászát nem sérthetem meg, még a magamét sem, bármilyen bizarrnak is hat ez a kijelentés. Már is remegek, meg ilyesmik, s még a Kilencediket is kikapcsoltam. Ide most süket csend kell, talán, nem tudom. De most szünet. Intermezzo. Találj ki te is valamit. Menj el a budira, vagy egyél meg egy almát, hívd fel a szeretődöt, vagy internetezz egy keveset. A te dolgod. Intermezzo. Csitt! Aztán jövök. Talán két nap múlva, egy év múlva, de te ezt észre sem veszed. Intermezzo.

Tudod, most szerepet vállalhatnék, s talán meg is kellene tegyem itt, a harmadik látogatásnál. De a harmadik látogatás nem kézzel tapintható, és nem is a láttatások látogatása, hanem a gyászos történeteké. Elmesélni nem lehet, ha magadba nyúlsz, akkor megérted, és fikányival szomorúbb, illetve boldogabb leszel. Itt épp olyan fontosak a te gondolataid, mint az én gondolataim, mert itt valójában láttatni sem lehet.

Miután apám kijött a diliházból, minden a maga rendjében folytatódott tovább. Nem történt tehát semmiféle katarzis, nem történt kielégülés, nem született megvetés, gyász, öröm, legalábbis egyelőre. Az a kis csaj, akivel összeboronáltam az életemet Nyúl csajánál, csúfos módon otthagyt. Akkoriban sajtókoleszba jártam, persze el kellett utazzak a városból, hogy tanulhassak, s vizsgáimat négy nap alatt raktam le két hét helyett, hogy hazajöhessenek, vele lehessenek. Mikor hazajöttem, alig vártam, hogy találkozzunk, nagy későre meg is érkezett. Furcsán viselkedett, de én tök vak voltam, tök bugyuta. Este ismét kellett volna találkozzunk, s akkorra már azért beszéltek velem a pókösztönök, ezért vettem - én barom! - egy szál rózsát, hogy majd azzal fogadjam szívem választottját. El sem jött a találkozóra, pedig egy órát vártam rá. Össze is nyomott a dolog rendesen, hogy ismét nem nyúltam nőhöz vagy tíz hónapig, pedig szerettem volna, de olyan volt a dumám, a megjelenésem, annyira összetört, depressziós, hogy messze elkerültek a muffok. Tagadhatatlan volt mindenki előtt, hogy nagy szarban voltam, s helyesebbnek látták nem pazarolni rám az energiát. Egyik kollégám az újságnál másnap rám nézett, és ezt kérdezte:

- Lelécelt, igaz?

Én meg bólintottam, s elkezdtem bőgni. Akkora fájdalmam volt, hogy Dunát lehetett volna rekeszteni vele.

Szóval így telt el nyolc vagy tíz hónap, s én lógtam a nagy szívfájdalmammal a nagy semmi-ben. Aztán összeakadtam még egy csajjal, aki még alaposabban lehúzta rólam a keresztvizet. De ugyanakkor tökéletesen megtanultam azt is, hogy nem kell annyit szarakodni a dolgok körül. Akkor 23 éves voltam, s életemben összesen három csajom volt. De utána ez a szám megtízszereződött, pedig nem arra ment ki a játék, hogy most minél több muffot összeszedjek. Valami annyira összetört bennem - ha úgy tetszik, a hit -, hogy többé nem az lettem, aki voltam. Röhejes ezt így megfogalmazni, de másként nem tudom. (Ehhez mit szólsz, doki? Eléggé őszinte vagyok, kielégíti a te buzi seggedet is? Mert látod, az enyémet nem nagyon. Valahogy nem vagyok buzi, a te legnagyobb bánatodra. Ha meg az lennék, akkor sem kúrnék veled, mert te kented rám ezt a szart, hogy ezeket a dolgokat ismét megéljem, olyan sűrítetten, vagy valami ilyesformán. De talán igazad van dokikám, de azért a baszást hagyjuk el, oké? Mert a te kielégülésem nem az én kielégülésem, mi több, ha valami nagy szerencsétlenség esetén basznék veled mégis, akkor az is olyan ondókilövellés lenne, nem orgazmus; pornófilm nézése és masztizás közben sokkal jobb az orgazmusom, doki, mert nem vagyok buzi, bármennyire is akarod, és soha, soha nem fogok baszni veled, miként te baszogatod az agyamat, hogy már örültem cseszem magamat; de azt hiszem, hogy ez is a célod, doki. Hát mit szólsz hozzá? Eléggé jól nyársra húztam mégis magamat? A te nyársodra. Na jól van, doki, felejtjük el. Hagyjuk ezt a dumát a picsába.)

Az intermezzónak vége, és pontosan, órára pontosan egy hét múlt el, de még mindig nem tudom, hogy miként foghatnék hozzá. Egész héten ezen gondolkodtam, s nagyon szar volt minden ezen a héten. Az égetés orgiáit éltem és élem meg, s teljesen tisztában vagyok azzal, hogy miért gyújtotta fel Néró Rómát, miért volt szerelmes Caligula Druszillába, miért halt meg Munkácsy 56 éves korában. Voltak olyan pillanatok, mikor gyerekkorom emlékképei pörögtek előttem, Szent Ágoston szavaival körítve, de mindig elmaradt a megváltás, a katarzis, a kielégülés. Lassan azt hiszem, hogy mindezért nem én vagyok a felelős, bármennyire is hihetetlenül hangzik. Végig lehet követni ezt az érzést az életemen: minden pillanatban ott volt, rejtegettem, olykor elővett, olykor elővettem, s világosan érzem, hogy össze fog törni. Nem, nem a barátom haláláról mesélek, beszélek, írok most, hanem arról az érzésről, mely készlet e könyv megírására. Irtózatos ez az energia, tőlem teljesen független, nem tudom kifejezni, nem tudom megélni, nem tudom felszabadítani. De legyen vége az intermezzónak, ténylegesen.

Alkoss egy legendát, hogy sikered legyen; lásd el féligazságokkal, tehát indulj ki olyan alaptól, mely részben megfelel a valóságnak. Hogy a hatásod tökéletes legyen, vonj köréje néhány misztikus ködöt, s megkapod azt a történéssorozatot, mely önmagában megalkotja a legendát.

Azt hiszem, nincsenek határai a lehetségesnek. Nincsenek ésszerű határai, de napjainkban senkinek sincs szüksége ésszerű határokra. Olykor nagy divatban volt, de csupán a hatalom végett. Úgy múlt ki a világból, mint az egyház intézménye. Roncs melyre csak a látszatért van szükségünk. Nietzsche (a kis rohadt szifiliszos) még ki merte jelenteni, hogy a tag halott. Szerintem nagyon is életben van, vagy valami ilyesmi. S ha Isten életben van, akkor nincsenek határai a lehetségesnek.

Intermezzo, intermezzo, intermezzo! Merev nagy baromságokat hordok itt össze, mert még mindig fíngom sincs az egészeztől, mármint arról, hogy miként írjam meg. Szarozok itt, pedig a Nagy HÁRmasNaK rövidesen vége kell, hogy legyen. Vége kell ember, mert úgy természetes.

Eléggé röhejes, ahogy ezt a természetes szót leírom, de most mindegy. Úgy el vagyok itt tévedve, mint csiga a csalánban. Hehe!

Szóval ő volt a harmadik ember, akit beutaltak az ingyenjegyes, zöld üdülőbe. Haverok voltunk, sokat ittunk, buliztunk együtt, sőt, még egy közös barátnőt is összeszedtünk, aztán szerre dugtuk a csajt. Most nem kell arra gondolni, hogy gruppen vagy ilyesmi, én ugyanis nem tudom elviselni, ha valaki baszik mellettem. Úgy szerre csináltuk a csajt, s ilyesmi. De mindegy.

Hát ember, még mindig nagyon nehezen jönnek a szavak! (Doki, te ehhez mit szólsz? Nincs valami pirulád, ami megnyitná az eldugult szavak szaros csatornáját? Valami Freud-i, vagy mondjuk, jungi módszered? Vagy valami sajátos eszme-futtatásod, mely majd szépen a helyére pofozza ezt az egészet? He?) De végül is hagyjuk az előzményeket, s kezdjünk el dumálni magáról a tényről. Az úgy történt, hogy egy nap megállított az egyik faszi, s közölte, hogy a tag meghalt. Az ütő megállt bennem. Mer' tudtam, hogy diliházba került, de a brancsból senki sem gondolt arra, hogy a hullaházban végzi majd. Tényleg, erre senki sem gondolt. 25 éves volt a gyerek, s igaz, hogy én 186 centi magas faszi vagyok, míg ő olyan 172 körül lehetett, de fél kézzel a padlóhoz nyesett volna. Mészáros volt, s értette a véres szakmát, de egy idő után annyira tele lett a töke mindennel, hogy otthagyta. Tudod, azért nem valami glóriás dolog minden nap vérben fürödni, s nyesni be a köményest a más véreskezűkkel. Szóval otthagyta azt az egész ocsmány dolgot, a belek ontását, a szívek szaggatását, az inak összetépését, az agyak széttrancsírozását. De elbaszta egy kicsit a dolgot, mert sehol sem akadt valami melója. Okos gyere volt ő, nem eresztette bűnnek a fejét, hanem valami tanfolyamra ment: majd átképzzi magát, s lesz melója. Na, legalábbis nekem így mesélte a dolgot, mert nem találkoztunk hónapok óta, de ott égtek bennünk a sötét felhők, a vad gyerekek, a söröskorsókkal megrakott asztalok, a kiruccanások az alkoholos, s ez által ragyogó nagy semmibe, tudtuk, éreztük egymást, ember. S ebbe az érzésbe valami iszonyatos keveredett, amit az istennek sem tudtam megfogalmazni, de éreztem, hogy valami baj van, volt. Kedves ésszerű mibenlétem messzire kergette tőlem ezeket a hülye érzéseket, s azt mondta, hogy ember, életedben először ne légy paranoiás, hagyd a faszba az egészet. Együtt szilveszterezünk, persze megvettünk eszméletlen mennyiségű sört, vodkát, bort, szilvapálinkát, beszereztük a sörcepapot is, hogy stílusos legyen a dolog. S akkor ott, miközben a banda percről percre jobban beseggelt, s éjfélkor üvöltözte a Magyar Himnuszt, ott éreztem, hogy a tag nem fix. Az ég verje meg, de így van. De még ekkor is hagytam a faszba az egészet.

Elnéztem a tagot: kopaszra nyírva, a cigarettáról lemondva, nem piálva, vágta a hagymát a paszulylevesbe, melyet - hagyományos módon - ő főzött. Valaki bedobta a dumát, hogy hé ember, ha te nem lennél, akkor mi az ég lenne velünk, mer' éhen pusztulnánk; mire én azt mondtam, hogy akkor főznék én. Mire ő rám nézett, s ezt mondta:

- Te mostanság nem nagyon jársz velünk, ember.

Igaza volt. Tényleg nem mászkáltam a bandával akkoriban. Különben is, van bennem egy olyan szaros dolog, ami nonstop visszahúzódnásra készítet, amit én sem nagyok bírok megérteni. Ha kiteszem a lábam ebből a szaros városból, két nap múltán már azon vagyok, hogy elég ebből a kibaszott turistaéletből, megyek haza, a többiek csesszék meg az egészet. S már tűnök is haza, hogy jól érezzem magam.

Hogy most visszagondolok erre az egészre, a három nap részegség alatt összesen ezt a pár szót váltottuk. Ezt a pár, részemről átkozottan nagyképű, uralomra törő szót. Pedig éreztem, hogy mennyire egyedül van még köztünk is, hogy egyre jobban záródik be a kibaszott önmagába, hogy mennyire szeretetre van szüksége, ember! És nem tettem semmit, hanem nagyokat ittam,

nyaltam a nőmmel, s annyit dohányoztam, hogy éjszaka az egész banda röhögött: hegyre megyek. Mert ugye, álmomban nem kaptam levegőt.

És akkor hat hónapra teljesen eltűnt a gyerek. Nem hívott, nem látta senki, a haverok meg is lepődtek. Itt-ott feltűnt ugyan, az unokatestvére mondta, hogy párszor elment vele sörözni, s a tag el volt keseredve, hogy sem melója, sem semmije, hogy minden szar körülötte. Aztán beütött a bomba.

Valami találkozózt beszélt meg két haverjával, hogy pár sört legurítsanak, mert ugye, nincs vasból az ember. Össze is jött a dolog, leültek az asztalhoz, s már nekifogtak a nyakalásnak, elfogyott a fél sör is, mikor Laci rájött, hogy Dénes félrebeszél. A szó szoros értelmében. Hogy miket beszélt, arról fingom sincs, tényleg, ezt a dolgot is csak két év után tudtam meg. Laciéknak fogalmuk sem volt, hogy mit tegyenek, érezték, hogy Dénes ki van totál készülve, hát kérték, hogy másnap is találkozzanak, jöjjön ki, ne legyen annyit egyedül, de most hagyják a piálást. Úgy is lett, s mint a mesében, hazamentek, jót aludtak. Másnap ringelt a telefon, Dénes volt az, s mondta Lacinak, hogy nem megy ki, mert nem is tudja, hogy mi van, hol van, meg ilyesmik. Adott pillanatban még a kibaszott telefont sem ismerte fel a kezében. Estére aztán be kellett szállítani a diliházba. Ott alaposan lekötözték, s telenyomták mindenféle szarral. Kiütötték. Ehhez jól értenek. Talán nem is fizetik őket másért. Azt mondták a húgyagyúak, hogy azért kötözték le a tagot, mert erőszakos volt. Frászt! Biztos magához tért abból a kibaszott szürkeségből, s alaposan beszart, nem tudta, hol van.

Ezek után az állapota napról napra romlott. Nagyon kevésszer volt magánál, s mikor egyszer-kétszer a haverok meglátogatták, elmondta, hogy ő tudja, hogy beteg, sőt, érzi azt is, amikor közeledik az a kibaszott szürkeség. Azt monda, olyankor valami nagyon szürke helyre kerül, valami hideg helyre, s ott nagyon egyedül van, ilyesmik. Általában a látogatások azzal végződtek, hogy Dénes ismét elszállt, felakadt a szeme, görcsösen megragadta az ágyat, megme-redt. Szó nem sok, annyi sem hagyta el a száját. Végül már órákat töltött ebben az állapotban, s végül napokat. Halála előtt még magához tért (akkor már csövek lógtak ki belőle, gégejét felmetszették, hogy levegőt kapjon, úgyhogy nem tudott beszélni, de az szeme...), aztán rá két órára megszűnt lenni.

De mielőtt ez megtörtént volna, mindenki összedugta a fejét, hogy mi a frászt lehetne tenni, mert az orvosok nem sokat törődtek a dolgokkal. Végül valamelyik doktor fazon kibökte, hogy Nyugaton lehet kapni ilyen meg ilyen erősítő gyógyszert, csak az a gond vele, hogy kurva drága. Mindegy, elhozatták. S úgy tűnt, hogy használ a dolog. Ám pontosan ennek következtében rúgott be a katasztrófa. Mint kiderült, a tag allergiás volt a folyadékra, s az allergia teljesen szétnyomta az agyát. Boncoláskor azt állapították meg, hogy agyveleje teljesen szivacsos volt. Persze, elindultak a pletykák, hogy összeszedett egy akkoriban divatos kergevész kórt, mert ugye, ő mészáros volt valamikor. Alaptalan nagy marhaság ez, azóta még senki sem legelt a városi parkban szivacsos aggyal. Vagy ilyen jól eltitkolták?

Na, allergia. Az vitte szét a gyereket. Mikor a halál oka körül elkezdett a haverom tanakodni magával (már nem is tudom, mit írtak be oda a fejések), úgy tűnt, van egy-két ember, aki be volt szarva. Hogy ugye nem fog feljelenteni senkit, hogy ugye nem tesz semmit. Szar dolog, mi? Voltaképpen a haver jött rá, hogy allergia ölte meg Dénest. A mérnök.

Temetés előtt összejöttünk mindannyian, s összedobtunk valami pénzt Dénes családjának. Ma is szégyellem, hogy akkor nem tudtam többet adni, de akkoriban nagyon csóró voltam. Mindegy, azért eléggé szép summa jött össze. S akkor jött a nagy dolog, maga a temetés. Mert szépen megkértek, hogy legyek a koporsóvivők közt. Némi habozás után elvállaltam a dolgot, de reszkettem, mint a kibaszott nyárfalevél.

A temetés napja. 35 fokos meleg, feketében, koszorú, segédpásztor. Aki annyi marhaságot összehordott, hogy majdnem kiléptem a sorból, hogy jól behúzzak neki, s aztán bedobjam egy gödörbe, s ráöntsek egy tonna szemetet, a nehezebbik fajtából. Olyan dühös voltam, hogy össze tudtam volna roppantani azt a faszfejt, tényleg, s csak a család iránti tisztelet tartott vissza. Mi van, a tag nem érdemelt meg egy lelkipásztort, olyan rendeset? Aki legalább tudja a dolgát, ha nem is érzi úgy, ahogy kell? De honnan tudjam én, hogy mit kell érezni? Ja, tán azért, mer' ember vagyok magam is, bármennyire szétbasztam magamat.

Aztán fel kellett emelni a koporsót azokkal a hosszú botokkal, s következett az a kérdéses kétszáz méter. Nem volt melegem, nem féltem, csak összeszorítottam az ajkamat, csikorogtak a fogaim, s mentem, mentünk. A sírásók ott jöttek mellettünk, röhögtek, az egyikük káromkodott, hogy miért kellett a tagnak ebben a meleg időben feldobni a talpát. Valami fekete szalagot tűztek a zakókra, hogy aztán dobjuk a sírba. Én hazahoztam a magamét.

Többen is rosszul lettek a temetésen. A család még bírta valahogy, de a rokonság kész csőd volt. Hogy írjam le ember azokat a szavakat, hogy:

- Gyere vissza! Miért mész le oda, ott sötét van!...

- Kicsi gyermekem! Ne hagyj itt minket! Szeretünk téged, gyere vissza!

A férfiak komorabban, megvetéssel tekintetükben:

- Nincs Isten...

- Nem szabad a gyermeknek a szülő előtt meghalnia...

- Nincs Isten. Isten ilyent nem enged.

És így tovább.

A tor. Összezsúfolódtunk a hajdani kis szobájában, s mit sem tudtunk szólni egymáshoz. Az út a temetőből idáig tényleg hosszú volt, és sivár, szótlán, rideg, gyalázatos. Most ott vagyunk a hajdani szobájában, arra a néhány szelet szendvicstre, néhány pohár sörre. Persze senki nem eszik egy falatot. Senki nem szól. Mindenki jelen van, senki sincs itt.

- Köszönjük a pénzt. Nagyon, nagyon nagy segítség volt - lép be az apja.

Senki nem tudja, mit mondjon.

- Ti nagyon jó barátai voltatok. Látjátok, mégis ez történt... - és sóhajtott. Elfordult.

- Köszönöm, nagyon köszönjük. Különböznél gyertek ide bármikor. Mindig nagyon szívesen várunk.

- Mi is köszönjük. Mi is köszönjük.

És ezek után tanuld meg felemelni a fejed, belenézni a tekintetekbe. Tanuld meg becsülni a vágy maradékát, a ragaszkodást azokhoz a holmikhoz, kezekhez, tekintetekhez, melyekben Ő még ott van. Mert mindössze ez maradt.

Este következett el a mi gyászunk. Ott, a kocsmában. Ott, ahol úgy leittuk magunkat, ahogy csak bírtuk. Ott énekeltük kedvenc dalait, sok gyertyát helyeztünk az asztalra, s ott szeretünk egymást. Ha néhány pillanatig is csupán, de akkor tiszták voltunk. Magasra emelkedtünk, s az ő halála révén egy darabka belőlünk ott maradt a magasban. Azóta szerte tudunk nézni a világban, s látjuk, hogy milyen is, mikor túsúrásnyi résen átáramlik a fény.

Vannak és nincsenek drámáink, tragédiáink; íme, a XXI. században leírhatjuk, hogy az élet természetes, ám a mi komolyságunk megrontja. Nem gondolok itt a játékra, hanem a szerepek elosztására: elbaszták valamennyit. Van aki fegyvert ragad, van aki jogot, van aki törvényt, van aki nacionalizmust, van aki a vagyonok újraosztását ígéri, holott a javak régen megsemmisültek, vagy ellopták azokat. Azt éljük, ami hátramaradt: a szerepek elosztásának kloakáját, minden erőnkkel belekapaszkodunk abba a nagy komolyságba, abba a végtelen pusztításba, melyet sehogy sem tudunk másként megnevezni, mint az agyak üressége: vagyis mindennek az ellenkezője, amit tenni akarunk, amilyen valójában vágyunk. Nincs már tehetség és nincs már filozófia és nincs már alkotás és nincs már szerelem. És nincs forrás, patak, folyó, folyam, tenger, óceán: megmérgeztük valamennyit. Érdekes módon szervezetünk jelentős százaléka - víz.

Az egyszerű szavak korszakát éljük ismét, de ez csak akkor érvényes, akkor igaz, ha nem olvasunk el egyetlen sajtóterméket sem, nem nézünk tévét, nem törjük össze egymást a számszerűségben, a számbéli szeretkezésben. Szeretőink megcsalnak bennünket, s mi megcsaljuk szeretőinket, hogy a megmagyarázhatatlan vágyakat ki tudjuk valamennyire égetni magunkból. Van, aki jól érzi magát. Ők a zavarosak, a legboldogabbak. Ők az olajkutasok, ők a benzinkutasok, ők törik össze autónk belsejét robbanóanyaggal, miközben vizet, vizet ígérnek nekünk. Mi vagyunk a maghasadás, és mi vagyunk az élet. Mi vagyunk a rádióaktivitás, és mi vagyunk a szent lélek. Mi vagyunk a feltámadás, mert önön pusztítóink vagyunk. Az egyszerű szavak korszakát éljük, megmagyarázhatatlan módon. De ez csak akkor érvényes, ha mi vagyunk az a Jézus gyerek, aki elintézte ugyan nekünk protekcióval a megváltást, ám mi is le kell jattoljuk a magunkét az Úr asztalára. Röhöghetnek a markotokba papok! - mert általunk vagytok a az élet, a megvilágosodás, a feltámadás.

Arra gondoltam, hogy ismét bemásolok ide egy verset, hadd lássák a fejesek, hogy mennyire el tudom cseszni a dolgokat. Mert asszem, hogy az a filozófiai eszmefuttatás, mit végeztem néhány sorral feljebb, igazán jól sikerült, hát mindjárt el kell cseszem ezt az egészet. És különben is, vége van a hármás diliházi ámokfutásnak, és másba kell kezdek, s a legjobb választóvonal csakis egy vers lehet. Mer' nem akarok olyan fejezetes, részkihagyásos könyvet írni, ahol mindennek olyan szépen megvan a maga rendje, hogy már okád tőle az ember. Tudod, lineáris, bumeráng-hatás, meg ilyen egyéb marhaságok. Szóval: ismét vers. Ja, az előbb két bével írtam az egyéb szót, hát most ismét leírom helyesen: egyéb.

oidipusz madara

néha csöndes hidakon járok és csöndes kertekre nézek
mást úgysem tehetek hiszen időm oly rövid hogy
életemben még a szomszéd faluig sem érhetek
egyetlen valóság egyetlen pillanat
megtaláljam oidipusz madarát?
- tó fenekén lelem iszapos tó fenekén
feje iszapban raboskodik szárnya szabadon a vízben
teste csöndes hidakon nyugszik és csöndes kertekre néz
egyetlen valóság egyetlen pillanat
———— jelentem madár - itt vagyok!
jelentem madár - megtaláltalak!
jelentem madár - partra doblak és ott döglesz meg!
jelentem madár - megöllek atyáim nevében!
jelentem madár - megtaláltalak

pedig el sem rejtettek előlem mert nincs is amiért
egyetlen valóság egyetlen pillanat
———— szerelem tenger homok nyugalom
gauguin vörös gitárral a kezében
törött bokáján festmények lógnak
rozsdavörös arcán fekélyek húzódnak
hősünk szórakozottan pengeti gitárját
hősünk nyála szórakozottan csöpög a parton játszó lányok után
- de sajna! hősünkkel csupán a világ foglalkozik!
hősünk üldögél a homokon és boldog vigyorral nézi fekélyeit
és a fekélyek boldog vigyorral nézik hősünket
egyetlen valóság egyetlen pillanat
———— hősünk feláll
gitárja a homokon marad
hősünk a tengerbe lép és ecsetet ránt elő
tekintete különösen határozott fekélyes agyában különös gondolat:
- most lefestelek oidipusz madara!
csupán azért mert megtaláltalak!
kettőbe vágom tested lelked
egy rész marad neked egy rész pedig nekem
megosztozunk vén becsülettel
megosztozunk vén tisztességgel
miként atyáink tanították
egyetlen valóság egyetlen pillanat
———— gauguin meghalt
kezében ott oidipusz sebzett madara
- a madár meghalt
oidipusz madara halott
egyetlen valóság egyetlen pillanat
———— néha csendes hidakon járok és csendes kertekre nézek
mást úgysem tehetek hiszen időm oly rövid hogy éltemben
a szomszéd faluig sem érhetek

(Az írás megváltoztatott formában Kafka idézetet tartalmaz.)

Tudod, egy teljes évre abbahagytam ezt az egész irományos szart. Nem volt amiért írjak, mert egyszerűen nem tudtam semmit sem elmondani. Néha rám jönnek ilyen idióta rohamok, s akkor nem tudok írni semmit sem, nagyon hosszú ideig. De az előbb úgy ébredtem, hogy majd' minden írásomat végigolvastam, s nagyon fontos következtetéseket vontam le, hehe. Hogy a világot meg lehet menteni, hogy a mobiltelefonoknak komoly értelmük van, hogy jó a kábeles Internet meg a félbehagyott szavak legendája. Hogy jó minden, és te csak egy nagy pöcs vagy a mindenben, mert bár általad van minden, sőt, te teremtetted ezt az egészet, semmi közöd az egészhez, csak rinyálsz a nagy világfájdalmadtól meg ilyesmiktől. Na öregem, van egy nagyon fontos tanácsom, mely megváltoztathatja az egész életed, sőt, még észet is csöpögtethet kibaszottul tompa agyadba: bízz meg valakiben, hogy szarossá tapodjanak. He? Érted? ... Akkor nagyon jó neked.

Na, most elmegyek kávé főzni, jövök mindjárt. Te, ez az egész olyan, mint annak idején a rádiónál. Voltak olyan marhák, izé, illetve voltam olyan marha, hogy 6 órától raktam be magam műsorba, s akkor beszóltam a nagyérdeműnek 6:05-kor, hogy elmegyek kávé főzni, s jövök mindjárt. S akkor kezdődik a nagyérdeműnek kitalált agytompító show.

Itt is vagyok.

Dübörög a zene, s én 27 éves vagyok. Itt ülök mezítelenül az ágyon (ez biztos, hogy valamiféle szexuális célzás, de mindegy, tényleg). Pötyögtem a sorokat. Fekete a számítógémem, a macskámnak kivették a méhét, mert majdnem beledöglött. Az éjszaka sokat ittam, reggel rosszul voltam, mert bezabáltam valamiféle romlott kolbászt. De nem hánytam ki. S most jól vagyok.

11:32. Telefonokat várok, hogy ne legyek egyedül: addig is ÍróK. Egyesek szerint alkotok, mások szerint baromságokat hordok össze. Te mit választanál?

Jó lenne elfelejteni a doktort, akkor minden sokkal könnyebben menne. Sokkal könnyebben. Jó lenne - csak úgy - befészkelődni valaki mellé, magába szívni az illatát, s akkor minden sokkal könnyebben menne. Jó lenne elvégezni egy pokoli egyetemet, s akkor minden könnyebb lenne. Jó lenne megfelekedezni az emberekről, önmagamról, s akkor nem kellene igyak. Elveszett báránka vagyok, mert úgy otthagytam a kibaszott pásztor, hogy füstölt tőle a tájkép (szemben ott ül Van Gogh, az előbb láttam, óriási vásznát a szél cibálja, ő meg az ecseteket a vásznon).

Te, most mit tegyek? Tudod, teljesen tanácstalan vagyok. Próbálok dolgokat, de az a nagyon nagy baj, hogy semmi sem elégít ki. S akkor csak fekszem az ágyon, az Übermenchről álmodozom, Istenről, Szent Ágoston Vallomásait tukmálom rá Péter Alpárra egy jobb élet ígéretében.

- Olvasod?

- Aha, olvasgatom. Tudod, néha felnyitom, s nagyon jól esnek a szavak. Elképesztő könyv. Nem is gondoltam volna...

Lassan megfelekedünk az olvasás művészetéről. A könyvtárak legújabb politikája, hogy a szegényebb rétegeket kell kiszolgálni, mert a gazdagoknak nincsen szükségük a könyvekre, vagy meg tudják vásárolni a könyveket. Aha, mind a kétszázszáz. Maradjunk inkább az előzőnél. S én itt ülök szerény 900 könyvemben, ebben a szegényes szobában, s akkora marha vagyok ezek szerint, hogy a párját ritkítom. Parancsokat osztogatok a hesseknek, nietzscheéknek, szilágyi domokosoknak, mindenféle zugíróknak, papolok a nagyság erejéről, pedig semmi mást nem akarok, mint belenyúlni valami izmos muffot rejtő bugyiba. Talán így van, öcskös, talán így van. De nincs így.

Csak hagyjál. Ne vegyél el tőlem semmit, mert nem akarok elvenni tőled semmit. Inkább adni akarok, óvatosan, nagyszerűen, mindenféle elvárás és legendaalkotás nélkül. Ha meghagysz engem magamnak, naggyá teszek, s te hálás birkája leszel jótékony pásztorodnak.

Nekem is voltak pásztoraim. Voltak neveik is, hétköznapi neveik: Attila, Laci, Puki, Eszter, Anna, Timi, Elek, Domokos ésatöbbi.

keresetlen pillanat

megpróbálták megírni a tudás
legősibb művét
Ophélia táncolt előttük
francialeptekkel könnyedt át
a szobán

de csak bámulni tudták
csendzavar üvöltött
sátoros agyukban
s elbénult a toll az éjszakában
lehullt kövek közé
megbékélve agyuk hídjai körül

Valahogy így... Másként nem is tudom elmondani.

De talán kezdjünk valami másba. Milyen könnyű, mi?... lenne könnyű, nem az.

Most úgy mesélnék, tényleg. Dolgokat mondanék el, hétköznapi dolgokat, de nekem egyetlen dolog, történés, tett, gondolat sem hétköznapi. Már a pusztta létezés csoda, felére egy jó baszással. És most ilyen szavakat írok le, hogy bemutassam, ki vagyok én, mit tettem magamért, másokért, értünk. Valaki azt mondja: légy tiszta, s elnyered jutalmad. Valóban így van. De

Valami azt mondja, csapd be az embereket, mert csak így lehet élni. Valóban így van. De

Valaki azt mondja, milyen jó melletted. Tisztának érzem magam melletted, megnyugtatsz, felemelsz, mássá teszel. De

Valaki azt mondja, hülye vagy, bazdmeg. Mindig is olyan dolgokat fűjtál fel, melyek a kutyának sem kellene. De

Valaki megint azt mondja: örült vagy. Így nem lehet élni, kezdj valamit magaddal. De mindenki csakis önmagáról beszélt és fog beszélni. A régi szavak új álarcban térnek vissza, s megrengetik a világ rendjét. Ha van a világnak rendje.

Estére elvesztem az agyam. Este ismét részeg leszek, és olcsó csókokat fogok koldulni. Beszámolok a tudatalatti feletti hatalomról, meg arról, hogy miként lehet a tudatalattit felhasználni mások érdekében. Elmondom, hogy a tudatalatti semmi más, mint megtestesítője a világnak, melyben élünk. Hogy mindenki akarata feltétlenül fontos, materializálódik, teremt, megalkot, s ezért a világ pontosan olyan mint amilyennek látni akarjuk. Hogy mindig kapunk, csak keresni kell.

De akkor miért léteznek a rosszul feltett kérdések?

Miért létezik a helyesírás, a nyelv, a korlátolt magatartásforma, a szeretethiány, a bolondság, az alkohol, a drog, Isten és megannyi baszomfütty.

Mert létezik a kollektív tudatalatti, mi?

Tudod, itt próbálok leírni okosabbnál okosabb dolgokat, és sehogy sem megy.

Hagyd abba, szólnék rá magamra, de nem megy.

Na jó.

fehér éjszakában

K. emlékének

bolygó éjszakában farkasként üvöltözni
felégetni azt ami még nyomorult lelkemben maradt
suttogó ariadnéfonat szavaidnak fonala
de belekapaszzkodnom nem szabad
fekete tánchoz üt ritmust az éjszaka
betegvihar csendjében szuroklabirintus
nem riant reggel a hörgő szél
nem remélek szép csodát sem
csak párnám zokog holdüres elmém alatt -
e fagycsend-labirintusban
nem lel örült bűntársra lelkem
önöm kínja vagyok
akár az izzó napnak az éjszaka
önöm feszhúrja vagyok
magamnak feszítem hangjaimat
önöm imája vagyok
akár a reménynek az éjszaka
csend
és az elfelejtett ritmus váratlan visszatér
örjögő tűzként vonaglik
homokszavaim sártemetőjében
csendesfáradt labirintus
száraz akár a hold
fonalmarkoló lelkemet szétszaggatja a szél
rémület kap szememhez
és felemel a rákhajnalra a rikító szél

Most egy kapcsolatról lesz szó, mely hat évvel ezelőtt született meg, s annak ellenére, hogy négy éves kapcsolatom volt egy másik lánnyal közben, nem feledtük el. Furcsamód nem feledtük el. Vannak dolgok, melyek jobban összeragasztózzák az embereket, mint bármi más. Éjszakák, álmok. És reggel az ember ott találja magát a gépe előtt, és szavakat ír. Egy esztendő után ugyanazt folytatja, tehát sok nem változott.

Ez a néhány szó tisztelgés lesz előtted. Ez a néhány szó rólad fog szólani, mert felemeltél és nem kértél semmit, megengedted, hogy gonosz játékokat üzzek veled, megengedted, hogy lelkedben kajtassak, s most ezt le kell írjam. Tudom, nem vagy az a bige, aki már az első napokban kijelenti: aztán rólam, rólunk ne írj semmit. Nem is fogok írni Júliáról egy sort sem. Csak azt, hogy imádtam, hogy féltékeny vagy, miután megtudtad, hogy négy éves kapcsolatom után ismét barátnőm van. Pedig te is tudod, hogy téged akartalak választani, de tisztán, akár egy harmatcseppet. És nem jött össze, és nem is tudom, miként fog összejönni.

Hat esztendeje vagyunk együtt, és te most valahol máshol vagy. Mégis máshol vagy. Életedben először nincs feletted hatalmam, s nem tudom, miként viszonyuljak ehhez. Talán jó, talán rossz. Talán egy elemi ösztön visszafojtása, vagy felülkerekedés a primitív ösztönökön. De ha valóban így van, akkor nem jó. Életünkben először nem jó. Mert akkor elbasztuk. Eldobtunk mindent, mi megalkotja azt, hogy az Univerzum támpillérei legyünk.

Hat éve először. Odamentem hozzád a kocsmában, piszkos székek, padok, füstös falak, szürke betonpadló, barnára festett ablakok, kevés ember: hajnal volt. Nem szimbolikus hajnal, melyet magasztatni kellene, Betti. Hanem csak hajnal. Magában, csendesen pihegve, s mégis lázra készülve.

- Tudod, hogy kire hasonlítasz?

És elmondtam, hogy kire hasonlítasz.

Téged akkor hagyott ott egy barátod, kit én már megvetek. Mára már megvetek. Elveszítette ő is azt a valamit. Mondd, én elveszítettem? Tudom, a válaszod nem. Inkább túlzásba viszed, mondod, s lesütöd a szemed. Enyhén elpirulsz, s talán azon kezdesz töprengni, hogy ezt az érzést a színpadon miként tudod megjeleníteni.

Itt jön a nap, éneklí a Rammstein, s én tudom, hogy valóban sikerült megóvni magunkat a piszkosan fekete lyukaktól. Én némileg örült lettem, te úgy döntöttél, hogy teszel valamit az életeddel. Én Byront választottam, te a színpadot, és hiszem az ígét, használom az ígét, te meg minden erőddel meg akarod jeleníteni az ígét.

Ezek a szavak olcsó szavaknak tűnnek. Valahogy nem tudom a magam magányában kifejezni azt, hogy mit adott te nekem. A te utad utánam, a hat év közben a pszichológushoz vezetett, én csak továbbléptem, és nem tudtam, hogy mit hagytam benned. Mert ha tudom, akkor talán másként lesz. És az nem újabb legendák ígérete, nem mítoszteremtés, hiszen te is tudod, hogy úgy nem lettem volna ott melletted. De látod, elmúltak az évek, s a titánok ismét találkoztak. Szeretővel ellátva mindketten, de egymás ajkaira éhesen, tisztán, rémülten, de egymás testét akartuk kiinni, felölelni a múltat, de nem emlékezni, hanem erőt, erőt fakasztani. Hóban történt. Ott álltunk a játszótéren tömbházatok előtt, tele kétséggel, és gyerekek voltunk. Égtünk mástól is. Változás előtt álltunk. Most már nem állunk változás előtt.

Hajunk összekeveredett. Éhesen mardostuk egymás ajkait. Még nincs vége, vigasztaltuk egymást. Olyan kapcsolatokról beszéltünk, melyeket egymás iránti éhségünkkel akartunk megmenteni. Gyanúsán üres szavak. Finom vagyok, nem? Te is tudod, hogy nem akarok az lenni. Inkább szaggatom szét magamat, semhogy neked egyszer is hazudjak. Mert más elment, de a kurva Istenit, te maradtál, és erőssé tettél. Eltűrted, hogy hitvány legendákat meséljek neked, hogy hős legyek, pedig tudtad, hogy pici vagyok, olcsó, tehetetlen, s csak annyi az erőm mit te adsz nekem.

Én mindezt most leírom. Mindezt megfogalmazom, zavarosan, kávé, cigaretta, Rammstein, bugyi mellett, és átadom neked. Csak annyit akarok mondani, hogy köszönöm. Köszönöm azt a dióslaskát, melyet apámnak főztél, köszönöm, hogy képessé titted magad arra, hogy szüleim még mindig szeretettel gondolnak rád, köszönöm, hogy itt voltál, vagy nekem, maradsz, és kapaszkodhatok beléd, én, az olcsó Dionüszosz. Köszönöm, hogy naggyá tettél úgy, hogy alig érintettél.

Hat esztendő nagyságában pokol mindezt leírni. Mert több vagy te a szavaknál, ám íme, csak a szavakra vagyok utalva,

Hat esztendő. Emlékszel az első csókra? Ne neved, hogy ilyen szirup-szerűen fogalmazom meg ezeket a szavakat, valóban így tudom csak leírni.

Én emlékszem. Félő volt. Már akkor féltél tőlem. És talán most is félsz.

Utána számtalanszor csókolóztunk. Jó, kihagytam egy részt, és nem írtam le az első csókot. De így talán kikerülöm azt, hogy rózsaszínbe burkoljam a kibaszott dolgot. Te ennél sokkal több és sokkal kevesebb vagy. Te minden vagy és lehetsz, te is tudod.

Végig barátod volt, aztán barátnőm lett. Belefáradtam abba, hogy rejtőznünk kell.

Az előbb beszéltünk. Jó a mobiltelefon, helyettesíti a telepátiát. Így - mi ketten - elkerülhetjük, hogy megőrüljünk. Szegény bolondjai ennek a létnek.

Mert más létet választanánk mind a ketten. Tudom, hogy te is beleegyeznél, sőt akarnád is valamennyire: hadd osszuk meg örökre egymást minden szeretőnkkel. Szeretkezzünk egyszerre, szeretkezzünk mindenkivel, de nem orgia, nem Római Birodalom, Nem Hitler, nem ProMÉTHEusz, nem Dionüszosz és Nem ByRon, nem írószövegség és nem is teremtés, hanem puszta lét egymásban. Elvetéltség nélkül, csöndesen, csak a kéj halk jajkiáltásai, s késleltetni az orgazmust halálunkig, hogy csak akkor oldódjunk fel egymásban, de ekkor már egyszer s mindenkorra.

Öregek leszünk: bőrünk száraz, legalább ennyire nedves, elhullott hajunk, körmeink sárgák, alig van potenciálom, de a kedvedért mindig, herezacskóm lóg, a térdem veri, mellbimbóidat elhasználják a gyerekeink, vagy más gyermekei, melled lóg, bőröd megvastagodnak az erek, s mint hitvány, szomorú kígyók ficákolnak, hüvelyed elhasználódott; de szemünkben tűz és álom, egymás pillanatonkénti megálmódása, újjáteremtés olyannyira, hogy ikerpárként, kéz a kézben jövünk a világra, s megszegjük a természet törvényeit, mert vérfertőzést követünk el, de tudjuk, értjük az egyiptomi fáraók kiváltságait.

És meghalunk.

Az utolsó nagy orgazmus.

Beteljesült minden, ráadásul gyalázat nélkül, mert erőnk mindvégig egymás életében tartott meg minket.

Hat esztendő után tehát legyenek ezek a te szavaid. Jól tudom, akár te is elmondhatnád, írhatnád ezeket a szavakat, s milyen jó lenne, ha te mondanád el. Én egészen biztosan nagyon hinném értelmüktől magamat.

Nézd, most megállok pár percre. Elmegyek kajálni, s aztán folytatom tovább. Meg kell állnom, mert nem bírom, nem olyan egyszerű. Különbem sem fogod ezt a szünetet észrevenni, mert te mindjárt tovább is folytathatod.

Itt is vagyok. Beethoven ötödikje. Hozzá kellett nyúlnom. Te is tudod, mennyire szeretem ezt az iszonyatos titánt, hogy mennyire képes betölteni engem, hogy mennyire méltónak érzem arra, hogy hallgassam. Bár hosszú éveken keresztül kerültem Beethovent, s most már tudom miért. Tudom, miért voltam gonosz, kiégett, alázatos disznó, aki alig várja, hogy el tudja harapni a nyakát azoknak, akik mellette vannak és szeretik őt. Bár nem teljesen tudom. Te ehhez mit szólsz? Tudod, nem kérem a bocsánatodat, csupán jelenléted után vágyódom. Olykor csöndesen, olykor őrjöngve. Démonod voltam, s belefáradtam a szerepbe. Démon maradtam, de nem a tied. Olykor csak egyszerűen szeretni akarlak, lassan, behatolni a testedbe, szerteoszlani, feloldódni melletted, benned. A halál majd megvált. A halál megadja. Miként is mondta Hofi Géza: Emberek, emberek! Nézzenek át a lukon! A lukon meg lehet látni, a lukon meg lehet nézni.

Látja?

Nem látom!

Na látja!

Kifizettük a bérét annak, hogy átnézzünk a lukon, megláttuk a semmit. Megláttuk, hogy a semminket mi kell betöltsük. Tőlünk függ hitünk tartalma.

Te voltál az a lány, aki azt mondta nekem: Tíz évet adnék az életemből, ha félóra nem lennél önmagad. Nem tudom, mit mondjak. Ezt is megfogalmaztam egy novellában, a legfájdalmasabban: Aki lelkét rejtette ujjai közé. És... ennyi... Aztán felhívtalak és részeket olvastam fel ebből a novellából a telefonba. És te el lettél tőle. Azt mondtad, nagyon erős írás. És megkérdezted, írsz-e most. És én azt mondtam, hogy nem, mert szünetet kell tartásak. És te erre azt mondtad, hogy meg tudsz érteni, mert egy ilyen írás után valóban szünetet kell tartani.

Pedig tele voltam s vagyok zsongással. Legszívesebben mindent leírtam volna magam körül. Nem tudom, miért nem tettem. Ott van például Vadokin vadjai, egy másik könyv, mellyel talán örökre pontot akarok rakni a múltra. De Vadokin a démonok könyve lesz, s most nem akarok elmerülni ebben a mocsokban.

Hat esztendő. Hat éve vagyunk együtt, mostanság évente kétszer ha látjuk egymást. Sokat veszekedünk, mindketten tele vagyunk fájdalommal, s mindketten pihenni akarunk. Nem tudom. Nem hinném, hogy mi tudunk pihenni.

Azt mondtad, olyanok lennünk, mint valami rossz házastársak. Rendben. De házastársak vagyunk?

Valóban azok vagyunk?

Koszorú kutyái, placebói ennek a létnek - immár bebizonyosodott - nem vagyunk.

Mi lehetünk?

Párbeszéd? Befőtt? Sajt? Luftwaffe?

Vagy csak egyszerűen csönd?

Én ezt választom, bármennyire is nehezemre esik. A csöndet. Régi jó barátomat, halálomat, félszemet, örömemet. Mennyire akarom! S ezzel ölöm meg.

Mi fog történni, kedvesem? Nem tudom. Most hagylak egy keveset, s más utakra kalandozom. De olvasd csak figyelmesen. Kérlek...

Mi van írókám, beszédted a fogalmazásátlót? Nem jönnek a szavak? Az előbb még arról papoltál, hogy tele vagy zsongással, hát jártasd akkor a szád! Mutasd meg, hogy legény vagy a gáton. Te pedig szarozz itten, s teleköpjél mindent bemocskolt igéiddel. Tényleg azt hiszed, hogy lesz, ki elolvassa ezeket a sorokat? Hiszen nem ajánlott témákról írsz. Nem arról írsz, hogy volt két faszi, s az egyik felfedezte a mindentudás képletét, a másik meg ellopta tőle, átadta egy aktuális KGB-nek, s bazi gazdag ember lett ezért belőle, míg a másik sárba süllyedt, szétitta az agyát. Közben a világ a mindentudás következtében megváltozott, mindenki istenné lett, csak a feltaláló nem részesült a mindentudásban, mert nem voltak anyagi eszközei, hogy gyakorlatba ültesse a formulát, s ezért mindenki rajta uralkodott, s az egyetlen dolog, mint nem tudott senki sem, az az, hogy neki köszönhetik mindentudásukat, s ezért csak rajta uralkodott mindenki, ő volt az istenségek ellentéte. Ő lett az, akit hivatalosan is örültek nyilvánítottak, a Sátán, a kitagadott, szóbeszéd tárgya lett, mítoszok szövődtek köréje. S mikor meghalt, addig-addig pofáztak róla, míg vallást csináltak belőle az istenek.

Na, itt a Biblia.

Te meg nem írsz ilyesmiket, s ezért senki sem fogja elolvasni idióta szóhalmazaidat.

Ó doktorkám, hát szerinted mi lenne a megoldás? Ha ez a te katarziszod, hát akkor nem is tudom, mit mondjak. Azt már írtam, hogy told fel magadnak, könnyű volt leírni, talán még könnyebb megtenni, mint egy filmben, hol ananászt dugnak fel Hitler seggébe.

Ez a szóhalmaz a védekezések és a támadások kötete - mondanád, és te sem mernéd regénynek nevezni ezt az egészet. Én igen. Én elnevezem akár eposznak, vagy szonettnek is. Én merem, az Istenit neki. Hehe... Azt hiszem, tényleg kezdek lassan-lassan teljesen szétcsúszni.

Az előbb a budiban voltam vizelni, belenéztem a tükörbe. Szörnyű pofa nézett vissza onnan. Tényleg nem tudom leírni. Olyan édes, kékszemű, de elszállt, ember, mintha annyi kokót szippantott volna fel, amennyi kiütött volna egy elefántot is.

Tulajdonképpen nem ezt akarom, és tudom, hogy te sem. Gondold el, milyen siralmas, hogy ezeket a szavakat olvasod. Milyen siralmas, hogy ilyen is van a világon. Ez a legborzasztóbb az egészben, hogy: ez is van a világon.

És most abba hagyom egy ideig. Nem bírom, ember. Ez túl sok. Ez egy patkányugró, s ahhoz, hogy megszülessen, ti kellettetek. Nekem van a legkevesebb közöm ehhez a könyvhöz. Én csak Beethovent akarom. Én csak őt akarom, ti meg nem is tudjátok, hogy ki Beethoven. Valamikor majdnem minden házban ott volt mellszobra, divat volt. Persze, szörnyen idealizált mellszobor volt ez. Szép férfi, ki a távolba mered, hihetetlen erőt lök ki a szeme, haja divatosan erőt sugároz, ésatöbbi.

Pedig Beethoven ragyás volt, mert kölyökkorában a himlő tönkretette a bőrét, majdnem belepusztult az istenadta. Nem is volt magas, hanem alacsony, kibírhatatlan a természete stb. Na, ez volt Beethoven.

Nesze neked kilencedik. Haydn a 104 szimfóniájával együtt, meg egyéb ilyen okos zeneszerzők. Bukásukat ünneplem, én, és még egypár zeneszerző. Pedig nem akarom. De kell. Kibírhatatlan természet vagyok, mocskos és tiszta egyszerre. Ez a dolog nonstop arra vesz rá, hogy mindent elbasszak magam körül. Na, holnap találkozunk.

Persze holnapután van. Azon gondolkodom, hogy legalább le kellene ilyenkor törni a szöveget, vagy valami jelt tenni, hogy innen folytatom, no, de nem akarom. Tudja az ember anélkül is nyomogatni a sorközöket és az entereket a nagy bűdös életben.

Végül is ez a rossz állapotok, könyve, accem. De ha nem csak az, az nem baj. S most valamennyire boldog is vagyok. Persze rögtön elvárod, hogy azt mondjam miért, összejöttem egy nővel, vagy nyertem a lottón, vagy megbabráltam egy bankautomatát, de nincs így, csak úgy vagyok, mert történtek dolgok, s valahogy jobban érzem magamat, hála Istennek.

Asszem, alapjába véve becsületes ember vagyok, akinek ki van mind a négy kereke, csak túlérzékeny mindenféle dologgal szemben. Talán nehezen tűröm a változásokat, az emlékeket, a fájdalmat, s még sok minden. Közben aztán jön egy-két arc, és elmondja, hogy tényleg okés vagyok meg minden, csak néha nagyon szomorú, nyomott, meg ilyesmi tudok lenni. S akkor bántom az embereket körülöttem, mert azt akarom, ők is szenvedjenek, mert én is szenvedek. Van ebben valami. Sohasem ismertem a középutat, s nem is fogom megismerni. Mit tegyek? Hidd el nekem, öregem, hogy valamit nagyon is elveszítettünk. Én, te, mindenki. S nehogy azt hidd, hogy nem akarom azt, hogy minden jobb legyen nekünk, mindannyiunknak, nehogy azt hidd. Mert ha te fájsz, én is fájok, és soha senkit sem akartam úgy megbántani, hogy piszkosul fájdalmat szerezzek neki. Nem. Tulajdonképpen magamnak szereztem fájdalmat, s meg is bántam később, piszkosul. Ilyen vagyok én magam és miattatok. Lehet azt mondani, hogy ez az én holdvagányságom.

Végül is arról szól ez a könyv, hogy mit nyertünk és mit veszítettünk.

sebigazság

a sínpár elrabolta a folyótól a völgyet
hideg ablaknak támasztott elmével rohantam a folyó mellett
a folyosón rengeteg cigarettafüst
símpár mely elrabolta a folyótól a völgyet
símpár mely rohan két szikla oldalán
rohan sebfolyó oldalán - - - -
a sebfolyó igazságokkal nyomta tele a szemem
az igazságok utat martak az arcomba
lassan csorogtak a maguk igazsága fele - - - -
igazság melynek léte
folyótól sínpártól két sziklától völgytől függ
egy igazság - értem
símpár és folyó
egy igazság - érted
mi vagyunk te is vagy
ezt bizonyítja a nagyenyedi park is
a folyó a sínpár a két szikla
a két szikla oldalán húzódó erdőket igazsággal táplálja
a sebvölgy a sebsziklák a sebfolyó
e seberdő - - - -
igazság sebfolyótól sebszikláktól sebzett elméktől
seberdóktól sebléttől a VANért - - - -
egy harmadik
ül a földön
és völgyé szagatja az igazságok görcsészakáját

Na, valahogy így van. Oldalak ezreit tudnám megtölteni azzal, hogy ti mennyire fontosak vagytok nekem, meg ilyesmik. De biztosan voltál olyan állapotban, hogy nem jönnek a szavak, s valahogy minden sírba kerül körülötted. Pedig nem veszítesz el semmi reálisat, nem hal meg senkit, s az egésznek - talán - csak néhány idegsejt az áldozata. Bombarobbanás áldozatok nélkül, reális károk nélkül.

Akkor mégis miért ülsz a seggeden, és hallgatod önön jajkiáltásait? Talán azért, mert minden - mit tudom én - mértékkel kell csinálni, vagy ilyesmik?

Tudod, sokan azt mondják, hogy nem kell az ilyen dolgokból nagy ügyet csinálni, az élet más, meg mit tudom én. De hidd el, nekem az élet ebből áll. Abból, hogy bízhatok benned, hogy tiszta vagy, hogy szeretsz, hogy nem akarsz megölni. Csak ebből. Az én létem a te léted nélkül teljesen értelmetlen. Még akkor is, ha ilyen idióta ember vagyok.

Több helyen írtam már, hogy beethoveni ragyogás, ihletettségek. S minden csak ez. Nem a túlfeszített idegek összekuszált, örült játéka, mikor végül a hajnalban alig tudod rávenni magad, hogy ne vágd fel az ereidet (különben ez történt a hét végén), hanem a legteljesebb csönd, nyugalom, öröm, feloldódás.

Ó, ne ezt a hangot!

Ott ültünk a kocsmában, s kissé részeg voltam, kicsit örült, kicsit szemét, tehát kicsit magányos. Te akkor nem voltál itthon, Temesváron voltál, s én bolondultam bele a hiányodba. Szóval ott ültünk a kocsmában, és ott volt a testvéred is, Anna, mikor két egyetemista haverja

leült az asztalhoz, és beszélgetni kezdtünk. Ilyen átlagos dolgokról. Eleinte fáradtam én is, hogy részt vegyek a dumában, de aztán egy idő után elfáradtam. Néztam az üres arcukat, s szomorú lettem. És megkérdeztem:

- Miért jártok ide?

A srác és a csaj kissé meglepve nézett rám. Megismételtem a kérdést:

- Miért jártok ide?

Furcsának találhatták ezt a kérdést, teljesen feleslegesnek. Hogy miért járnak ide? Mert ez a város egyik menő helye, mert kocsmába járni kell, nehogy lemaradjunk a szociális művementokról, mert ugyebár akkor semmit sem fog érni ez a nagy bűdös élet. Kell itt lenni, hogy elmondhassák, hogy milyen szar ez a város, hogy mennyire el fognak húzni innen, mert itt nincs meló, s ha van is, szarul fizetik meg, hogy itt nincsenek bulik, hogy itt mindenki tahó ésatöbbi ésatöbbi.

Aztán a tag kibökte:

- Mert unatkozunk...

- Hát akkor miért nem olvasol, vagy tanulsz?

Jött a válasz, fasza volt:

- Nem szeretek olvasni, most nincs szesszió.

Igen, és még te vagy egyetemista, én meg egy kisvárosi tahó.

- Semmit sem szeretsz olvasni?

- Á, Rejtő egy két könyvét olvastam.

Isten ments tőle, hogy más szót használjon, mint könyv.

- A Pizskos Fred közbelépet is?

- Nem, azt nem...

- Milyen szakon vagy?

- Szociológia.

Istenem, bocsáss meg nekem, de az anyád picsája, öregem.

- Gondolom, nem ismered Hessét.

- Nem.

- Nietzschét.

- Róla tanultunk valamit, de már elfelejtettem. Valami emberfeletti emberről papolt a tag, nem? A náci imádták a tagot, állítólag a fasizmus sok tanából merített - mondja, és büszkén körülhordozza tekintetét a jövőben.

Hogy mit éreztem, ezt már le is írtam egy novellában, s most szó szerint bemásolom ide, mert annál jobban nem tudom megfogalmazni:

És ilyenkor lassan összedőlök. Elfogynak könnyeim, s megkérem a győztest, hogy érintsen meg még egyszer, mert szükségem van háborús nagyságára, hogy tisztán láthassam önmagam. Áldozatok szenvedéseivel, vérével gyógyítom önmagam. Hitleri magányomra, nagyságomra nagyon, nagyon büszke vagyok.

Nem az a tragikus öregem, hogy ez a fasz semmit sem tud magáról, nem. Az a problémó, hogy elvégezi azt az egyetemet, melyet megalakítottak a szépcélú, nemes kisasszonyok, hogy segítsék az embereket, meg ilyesmik (ó, naccságos asszonyai ennek a létnek, kik a segíteni címszó, égisz alatt mindent elloptok, mi a kezetek ügyébe kerül), hanem lehet, hogy egyszer te is a kezébe, a keze alá kerülsz. És akkor megtapasztalod gyönyörű tudását, szakképesítését, hogy hörögni fogsz a kintól, a gyűlölettől. De ne tedd. Fogd meg a szád, mert te engedted, hogy az egyetemek ilyen embereket neveljenek, te fizetted a költségét az egésznek, te adtál pénzt, szakmát, erőt ennek a hitvány embernek a kezébe, aki egész életében meglopott, és most már hivatalosan is megteheti ezt. Te engedted, hogy mindez megtörténjen, mert nem voltál képes a lábadra állni, mert te is lebecsülted a tudást, inkább belebújtál az MP3 lejátszódba, s hallgattad a nagy Britney Spears óriási zenéjét, álmodoztál arról, hogy leszop egy pornósztrár, vagy hogy ki nyársalna fel a nagy farkával, s félretted mindazt, ami emberi benned.

Igen, ezek nagyon, nagyon durva szavak. De hé! Patkányugró! Elfelejtetted?! Itt most én beszélek, s te megfogod a szádat. Mert nem én akartam, hogy ez a könyv megszülessen, én - minden szabad akarat ellenére - a te terméked vagyok, s most megfogd a mocskos pofádat, s engedd, hogy teremtményed ordítsa a füledbe, hogy mit tettél te, hogy ennek be kellett következnie!

És évről évre egyre több szemét ömlik bele az emberi óceánba. Nem az olajfoltokat kellene keresni, hanem megszüntetni a benzint. Nem tanulmányokra kellene költeni a pénzt, hanem a másszerűsége.

Intermezzo vége! Vissza a kocsmához.

- Szerintem azért kocsmáztok, mert nem ismeritek magatokat.

Hallgattak egy sort, aztán a csajszi megkérdezte:

- Hogyhogy?...

- Nem ismeritek magatokat, nem is foglalkoztatok azzal, hogy kik vagytok. Soha nem gondolkodtatok azon, hogy kik is vagytok valójában.

Felálltam s kimentem a budira. Mikor visszajöttem, csak Anna ücsörgött az asztalnál.

- Elmentek - nézett fel rám.

Biccentettem.

- Gondoltam, hogy el fognak menni.

- Azt mondták, nagyképű vagy, meg egy hülye fasz.

- Nem lep meg, te is tudod.

- Pedig csak feltettél egy kérdést.

- Igen.

Én örült, feltettem egy kérdést, és ezért hiábavalónak neveztek. Ki tudja, talán a következő napokban még katedrámat is megkapom, tiszteletbeli kinevezéssel.

Mi haszna van lételemnek a mások szemében? Ilyen egzisztencia valóban fontos? Szükség van az olyan emberekre, mint amilyen én vagyok? Én vagyok egy bulin a legrészegebb, én dugom meg a nődet, én nyomom szemedbe az igazságot, én vagyok a piggi, piggi, piggi!

Most írok egy képzeletbeli levelet valakinek.

Várok. Elképesztő, hogy tudok várni. Talán életemben először. Nyugalmam majdnem töretlen, s a múlt emlékei ritkán zavarják mély álmomat. Mert azt hiszem, alszom. Így szüntetem meg a várakozás erejét magam fölött.

Körülöttem milliónyi zsongás. Hang hangot üzen, életet, dicsőit, meggyaláz, felemel, összetör, újjáépít. Érintés mítoszokat mesél, legendákat, megsemmisül az idő. Hajak hulláma akár erdőségek tiszta ereje. Sámson lettem, a rövid hajú.

Várok. Várok válaszodra, s közben világokat építek fel s tartok életben. Többé nem török össze egyet sem. Soha többé. Örömem van önmagamban, léteemben.

Valami történni kezdett. Nem is vettem észre, nem is tudtam, hogy ennyire fontos lehetek. Nem akarok uralkodni, talán ezért jönnek hozzám az emberek. Mindenki. S ez is elképesztő. De így el tudom fogadni. Magamat tudom - benne.

Itt vagyok.

Érints meg.

Itt vagyok.

Ugyanaz másként.

Itt vagyok.

S ha már itt van ez a levél, legyen itt egy vers is. Megint vers, mi?!

In memoriam MEMORIAM

————— **HÉRAKLEITOSZ** halott. Ma reggel halt meg.
HÉRAKLEITOSZ csöndje bánatom csöndje, lázam csöndje,
ajtó csöndje, ablakom csöndje, álmaim csöndje, hidam csöndje,
a bocsánat csöndje.

————— **HÉRAKLEITOSZ** halott. Nekem mi maradt?
In memoriam **HÉRAKLEITOSZ!** IN MEMORIAM

MEMORIAM!

Van úgy, hogy nyitott ablak párkányára hajtom fejem; fejem körül madarak röpdösnek, lesik a pillanatot amikor megrohanhatnak és ezer darabra szaggathatnak, gondolataimat egymástól messze ragadhatják. Íme - fejem álomban pihen; a madarak csőrében húscafatok, véres agydarabok, agyvelőm a falakon, vérem a kályhában lángol évszázados tölgyfahasábokkal. —————

A madarak távoznak; én bambán bámulok ki az ablakon.
Héракleitoszt látom, éppen arra tanít valakit, hogy miké
nt mozdítsa meg kisujját, ha megszólítják. —————
A madarak visszatérnek. Csőrükben agyamat hozzák. Se
hová sem mertek leszállni, egyébként is minden hely fo
glalt volt; ha valahová mégis megpróbáltak leszállni, bos
zorkányok kergették meg őket szurokba mártott seprűvel.

————— A madarak visszatérnek. Karmaik közt egy kövér szüzlányt hoznak. Arra bíztá
tnak, hogy tegyem magamévá ezt a kövérséget. Elhessegetem őket. A kövér szűz marad. Ne
m tudom mit tegyek vele, ezért kihajítom az ablakon. A földhöz csapódik, a csapódás helyén
rózsabokor fakad, rajta egy rózsaszál; a rózsát leszakítom, szívembe szúrom és elmegyek a tá

ncba. A táncban kövér menyecskét keresek, akit táncba vihetek, akit nagyon szerethetek. Menyecskét nem lelek, ezért a táncot elhagyom, a mezőre megyek, a mező közepére, ott a rózsát szívemből kitépem, a mező közepére csapom és széttaposom. _____

— A madarak visszatérnek karmaikban hozzák a Form
a és Szabályt Forma és Szabály mindjárt munkához is lát e
lvágják a nyakamat és testemet a híd alá ássák hogy amiko
r lovam átrohan a hídon megbotoljon és rám zuhanjon és n
yakamat törje és lovam legyen hibás halálomért és ne a For
ma és Szabály! _____

In memoriam memoriam

Meddig kell keresnem a vadászt, akinek puskaájában a halálom és golyójában minden hata
lmam; a vadászt, aki elrejtethet a sziklák reggeli sikolyában?! _____

In memoriam **MEMORIAM** / ma reggel halt meg édesatyám

IN MEMORIAM **MEMORIAM!**

IN MEMORIAM **MEMORIAM!**

————— HÉRAKLEITOSZ —————

És ezzel mára abba hagyom, hölgyeim és uraim. Jobb tájakra térek, vagy mit tudom én, hogy valójában mit is tudok csinálni, tenni, hogy letagadjam azt, hogy tahó vagyok, egy értéktelen senki, mert olyan dolgokról jár a szám, mint mindenkinek. Most, mikor már másra kellene figyelnem. Emlékszem - és ez igazán jó jel, dokikám -, a könyv elején írtam a költőről. Nem leszek én is olyan, mint ő? Mi az én megváltásom, mi lesz az én felszabadulásom? Penge a csuklón, morfium a vénákban? Nem akarom, nem, azt nem akarom.

Higgyétek el, tanácstalan vagyok. Talán fel kellene tennem az újságban egy hirdetést, hogy 27 éves holdvagány tag szociális életformát keres? S akkor semmi mást nem kellene tegyek, mint hátradőljek s kutassak a jobbnál jobb ajánlatok között...

A legfontosabbról elfeledkeztem. Idáig írtam, rinyáltam magamról.

Te hogy vagy, ember? Mi történik veled? Hogy mennek esetleges tanulmányaid? Baszott-e ma le az asszony, vagy a tanár vagy a főnök vagy valaki más, esetleg a sajtóból ért támadás? Hogy vagy ember? Még mindig nem cigarettázol? Nem is iszol? Az már fasza, tényleg...

Remélem, jól vagy. Tényleg.

Nincs sok munkád, s tudsz a családdal is lenni. Vagy kibékültél a szeretőddel, és nagyon, nagyon szeret téged. Remélem jól vagy ember, van akiben bízál, van aki szeressen, s te viszont is tudod szeretni... Mert látod ember, én olykor mindent ripityára török magam körül.

Van neked erről véleményed? Mert ha van, fontos nekem. Nem akarom, hogy azt mond: nem tudom. Tudd. Csak tudd. Ha nincs, akkor is tudd. Tudod? Na jó, legyen így. Ha ez a te véleményed, én elfogadom, s fogvacogva örülök neki.

Mondd, te is elfáradtál? Ugyanaz a tej s ugyanaz a kenyér, mi? Az asszony minden nap port töröl, mi? Vagy az anyád... Ugyanaz a szar, ember, csak másként történik valahogy... Látod, nekem mozgalmas életem van... Három hete adtam meg telefonszámomat Zsuzsának, s azóta várom, hogy felhívjon. Mert nem hívott... Három hét alatt... S akkor szerinted mi lehet a téma? Mármint hogy nem hívott... He? Te mit tennél a helyzetben. Felhívnád te, mi? Én is azt tenném, csak a helyzet az, hogy én nem kértem el a számát.

Szóval te is jártál így. Nem fasza. Sokak szerint ez is az élethez tartozik. Mindenkinek van Zsuzsája, Esztere, Bettije, Attilája, Bocija, Lacija, valamilyen szinten mindenki megtapasztalja a promiszkuitást, a latorkodást és a kurvaságot. S ez talán így nincs rendjén. Nem jó, hogy nem hívnak a zsuzsák, eszterek, attilák, nem jó, hogy te sem hívod őket. Azt mondják erre, hogy átverés. Vagy valami ilyenszerű dolog. Nem tudom. Nem vagyok - hála Istennek - házassági tanácsadó. Csak azt tudom, hogy nem jó, s ezzel kész.

De tudom, hogy ez téged is kikészít. Apró lépésekben, hogy így fogalmazzak. Apró lépésekben veszítesz el minden tüzet magadban, s akkor nagyon szarul érzed magad. Nem tudod miért - de fizeted az egészségügyi biztosítást, s ez elegendő. Letapenolnak, s elmondják, hogy mi a bajod. Valami szervi bajra fognak hivatkozni, s te már olyan nyomorék vagy, hogy hiszel nekik, boldogan hiszel nekik. Mert van amire kenni.

A fények lassan elmúlnak. Finoman fogalmaztam, mi? Tulajdonképpen úgy elbaszod az egészséget, hogy végül már a lámpavasat sem találod meg, s ha netán megtalálod, akkor is a fejed vered be.

BUMM!!!

S nem világosodik meg semmi! Tulajdonképpen azt sem tudod, hogy miért verted be a fejed, csak káromkodni tudsz. A nagy szavak tövében húzódsz meg, a mindennapos rutin ment meg az elmúlástól percről percre. Ha nem feledted volna el azt az izét, akkor sokkal nehezebb lenne. De így sokkal később. Alszol. Mélyen. Nem jönnek, hogy homlokodon csókoljanak, nem is fognak soha.

És akkor elkezded megalkotni az igaz legendákat.

Életed vége fele elkezdesz hinni. Kinevezed Krisztust a megmentődnek, s azt hiszed, hogy eljön neked, hogy megmenti a seggedet nem is tudod, mitől. És ez egy hatalmas hitté változik benned. Tulajdonképpen mindenki hite ez. Hamis hite.

Mert eljön a zsongó pillanat, s akkor megérted, hogy elbasztad. Feltámadnak a zsongó tüzek, s minden azt mondja körülötted:

ÉN TETTEM EZT! ÉN VÁLASZTOTTAM!

Késő már? Nem tudom, nem is fogom megtudni. De azt hiszem, igen. Leéltél egy boldogtalan életet, melynek közepétől kezdted emlegetni azt, hogy: ah, a boldog gyerekkor. Milyen nyomorult lehetsz, hogy ezt mondod. S még a szerencsések közé tartozol. Mert boldog volt a gyerekkorod. Száz körül te vagy az egyetlen, kinek boldog volt.

Ha köhögöttél, benyitottak a szobába, s hozták a köhögéscsillapítót. Ha lázas lettél, megmérték a lázad, orvos állt az ágyad mellett, komolyan vett téged, gyógyszereket adott és simogatást, és te már ettől meggyógyultál, vagy elhatároztad, hogy meg fogsz gyógyulni, és így is lett. Ha felsírtál az éjszaka, édesanyád ott termett, és megkérdezte:

- Mi van gyermekem?

S megsimogatott hűvös kezével. Azzal a kézzel, mely hűvös, amikor kell, s meleg, amikor kell.

De mondd ember, hogy vagy? Gondoltál arra, hogy te ember vagy? Gondoltál arra, hogy nem kell mezítelen légy ahhoz, hogy tekintetek vizsgálják ki minden egyes porcikádat?

Igen, gondoltál erre. És beteg lettél a gondolatától és beteg, beteg, beteg, beteg... Önmagad betege lettél. És ezt elnevezted önsajnálatnak, elnevezted egoizmusnak, elnevezted nárciszizmusnak, minden ilyen dolognak, csak nehogy azt kell tenned, hogy: gondolkodja magad fölött. Kibúvókat kerestél, hogy ne légy önmagad.

Sajnálom ember.

Remélem, nem vagy ilyen.

Remélem, boldog vagy.

Remélem, nem vagy rövid hajú Sámson...

Remélem, hogy vagy ember...

Mert én is vagyok. Nem magam által s mégis én választottam. Valahogy úgy vagyok, hogy egyetlen csillag sem az enyém az augusztusi égbolton, de látom az egészet, s az egészet el tudom ajándékozni.

De elkövettem azt a hibát, hogy közelebb mentem a csillagokhoz, s rájöttem, hogy egész galaxisok.

S azóta nem vagyok jól, ember. Egyre többet akarok megtudni a galaxisokról. Oda akarok utazni, ember, meg akarom érinteni azokat, hogy boldogabb legyek.

Én vagyok a galaxisok hangja. Ha nagyon nagy csendben vagy, s tiszta az éjszakai égbolt, meghallod, hogy beszélek.

Úgy történt, hogy a kocsmában ültünk. Illetve nem ültünk, hanem rendeztünk egy bulit. Emlékszel? Asszem, egy éve volt.

És én raktam a zenét, és ő nem volt itthon, és én nagyon szerettelek, szeretlek téged. És szeptember volt és nagyon szép volt az égbolt. És én kimentem, hogy szomorúságomon valamiféleképpen enyhíteni tudjak. És lógott minden bennem, egyetlen cérnaszálon. És felnéztem az égboltra és megláttam a csillagokat. És szikrázott valahány, és gyönyörű volt, Istenem, annyira gyönyörű...

És én visszamentem a kocsmába és nagyon gyorsan beraktam néhány dalt. És megkerestelek, sietve, csaknem őrjöngve, és megragadtam a kezed és mindenkit félrelöktem és kivittelek, gyorsan, gyorsan. És az emberek röhögtek, hogy milyen gyorsan elhúzok veled. És kivittelek. És az épület háta mögé vonszoltalak. És felmutattam az égre és ezt kérdeztem:

- Látod mennyire gyönyörűek?

És te azt mondtad, hogy igen, látod, és hogy eltöltenek csodájukkal.

És én akkor azt mondtam, hogy:

- Azt kívánom, mindig így ragyogjanak rád. Adja az Isten, hogy mindig így ragyogjanak rád.

És neked könny buggyant ki szemed sarkából és megöleltél. És én belefűrtam arcomat szősz hajadba és sírtam én is. És akkor percekig nem szóltunk, csak szerettük egymást. Test a testhez ragadt, elrejtőztünk egymásban és feloldódtunk.

És ez történt, és tudom, hogy szép volt. És a legszebb az volt, hogy nem voltál a szeretőm, nem is lettél soha. Hanem az én hajnali kedvesem maradtál, akivel annyit veszekedtünk, hogy neveltünk rajta, kihez hónapok után visszatértem, félve, óvatosan, mert a diliház előtt téged is megbántottalak. Meg mindenkit... És sajnálom, nagyon sajnálom. Nem akartam, hogy így történjen. Nem. Mindig másként akartam, s mindig másként cselekedtem.

Mert nem természetes, hogy az emberek elváltoznak. Nem megváltoznak, nem átváltoznak, hanem elváltoznak.

Ki tudja, talán elveszett hatalmakat siratok ilyen áron, ilyen piszkos *holdvagány* áron. De nem így van.

Nem tudom, hogy van.

Én így vagyok ember, és nagyon remélem, hogy te másként vagy. Másként vagy olyan mint én. És ezt is akarom ember.

Akár százszor is leírnám: remélem, jól vagy ember.

És fogynak a percek. Az én percem, és a te perceid is. Ez így nem természetes. Nem akarok elmúlni, annak ellenére, hogy a halált választanám. És te sem akarsz elmúlni, ember. Tudom, alapjába véve nagyon fontos, hogy legyünk egymással, sőt - egymásnak.

Én most kezdem összeszedni magam ember. Nem aludtam, nem hunytam ki, hanem egyszerűen fájtam. Elérkezünk oda is, nincs is messze. De még várni kell. Ahhoz a mágiához nincs még erőm. S ki tudja, talán ebben a kötetben ő nem is fog szerepelni. Mert ő volt a legfontosabb, ember. S talán ezért sem fog szerepelni. Azért, mert mivel nagyon magasra emelt, annyira dobott alá. Ó... nem tudom. Majdnem azt írtam, hogy elváltozott... Pedig nem. Vagy igen? Nem, még nem tudom. Nem akarok kifogásokat keresni, csak egyszerűen el akarom kerülni a diliházat.

Igazad volt Anna, valóban haza kellett rohanjak, hogy folytassam a Patkányugrót. Te elmentél egy kocsmába valakivel találkozni, s én haza kellett rohanjak. Nagyon örülök, hogy így reagáltad le ezt a kötetet, szonettet. Nagyon örülök, hogy alig várod...

Igen, haza kellett rohanjak, hogy írjam a Patkányugrót. Pedig nem szoktam írni sohasem, ha ittam valamit. Úgy érzem, nem szabad, hogy miért, arról most nem akarok beszámolni, érted?!

Valósággal rögeszmémé kezdett válni a Patkányugró. Egy nagyszerű dolog, tényleg így érzem. Legalábbis most. Aztán évek múltán azt mondom, hogy milyen szar volt ez az egész. Milyen szar volt, hogy ide kényszeríttem magamat: a Patkányugrót meg kellett írjam.

Talán igazad van, dokikám, a Patkányugró valóban nagyszerű dolog. Még a végén nem akarom megbaszni a sármos pornószöszit, hanem csak úgy elbámulom. Élettelen leszek, s nem áll fel a farkam... Nagy poén ez az egész. Az ember ír valamit magáról, s azt hiszi, hogy az fontos. Pedig nem az. Vagy igen? Tudod mit? Legyünk egymásnak. Csak úgy. Érezzük egymást, s nevéssünk egy nagyot, hosszan, hosszan. Persze vissz az agyam, hogy azt írjam: mi legyünk a nevető guruk. Mi legyünk azok, akik nevetés által gyógyítják a rákot, az életunt-ságot, meg az ilyesmiket. Meg isznak valami gombafőzetet is, ami nem hallucinogén, hogy egészségesebbek legyenek.

Tulajdonképpen én is egészségesebb akarok lenni, nem pedig egy faszfej (vagy már tisztáztam azt, hogy nem vagyok faszfej? ha igen, akkor nagyszerű, nem kell szót vesztegetni rá). Jógáztam is, s most ne röhögj ki. Egy évig nem ettem húst, meg próbáltam más lenni, mert van egy halom érzés bennem, amit nem tudok kifejezni.

De hagyjuk ezt a kibaszott szart, mert nem ez a Patkányugró feladata, szerepe.

De akkor mi?

A válasz NaGyoN egyszerű:

VAN.

S a dolog mégsem egyszerű.

Egyszerűen csak szeretnék megpihenni. Valami ilyes-szerű dolog.

S biztos észrevetted idáig, hogy annyi a mondanivalóm, hogy neki sem tudok fogni. Csak szarakodok a nagy szavak tövében, s eszem a kefét, hogy írni akarok.

Kocsma. Ismét, mint mindig. Anzelm leül az asztalhoz, és azt mondja:

- Sört kérek.

Hozzák, de Anzelm nem iszik, hanem rám néz. Kérdez:

- Meddig csinálod ezt?

És én értetlenkedek:

- Mit.

Anzelm talán felállna, hogy kimenjen, de mégsem teszi. Marad, néz, s végül már a pofájába vernék.

Hallgat, az istenit! Ezt meri tenni velem!

- Ezt a sört neked rendeltem - mondja végül.

Na, szépen vagyunk. Saját teremtményem hozatott nekem egy sört.

Szóval, most mi van? Ilyen mélyen vagyunk, apuskám? Ilyen mélyen? Ekkora a delírium? Hogy Anzelmet látod az asztalnál?

Bassza meg! Nem csoda, hogy a DILISEK KÖZÖTT KÖTÖTTEM KI, A KÖLTŐ ÁGYÁN, APÁM ÁGYÁN! Nem csoda!

Szóval ilyen kis dolgok ezek. Tisztelegsz valaki előtt, s végül mégis másként viselkedsz. Azt mondják neked: írf egy könyvet, amiben én is benne vagyok.

Itt van. Nem akartam, hogy erre sor kerüljön.

Csak vittük a könyvet, izé, a koporsót. Haton. És hat könyv vitte azt az egy koporsót. Hat könyv, melyet a hetedik fogott egybe. Az akkori barátnőm úgy jött el a temetésre, hogy azt a harisnyát húzta fel, melyet szeretkezés közben használtunk. Úristen, mennyire fáj most ezt leírni! Valóságos jeges dermedtség szorítja össze minden végtagomat, még a karaktereket is melléje ütöm, újra kell javítsam az egészset.

Haton vittük a koporsót. Hat könyv. ÉN most írom meg a magamét. Ti mikor fogjátok a magatokét?

Őrület? Nem. Egyszerűen csak annyira fájok, hogy nem tudok teljesen rátok figyelni. Pedig legszívesebben a lelkemet szakítanám ki, hogy ismét önmagam legyek. Boldog, végül is elégedett. Karjaidban mindent elfeledtem, önmagam lehettem.

És most a teremtményem itat le.

Beteg lettem, súlyos beteg. Teljesen értelmetlen és megalázott. Ilyen egyszerű ez az egész.

És elmentem én is egy doktorhoz, és kiderült, hogy nincs baj egyetlen szervemmel sem. Pedig annyira reméltem, hogy igen!... Belebetegedtem abba, hogy nincs baj egyetlen szervemmel sem.

És rám parancsoltak, hogy írjak egy könyvet. Egy egyszerű könyvet.

Amely csak úgy van.

S minden...

Undorító, nem?

Látni a múltat a maga pompázatos mivoltában: üres. Most már üres. Fájdalmas, pedig nem történt semmi különös.

Haton vittük a koporsót, hat könyv. És én megírom az én könyvemet. Betegen, mert beteggé tettek. Holott valaki azt mondja: ezt te engedted meg. Mármost hogy így legyen. És sajnálattal kell közölnöm, hogy ez nincs így. Egyszerűen arról van szó, hogy mi, ki lehet úgy, ahogy van.

Asszem, nagyon mély értelmű szavak ezek, pedig itt most nem beszélek semmiről sem, s talán fárasztó kezd lenni.

Másról. Nagyon megvádolt valaki, hehe. Igen, ezt így találom élvezetesnek. A kiterjesztett egó imádata, mi teljesen betölti ezt az egész faszságot.

Szóval azt mondták, hogy „én nem leszek egy a sok közül”. Te, olyan nehéz elhinni azt, hogy én nem az vagyok? Valóban? Mi? Így van, vagy nincs így? Valóban akkora baj, hogy nem akarok hozzád érni, mert fáj neked? Fáj, hogy velem csalogod meg a barátod. Fáj, hogy nem lehetek veled. Fáj, hogy akit teljesen akarok, s akivel méretéktelenül boldog voltam, nem jön vissza hozzám. Fáj az, hogy akit akarok, akit szeretek, azt mondja: ne tedd a lábad a párnára. Ne beszélj így velem. Minden szavaddal kifogásolsz valamit bennem. S olyan szépen meggyőző ember, hogy a végén még én is elhiszem az egészséget, s akkor ismét kiborulok, lelépek úgy, hogy odateszem a kávéfőzőt, s azt mondom, jövök mindjárt. Aztán három hét után felhívlak... Találkozni akarok veled, mert nem hiszem el, hogy ez történt, valóban ez történt. És ez alatt a három hét alatt végig piáltam, magányos voltam, tizenévesekkel jöttem össze és mindenkit csak baszogattam. És rájövök, hogy elég ebből az egész szarból, mert én nem ezt akarom. Én téged akarlak.

Aha, eddig is szépen bizonyítottad.

És azt mondd, hogy nem voltam több egy fájdalmas könnycseppnél. És azt mondd, hogy csak fájdalmat szereztem neked. Pedig én semmi többet nem akartam, mint azt, hogy hozzám bújj. S megölelj. S segíts nekem, hogy ismét önmagam lehessek. Segíts nekem, hogy valóban veled maradjak.

De nem. Te most is azt mondd, hogy csak egy fájdalmas könnycsepp voltam, semmi több, hogy csak fájdalmat szereztem. És megalázol te is, pedig veled teljesen más lehettem volna. És mikor azt mondom, hogy megalázol, akkor te mondd: nem igaz, én aláztalak meg téged. És azt mondd, hogy Sátánnak neveztelek. Holott valójában én vagyok a sátánisták főpapja.

Apropó vallás! Ideje már, hogy mindenki megfogja a száját. Több kolostor épül, mint iskola. Kolostorok melyekben ördögűzéssel foglalkoznak. Ti vagytok egy idióták, Istenemre! Tagadjátok Istent, miközben az egyháznak gyönyörű pénzeket adtok, hogy manipuláljátok a jónépet, akik tényleg el is hiszik nektek a nagyon olcsó rizsát. Nektek nem volt elég az, hogy 56 évig nem engedtetek eltemetni Paganinit, nem. Ti többet akartok. A lelkünket. Hé, az sohasem lesz a tietek. Furcsa helyzetbe másztatok bele, az bizonyos. Valamikor azt

mondjátok, hogy Isten kegyelméből csak hét bolygó létezik, mert ugyebár az a tökéletesség száma. S Galilei nem láthatta ezért az égbolton a többit. Hazudott: a távcsövébe csempészett olyan dolgokat, melyektől több bolygót látott, mint amennyi van.

S most ti vagytok abban a helyzetben, hogy távcsövet adtok kezünkbe, és azt mondjátok: ezt KELL lássátok.

Hitványai Istennek! De - gyerekei Istennek. Tudom, miért kell ez nektek. Mert itt valóban a gonosz akar győzni.

Na, azért is kerültem a diliházba... Az alkoholtól dermedten, kikötözve az ágyon, víziók és ragyás emlékek között. Megdermedten, igen... meghúzódva nagy falak tövében, totálisan szétbaszott aggyal, tele igenekkel, nemekkel, *nem tudom*-okkal.

De mégis: ha ennyire egyszerű lenne, abba hagynám ezt az éjféli írást, nem szívnam tovább a negyedik doboz cigarettát és nem innám a hatodik kávé, hanem lefeküdnék, és minden okés lenne. Befektetném a kis pornópuncit az ágyamba, és nagyokat basznánk, talán reggelig, mert öregem, én aztán állati nagy potenciállal rendelkezem, ha tudnád, ember...

Így inkább a szívinfarktust választom, s már szédülök, ismét. Majdnem olyan pocsekul érzem magamat, mint a múlt szombaton, mikor is egész nap írtam, s este aztán seggre ittam magamat, és ismét marhaságokat csináltam. Teljesen kikészítettem magamat, hehe.

Hehe egy faszt! Nagy baj ez! Na most csend... Hadd jöjjön egy újabb vershalmazszerű dolog. Az a címe, hogy a Szolgálatos ember balladája, és valami öt éve írtam.

A szolgálatos ember balladája

az ezerkilencszázkilencvennyolcas évnék ajánlom

I. rész, melyben a szolgálatos ember bemutatkozik

Íme emberek, emberek, emberek - én vagyok!
Köszönöm, köszönöm, köszönöm!
E tapsot tőletek, tőletek, tőletek - igazán meg nem érdemlem,
igazán meg nem érdemlem és el sem fogadhatom - tiltja
szerénységem - - - no meg az anyám, no meg az apám,
no meg az isten, no meg a kert, no meg a csend,
no meg az Isten.
Íme emberek, emberek, emberek - én vagyok!
Köszönöm, köszönöm, köszönöm!
Elég legyen - köszönöm!
E tapsot tőletek, tőletek, tőletek meg nem érdemlem,
e színpadot tőletek el nem vehetem,
mert nem az enyém, nem a tied,
voltaképpen senkié,
voltaképpen senki sem bírja,
én sem, te sem, senki sem - - -
ez a színpad a senkié - senkié színpad,
színpad, amely senkié.

*II. rész, amelyben a szolgálatos ember ismét bemutatkozik,
és arra kéri az Istent, hogy hallgassa meg a levelét*

Íme emberek - én vagyok! Köszönöm, köszönöm!
Tudjátok - most rajtam a sor, én olvasom fel levelem,
most én szónokolok, most én izzadok, most én félek, most én tátongok,
és semmi újat nem mondok.
Köszönöm, köszönöm - - - tudjátok, nemsokára halott leszek,
halott leszek mielőtt e levéllel végezek.
Halott leszek, nem is bánom,
úgyszincs párom e világon.
(Tükröm, tükröm mondd meg nékem,
kit kell megölnöm e vidéken,
kit kell megölnöm e vidéken, vidéken,
hogyan az Istent utolérjem?)

*III. rész, melyben a szolgálatos ember hirtelen baráttra lel
és kénytelen abbahagyni levelének olvasását egy jótanáccsal*

Köszönöm, köszönöm, köszönöm!
... a tied? megveszem...
Köszönöm?! Köszönöm?!
Igen Barát Vagy Köszönöm?!
Köszöntöm madarad, nyugalmad.
- melleleg el kell mondanom
(csak úgy, neked...) ... hogy
köszönöm hallgatásod, nyugalmad.

Nyugalmad - - - ne add nekem.
Vidd ki inkább a rétre - - -
a réten találsz egy követ,
a kő alatt egy lyukat,
- - - nyugalmad helyezd be a lyukba,
takard be homokkal (van bőven a réten),
helyezd vissza a követ - és gyere vissza -
menj haza.

Most egy keveset ismét abba kell hagyjam, mert megy szét az agyam. Talán találok valamit, amivel megnyugtatom magamat, s utána folytatom tovább, mert kell. Ja igen, és a verset hét éve írtam, csoda, hogy még megvan. Ó, bocsássátok meg egyszerűségemet, hihi...

Végül is az életem élesen két részre csapódik szét. A diliház előtti korszakra, és utána. Ez logikus, nem?

A diliház előtt hosszú ideig nagyon boldog voltam, és azt hiszem, hogy másként tudtam gondolni az emberekre. Volt valamim, mit tudom én, talán reményem, vagy ilyesmi, de amióta kijöttem, minden más körülöttem. Nem tudom, hogy én csináltam-e ezt. Mindenesetre olyan dolgok következtében állt be ez az állapot, melyek nem teljesen tőlem függték. És nagyon szeretném azt, ha ismét minden okés, rendicsek lenne körülöttem, hogy ne menjek tényleg teljesen el a faszba. Ne legyen olyan agyam, mint a szerencsétlen narkósoknak, hanem

ismét csodálkozni tudjak, vagy gyerek lehessenek, vagy ilyesmi. Végül is mit mond a székeley, mikor csodálkozik? Azt, hogy: Ilyen nincs es.

Ilyen nincs is...

S a szavak *mégis* elringatnak, s mást ígérnek. Túlságosan nagy baj nincsen, végül is... de van Patkányugró. És ez már magában nagy baj, te is tudod, hogy miért. Valaki a tegnap azt mondta - és nem kirívó dolog ez, mert végül is naponta akadnak ilyen emberkék -, hogy nem kellene annyit egyem magam, mert az idegek csak bizonyos ideig regenerálódnak, egy idő után nem bírják a feszültséget, és elhalnak. No, akkor elég sok mindent megértettem máris. Például azt, hogy olykor miért hagy ki a rövidtávú memóriám. Pedig nem is szívok füvet, mert utálok a drogokat. Ugyan kölyökkoromban én is nyeltem le egy-két pasztillát, amit az egyik haverom hozott, mert ő már kész patika volt, de azok sem voltak illegális szarok. Csak kellett egy kis ügyesség, hogy hozzájusson az ember. S aztán szédültem egy nagyon nagyot ettől a szartól, mert megbaszta az agy hormon-ellátását, de nem szerettem az érzést, abszolúte nem. Szívtam füvet is, ember, de tompa barmot csinált belőlem, s totál abbahagytam, mert nem szeretem, ha fosszerű állapotban vagyok. Nem, akkor már inkább a pia. Szóval a drogokkal nem foglalkozok, mert szar dolog az egész ügy.

De azt, hogy megvádoltak a héten azzal, hogy csajtól csajig mászok, nem tudom elfelejteni, ember! Nem tudom elfelejteni, mert bánt. Az Istenit neki, én ezt sohasem akartam. Nem akartam, ember, hogy már bosszant is az egész, s legszívesebben beleüvöltözném mindenki fülébe, hogy mentek a picsába az egészen! Mit tudtok ti, ember! Ti vagytok én? Nem tudtok semmit! Fogalmatok sincs róla, hogy milyen érzés totális érzelmi alap nélkül maradni, s ennek következtében darabokra robbanni. Robbanás reális anyagi károk nélkül. Fogalmatok sincs, hogy milyen érzés keresni valakit, aki ismét teljessé tud varázsolni. Ti csak azt lássátok, hogy egyik héten ilyen csajjal, a másik héten olyan nővel. S még irigykedtek is, a lószarba, pedig vegyétek észre, hogy mekkora röhej ez az egész. Hogy nem tesztek semmi egyebet, mint keresek, s ezt nemhogy meg kell engedjétek nekem (most mi a szar van?!), hanem észre sem kellene vegyétek *így!* Ah, én nem leszek a következő trófea! És ez aztán végleg elvágta a kibaszott gordiuszi csomót. Mert nem velem van a baj, nem: hanem veletek! Mert olyan egoisták vagytok, hogy már fáj az útszéli akácfának is. Meg azt csináljátok, hogy felhívjátok a szeretőtöket mellettem, és kihangosítjátok a telefont, hogy én is halljam, miközben már majdnem szeretkezünk. Totális elvesztése a tisztaságnak. S amikor tükröt támasztottam, megijedtetek.

Mert ezek nem apró játékok, hanem halálosan komoly dolgok. A tisztaság totális elvesztése. Akkora baj, hogy én ápolgatom a kis verebemet? Olyan pillanatok vannak az életemben, hála Istennek, melyek mindent megérnek, minden fájdalmat. Ha nem is kapaszkodók... Mert nem tudnak azok lenni... Írtam már, hogy élesen kettévágódott az életem, s ezért azok a pillanatok, percek, órák, állapotok sem tudnak annyi erőt adni, hogy megváltozzak. De ott voltak, s ha fájdalmas is visszaemlékezni rájuk, akkor is mindent megértek. Akkor is elmondhatom, hogy megérte ezt a nagy szart végigcsinálni... De még nem akarok meghalni, pedig nagyon szép úton haladok az életem tönkrebaszása felé. Totális csőd, a végén kirúgjuk a munkásokat, és visszaadjuk az anyagi dolgokat az anyatermészetnek.

És az emlékezés...

Minden egyszerre él bennem, és ezt fantasztikusan nehéz kifejezni. Nekem sohasem volt a pillanat, nem is lesz soha. Ideig-óráig tudtam önfeledt lenni, de mindig minden egyszerre jelen van az életemben. Ráadásul ha meglátlak, megérintelek, minden érintésedben mindent úgy látok ahogy van, hiába is tagadod. Nem előre elkészített formák ezek, melyekbe majd

beleöntelek, és beraklak a kibaszott mikróba, hogy olyanra süsselek, amilyen vagy, hanem ez vagy te. És nekem ez is fáj. Bassza meg, végül is minden fáj, és a potenciális öröm fáj benne. Túl sokat vesztettem ahhoz, hogy ne fájjak.

2000 decembere. Születésnapom. Két héttel azelőtt ismertelek meg, nagyjából két héttel azelőtt. Kihívsz a lebujból a hóba, s a kezembe nyomsz valamit. Részeg voltam, azonnal eltörtem. Szerencsére össze volt drótozva. Ceruza, lefaragva, vörösréz drót és toll rajta.

- Boldog születésnapot - mondta.

És én nagyon örültem, részeg is voltam. Alig néhány hete ismerjük egymást, és te ajándékot hoztál a születésnapomra. Mit adhattam neked, mit adhattam neked úgy, hogy észre sem vettem?...

És ez az apró ajándék nagyon boldoggá tett, és azt mondtam, hogy gyere velem, mert én is akartok adni neked valamit. És elővettem a táskámból a noteszemet, és lázasan írtam bele, több oldalra a telefonszámomat, és azt, hogy hívjál fel, és odaadtam neked, mert én is kellett valamit ajándékozzak neked, mert nem tudtam csak úgy elfogadni...

2005 decembere. Születésnapom. Négy éve vagyunk együtt. Te hazajössz az egyetemről és táskát ajándékozol nekem. Ki tudja, talán azért, hogy későbbi roncsaimat bele tudjam helyezni, és valaki vállára tudjam akasztani.

És nagyon részeg vagyok, és most már a lebújt én irányítgatom. Sok nem változott. Nagyon nagy buli van, és én olyan állapotban vagyok, amit nem tudok megmagyarázni. És mindenkivel egyszerre akarok beszélni, csak téged hanyagollak el, igaz, nem túlságosan. De nem akarok melletted maradni, mert valami nem engedi... Ki tudja, talán arra a mozdulatra várok, arra a szóra, simogatásra, nem tudom, kicsinyem, szöszmösöm, nem tudom...

És hol ezzel, hol azzal az emberrel tűnök el... Megjelenik Tupir, könnyek közt üdvözlöm, rohanok hozzá, sírva ölelem át: ő a legjobb barátom, minden pillanatban szeretem, minden pillanatban örülök neki, és hónapokig nem láttam, mert neki is át kellett mennie szörnyű dolgokon, miként most nekem. És beszélek vele, és kérdezem tőle, hogy hogy vagy ember, s minden. S egy idő után őt is otthagynom. Egy idő után nem tudom, hogy mit teszek. Láda-számra hozom a söröket. Üvegből vedelem a viszkít, az agyam teljesen el van borulva. Téged teljesen elhanyagollak.

Lekurvázom a báros csajt. Egyik üveget a másik után töröm össze. Valaki azt mondja, hogy te megcsalsz engem. Abban az állapotban leírhatatlan a hatása ennek. Fejemet verem a hangszóróba. Végül fogom a nagy ládát és kilódítom a helyéről és ledobom, összetörik. Nem elég!... A lebuj hátsó részébe megyek, a színpadhoz, és kezdem összetörni a deszkákat. A földön heverő üvegeket a falhoz csapkodom, fel akarom metszeni az ereimet. Őrjöngök, valósággal haldoklom a ki nem mondott szavaktól, a fájdalomtól, attól, hogy az a valami elmaradt...

Te sírsz... Az éjszaka folyamán órákra eltűntem, te órákig kerestél és sirtál...

Reggel. Te sírsz. A báros csaj is sír. Zokogtok mindketten, és én tovább őrjöngök. De már nem török össze semmit sem, hanem csak úgy...

Végül te felállsz, és majdnem ordítva mondd, hogy elegend van. Ezt nem tűröd tovább. Kirohansz. Elveszem a kabátomat, rohanok utánad... Hazakísérlek, nem laksz messze. És végigbögöm az utat melletted. Ó, mennyire szeretlek, és mennyire fáradt vagyok... Csak írni akarok, mondom neked, csak írni akarok, csak írni akarok. És azt akarom, hogy szeress, hogy

minden olyan legyen... Olyan, amilyen volt, ezt nem tudom másként kifejezni, leírni, megfogalmazni.

Három napig alig tudtam felkelni. Sokan azt hitték, hogy nem is élem túl ezt az állapotot.

Ez történt.

De miért?

Miért kellett ennek megtörténnie?

Mi lett a kis vörösrézzel borított ceruzával? Miért kellett összetörjem, kicsit talán az üvegek formájában?... Nagyon rossz kifejezés, de valamennyire helytálló...

Mi történt? Négy év önfeledt boldogság, nuszizás után mi történt?

Soha nem fogom megérteni, hogy mért váltunk el. Soha. Soha nem fogom megérteni, hogy miért viselkedtem úgy, ahogy...

Soha nem fogom úgy ismerni az életet, ahogy addig. Soha. Valami iszonyatos dologra jöttem rá, amit nem tudok megfogalmazni, és az a dolog összetört mindent bennem.

Vers.

e város

e városról ne merj ócska ódát írni
e városban ne merj gyémántkehelyből inni
e városban ne beszélj sárkányfogak marakodása közben
e városról ne hallgass szeretkezés közben
e városról jusson eszedbe bábel tornya
e város legyen emlékeid bádoghagymatornya
e város legyen neked ékes-kétes félelem
mit érzel egy érzékhiányos kéz faggatása közben
(elszállt az ihlet madara és elcsábították szüsziphoszt az istenek
s ezt is csupán a város magyarázhatja)
hogy óvatos léptekkel járék e város partjain
egy hídhöz érkezék
egy hídhöz érkezék és fel is lépék reája
sarkamon sárkányfogakkal
s e sárkányfogak felszaggatták e hídnak
párkánylemezeit
(párkány föld gödör és mennyország között

apám kenyere számban szárad
homokkal keveredik s elfárad
városnyugtató táncom közben

s járék föl-alá e hídon s kertekre tekinték
az ég ezüsttálként ragyogott a szemembe

(VAJON MIFÉLE ŐRÜLT MICHELANGELO FESTETTE AZOKAT A VONALAKAT AZ ELCSÉPELT SZÉLEKRE S MIFÉLE EZÜSTTÁL EZ HA MINDIG TISZTÍTANI KELL MIKÉNT MACSKA TISZTOGATJA A KÉMÉNYT?!)

ó undornak nagy városa!

(S HADD RÁGJAM IS
E KENYERET SZÜNTELEN
S HADD NYELJEM IS
E KENYERET SZÜNTELEN)

lépteim alatt jézus pora lehetsz
lépteim alatt mária szíve lehetsz
lépteim alatt ábel száraz kenyere
lehetsz

(neked adom nyeletlenéletlen

bicskámát nyeleésélenélkül)

s állék én dombtetőre

s gyermekként próbálám felfedezni ezen város szívét

s nem láték én másokat mint hidakat és kerteket

csak egy óriási ezüsttálat az ég szárazsápadt vigyorában

(*aztán ezt kérdezték: - Vár valakit?*)

s a szegény dohányszagú ember nem tudta elképzelni hogy én csak ülni ülni ülni egy városszél)

Ó AZ A RÉMÜLET MIT E VEDRESEMBER SZAKÍTOTT FEL
SÁRKÁNYKARMAIVAL VÁROSNYI SZÍVEMBEN!

HOL MARAD A HOLDVILÁG?!

HISZEN A VÁROS MÁR RÉGEN ALSZIK!

ó az a rémület mit ócska hidakon éreztem!

ó az a rémület amikor ismét a városba léptem és egy E

M

B

E

R

T láttam

vacogni egy bisztró előtt és ez a bisztró sem volt igazi bisztró!

csak egy fagylaltárust találtam egy öregotthon előtt (nem az én otthonom és nem is jézus otthona és nem is és nem is és nem is és nem is és nem is és nem is és nem is és nem is és nem is!)

hadd legyenek egy nagyonelfáradtvároska bűdöskisölében!

hadd spriccoljam spermámat egy elvetélt gyerekszembel!

(hiába létezett

a fagylaltárus

egy öregotthon előtt

úgyis sárba meredt

a fagylaltok léte /

/ ó te kis hülye! hát tényleg

/ hiszel a neoncsőmegváltásban

/ a Coca-Colában és

/ az anyád mosolyában

/ a szeretőd gatyájában?!

vajon én segítettem

NEKI?

/

egy régies nyelvezet szól és gyászhangon rí

rí mert hangom régies

s mert hangom régies az nem jelenti hogy nem szeretem a kedvesem

mert hangom nem jelenti hogy nem szeretni én kedves

mert hidd el - vagyok

van holnap

nananananananananana

(nem adhatok a városnak mer nem vagyok eléggé szegény)

mi lesz az istenekkel?

hithez hit kell és

kenyérhez

kenyér

hithez mocsok kell és kenyér

légy az enyém város!

————— ha a neved hallom

————— az eget ronggyá szakítja gyémánthangom

szétzúzom a nádasokat felégetem az iskolákat és megetetem nagyanyám udvarán

a csirkéket az extázis után

mert tiszta vagyok

merek tiszta lenni

merek e városban élni

pedig igaza van rousseaunak

igaza van szent györgynek is

sárkánytalpat enni nagyon jó

nagyon jó

nagyon jó sárkányfogakkal a hídon végigmenni

legalább nem szarnak le a madarak és végre csend lesz

meg talán egyszerűség

és nyugodtan elküldhetem a poklot a pokolba

akkor

akkor fog látni benzinkutakat a városszéli szél

és egy nagy ezüsttálcás eget

(AMELYEN MICHELANGELO LÓG ÉS LEGÚJABB TIPUSÚ BABÁJÁVAL
FESTEGET AZ ALJRA EGY
NAGYONNAGYONNAGYONNAGYONNAGYVONALAT
MELYBENZA TÍRJA HOGY ÉLNI JÓ!)

és ezért senki sem fogja saj(hasz)nálni tőlünk a benzinkutat

és ezért enni senki nem fog adni nekem bármit

és ezért senki nem fogja irigyelni hogy nem várok semmit

és ezért csak leszek

ÉS EZÉRT CSAK LESZEK!

gyerekként ijedtem meg

és a gyerekeknek e város

békét ad

kérlek város

légy élőlény

kérlek város

ne légy metafizika

kérlek város

adj ennem (bár néhány szófalatot)

kérlek városmosdát ruháimat egy benzinkút tüzében

hadd fogadhassam magamhoz

a holdvagányságot

(Az írás - megváltoztatott formában - tartalmaz Móra Ferenc, Nietzsche és Bogdán László idézeteket)

Megvádoltak az élet keresésével. Megvádoltak azzal, hogy lehúztam a lelkek zipzárját, s beléjük kukkantottam. Megvádoltam azzal, hogy nem is tudják: igenis a lelkeknek van zipzárjuk. Megvádoltak azzal, hogy keresek.

Te ki vagy?! Vigyázz, mindjárt kapsz egy pofont - ígérték, és kétségbeesetten hátrább húzódtak. Én Megriadtam és gyerek lettem. Már nem is szabad keresni? - kérdeztem magamban, s azt hittem, hogy szétvet a boldogtalanság. De nem vetett szét, hanem furamód kiegészztelt. Különös, nem? Nem tudtam, hogy ez is lehetséges. Nem tudtam, hogy boldogak lehetünk a boldogtalanságban. Bár nem fejezem ki teljesen azt, amit akarok mondani, azt hiszem tudod, miről beszélek.

Rólad. Minden csodádról, porcikádról. Arról, hogy mennyire puszta csoda a léted, mennyire gyönyörű minden mozdulatod, s hogy mennyire ártatlan vagy. Hogy mennyire hiszek abban, hogy mindannyian gyerekek vagyunk. Van akinek koszos a körme, van aki nyíratlan, van aki nem mosakszik, van aki téglákat hord, mások könyvtárakat alkotnak meg. Van, aki csendes, van aki hangos. De mind: vagytok. S ez elképesztően csodálatos.

Nem veszitek észre, hogy valóban ti vagytok a világ közepe? Áruljátok el: mikor ünnepeltétek utódjára nagyszerűségeteket? Nem szégyen az, nem. Hanem: a puszta öröm ünnepeje.

S legyen a *nyitott ablakok ünnepe* is. Legyen az az ünnep, amikor *kinéztek*. Legyen csendes, de ugyanakkor egetverő. Legyen zavaros, tiszta. Legyen olyan, mint milyenek vagytok. Legyetek olyanok, mint milyenek vagytok.

Mert mindannyian kevesebbek vagytok és mindannyian többen vagytok.

És ez csodálatos. Nem győzőm megfogalmazni.

Az idegek olcsó játéka. Enyhe kábulat, icipici szeretethiány és remény. Valami olyan... Olyan, csak ennyi...

S minden...

A végsők éjszakája hamarosan elkövetkezik és megjelennek Hitler tábornokai. Talpig becsületes emberek, ne féljetek tőlük. Nem tévedtek azzal, hogy hitüket a mássággal töltötték ki. Mert tőlünk függ, hogy mivel töltjük ki hitünket.

Az alapok mindig megmaradnak, s csak halálunkkor tűnnek el teljesen. Sőt, még akkor sem. Tudom, hogy jártatok a halálban. Igen, mi mindannyian.

A magasabbrendű dolgok felismerése tapasztalatlanság következtében a halálba vezet. Ez ellen csak úgy tudunk védekezni, hogy hiába ismerjük fel a magasabbrendű dolgokat. Ekkor még van esély a túlélésre, de vége a normalitásnak.

Autók jönnek értünk, elvisznek. Kezelnek. Elmondják, hogy nem fáj egyetlen szervünk sem. Hogy legyen munkájuk. Hogy ők is értelmét lássák ennek a mindennek.

Mert senki nem lát értelmet sehol.

És mégis.

Megidézzük Hitler tábornokait, ők legalább megértenek. S ezekkel a szavakkal leszek neonáci, holott semmi közöm az érintésükhöz. Semmi közöm a fasizmushoz, a gyilkoláshoz, a nagyságokhoz. De megvádolnak, mert lehet. Mert így is múlik az idő. S azt mondják: ne légy ilyen. Illetve: nem szabad ilyen lenni, törvény tiltja. Nem szabad arról beszélni, hogy mi gyilkoltuk meg az emberek millióit, nem Hitler. Mi. Csak engedték, hogy ilyen legyen a világ. Mit is mondott a pápa a holokauszt hallatán? Fiam, imádkozunk értünk, hogy Isten megsegítse őket.

És erre mit mondott az SS?

Engedem a gázcsapot.

Mi engedték a gázcsapot. Mi alkottuk meg a Cyclon B-t. Mi építettük fel a haláltáborokat. Mi öltük meg az embereket. Mi pusztítottuk el az emberiséget. Mi dobtunk atombombát Hirosimára. Nagaszakira.

Mi hoztuk el Hitler tábornokait.

És most itt vannak. Tele hittel. Nem gonoszak, hanem természetesek.

Természetes következménye annak, amit mi tettünk.

Ők hisznek. Mi annyira hitetlenek vagyunk...

Elveszítetted a hited, mondták nekem.

Itt az én hitem.

Csodálatom benned. Alkotásodban, művedben. Boldogságodban és boldogtalanságodban. Kell ennél több?

Igen. Kell egy könyv és egy kevés bővület. Kell a falat kenyér, bor melléje. Kell, hogy meg tudjalak érinteni.

Történes nélkül.

Órákig feküdni az ágyon melletted.

Lenni.

Aztán óvatosan szeretkezni.

S ez csak a dolgok tökéletesebbé tétele...

Bár nem teljesen jól fejezem ki magam...

Mert a dolgok tökéletesek...

Mi vagyunk tökéletlenek.

S nem azért, mert elhoztuk Hitler tábornokait. Hanem azért, mert ezt a fajta tökéletlenséget választottuk.

A kicsik tökéletlenségét, kábulatát.

Platón Barlang-hasonlata nem felel meg az igazságnak, mert elveszítettük a felismerést. Alsunk. Csendesen, s még édesek is vagyunk álmunkban. Hűvös kezek fordítanak meg, hogy a hosszú alvásban ne sebzódjon fel a bőrünk. Pedig nem vagyunk az a szerzetes, aki annyit meditált, hogy nyüves lett a segge.

Mert mi mindig elsikkasztjuk a véget. Vagy valaki ellopja a véget. Nagyon jó lenne valaki mást hibáztatni, mert megkönnyítené a dolgunkat. S ezt a legendát is műveljük.

Azt mondják, elaltattak. Én azt mondom, mi alsunk.

Azt mondják, fáj a világ. Én azt mondom, mi fájunk a világnak.

Azt mondják, ez nem élet. Én azt mondom, ez az élet.

Azt mondják, hallgass. Én azt mondom, ezek a ti szavaitok.

Ezek itt a ti káprázataitok, s természetesen az enyémekek is. Mert én írom le ezeket a szavakat. Holott ezt a könyvet ti írtátok, s még csatornátok sem vagyok ehhez. Nem rejtőzöm el napokig, hogy leírjam ezeket a szavakat, nem szálltok meg. Csak van ez az egész... Így...

Azt mondjátok, a felismerés hosszú út. Én azt mondom, együtt születünk a felismeréssel.

Jöjjenek hát Hitler tábornokai, mert kezükbe helyeztük a jövőnket.

Hitler 1945. április 30-án követett el öngyilkosságot. Végrendeletében Karl Dönitz admirálist nevezte meg utódjául.

Karl Dönitz: *„Úgy véltem, Hitler azért jelölt engem, mert meg akarta tisztítani az utat, lehetővé akarta tenni egy tiszt számára, hogy véget vessen a háborúnak. Hogy rosszul sejtettem, azt egészen 1945-1946 teléig nem is tudtam, csak Nürnbergben hallottam először Hitler végakarátának pontos rendelkezéseit... egyetlen pillanatig sem kételkedtem benne, hogy felelősségem okán el kell fogadnom a feladatot... állandósult félelem volt bennem, hogy a központi vezetés hiánya károszt fog eredményezni és több százezer ember értelmetlen, céltalan halálához fog vezetni... rájöttem... hogy a harcoló ember számára ez a legsötétebb pillanat, amikor feltétel nélkül meg kell adnia magát, és ezt a kötelességet az ő kezébe helyezik. Arra is ráébredtem, hogy a nevem mindörökre ezzel a cselekedettel fog összefonódni, és a gyűlölet és az eltorzított tények mind az én becsületesemet fogják besározni. De a kötelességtudatom megkövetelte, hogy ne foglalkozzak az ilyesféle megfontolásokkal. Egyszerű elvet követtem - meg akartam menteni annyi embert, amennyit csak lehetséges volt...”*

Elegendő egyetlen emlékfoszlány, hogy minden összetörjön bennem, újra és újra. Most például arra gondoltam, hogy az ágyamon fekszel, hason, lábaid a levegőben. És előtt ismét az a valami szar érzés, melytől sehogy sem tudok szabadulni.

Bevallom, nagy öröm megírni a Patkányugrót, de borzasztó az út, ami ide vezetett, ami megbéklyózott, ami összetört. Bevallom, nagyon rossz érzés volt hallanom a dokitól: neked írnod kell.

A Patkányugró... férc-szonett.

Éjszaka volt már. Led Zeppelin. Gyertyák, ágy, barátság, szoba, nagyságok ünnepe, csendes tisztaság, néha fájó vágyakozás, de csak egészen halkán. Születésnapom volt. Emlékszel? Ha ezt elolvasod, biztosan emlékezni fogsz... Hadd legyen életed egyik legtisztább pillanata az elmédbe idézve (s most örülök...).

Könyvet adtál nekem. Nekem amúgy sem lehet mást ajándékozni, csak egy nagyon jól kiválasztott könyvet.

Descartes: Az értelem egysége.

Keresztet rajzoltál a könyvbe. Ezt írtad bele: A te kereszted - IRNI

Az lett, Laura. De a te kereszteddal mi történt? Mi történt veled? A múltat síratom? Nem. Soha nem is fogom, bár tudom, néha nagyon is úgy tűnik.

Vad játékunk egymással. Halálosan komoly, megfogalmazhatatlanul tiszta. Sziklái lettünk egymásnak. Éjszakai kirándulások hozzád, a kis faluba. Jeges eső, tél-elő, gyalog, lyukas bakancs, vodka, Tupir. Megérkezünk, apám részegen fogad. Ott laksz, abban a kis házban, mint a mesében. Nagyon örülsz nekünk. És beszélgetünk.

És beleesel Tupirba.

És hirtelen valami megbomlik. Akkor még nem tudtam, micsoda. Most már tudom, de nem beszélek róla. Mert te is tudod, hogy mi.

Hát legyen a Patkányugró a te könyved is. Alkossa meg a te tisztaságod is.

De mondd, hogy vagy?

S áruld el azt is, mikor tették fel ezt a kérdést neked - utójára?

És évek múlnak el, és te is elmész. És olykor hazajössz, s olyankor hasonlítasz egy lomha hollóra: Sohamár!

És Poe is halott, és mindenki halott. És nincsenek csodák, csak a tapasztalatok maradnak. És a hit összetörik, azt mondják, holott ez nem igaz. Nem igaz.

Öreg emberek lettünk. Beletörődtünk. Nem akarjuk, hogy foglalkozzanak velünk. Szökére festett hajjal lobogunk a nagy büdös életben, s magunk után húzzuk kifoszlott szövéseinket, melyek elkészítésében azzal segítettek, hogy nem segített senki sem. Elveszítjük a múltat azzal, hogy *mi most mások vagyunk, és te is más vagy*.

Hazudtatok nekem, kivétel nélkül. S most, mikor számon kérem hazugságaitokat, megdöbbsz és nemkívánatosnak minősítetek. A falu bolondja szerepét ruházzátok rám. És tiltakozni fogtok, hogy ezeket megfogalmaztam, vagy nagyon fogtok szeretni. Ti is tudjátok, hogy ha *ezért* fogtok szeretni, vagy ha *ezért* fogtok gyűlölni, akkor igazam van. Ha valóban a falu bolondja lettem, leszek, akkor talán még örömem is fog telni benne.

És akkor itt vannak Hitler tábornokai.

Itt vannak a halott hadseregek tábornokai.

Kasza villan, kés hasít, fejsze csap, korbács rittyen.

Csontos kezek emelik magasba a tetemeiket, és morog a tömeg:

Üdvözölve légy, üdvözölve légy, mert elérted szabadságunkat, elérted szabadságodat. Nincs tömeg többé, szubjektum van, objektum van, közös cél van. Üdvözölve légy rádiumrögöddel.

látomások értelmetlensége

és szólhatsz akár te is vagy a szó is szólhat benned
és lehetsz ócska kopott szerep (bohóc két tömbház között)
és játszhatsz katonásdit róma romjai fölött
és lógathatod lábad mozdulatlan folyók hideg vizébe
egyszer úgyis eljössz
mert el kell jönnöd
mert valójában nincs mi visszatartson -
és akkor beszélni fogunk penészkocsmák füstajtájában
szénaboglyák zizzében heverészve csevegünk a nedves csillagokkal
folyókkal madarakkal indiánokkal és a négy égtáj szelével

de

miről fogunk beszélni?
négy égtájra kúszó nyakad gyöngéd ívéről
szemedben rejtőző ablakokról és üveggolyókról
zokogó hajad süketnéma ébenfaerdejéről
komor sziklákat tartó vállad iszonyatos csendjéről
melleid porlandó homokhalmairól és
öled értelmetlenségéről?

nem

nincs miért

ÉS SZÓLHATSZ AKÁR TE IS VAGY A SZÓ IS SZÓLHAT BENNED
VÁLTOZNI ÚGYSEM FOG SEMMI
CSAK TE JÖSSZ EL NÉHA
CSAK TE
HOGY ITT LEGYÉL
HOGY
NE LEGYÉL MÁSHOL

Megálltam, de körülöttem nem állt meg senki. Illetve csak az a lény, akivel voltam - a képzeletbeli jó barátom. Ketten megyünk mindenhová, már mindenki gyűlöl bennünket. Mert mindig csak engem látnak, róla csak kérdezősködni tudnak. Egy sajnálkozó tekintet, legálábbis kezdetben, aztán gyűlöletté változott.

Fogalmam sincs arról, hogy sajnálkozzam-e. Ma reggel is láttam egy nagy-nagy sort az egyik bank előtt, az emberek úgy gyűltek a csekkekkel, mint hangyák a cukorra. Kinek okozott ez örömet? Nekem nem. De láttam, és kész. Arra viszont kíváncsi vagyok, hogy képzeletbeli barátom látta-e. Szerintem nem, mert akkor - azt hiszem - nem volt velem. De majd elmesélem neki.

Holott nem kellene. Ő nem is kíváncsi rám. Ő velem van, de rólam - azt feltételezem - nem tud jóformán semmit sem. Nem tudja a nevem sem, ha megkérdeznéd tőle, megvonná a vállát és azt mondaná, hogy nem a nevemért van velem. Ezért valószínűleg nem lesz kíváncsi arra sem, hogy a bank előtt hosszú sor volt. Nagyon hosszú sor. Lenyűgözött formájával: körsor, de nem világos sor, csomósor, de nem világos csomó, ám nincs is összegabalyodva.

Arra is kíváncsi vagyok, hogy ez a sor látta-e azt az óvszert, mely néhány lépéssel a bank előtt hevert. Ha látta is, nem kíváncsi, semmi esetre sem. Ő a pénzéért jött, nem pedig fogamzást gátló szereket vizsgálni. Ha költői lennék, akkor most azt írnám, hogy eltaposott, megakadályozott életek tízmillióira taposott rá, hogy kivegye pénzét, azt a nyomorúságos gyerekpénzt, pár fillért.

De a barátom erre sem lenne kíváncsi.

Ha kíváncsi lenne, az már emberi lenne benne. Meg tudna érinteni valamit, és tudna beszélni róla. Jelen lenne, lehetne beszélni róla - illetve mások is tudnának beszélni róla, vele. Kétségbeesett állapot, részemre. Neki egyáltalán nem számít.

Olykor napokra félre szoktam vonulni, hogy barátom felett gondolkodjam. A legfontosabb kérdés: miért barátom? Miről nevezhetném barátomnak?

Hazudnék ha azt mondanám, hogy izgat a válasz. Nem. Inkább csak félrevonulok a töprengés kedvéért, mert így igazán jól érzem magam. Ennyi, ennyi.

Nem, nem nevetséges. Ha nevetséges lenne, akkor az már emberi tulajdonsággal bírna. De a barátom nem bír emberi tulajdonságokkal. Nagy szerencsém van, hogy a barát szavat nem csupán az emberre lehet érteni. Hanem minden élőlényre. A barátom meg élőlény, ez teljességgel bizonyos.

Akkor meg miért gyűlölnek bennünket? Nem, voltaképpen őt nem is gyűlölik, inkább általam érznek ellenszenvet iránta. Hiszen nem is látják, csak általam tudják, hogy van. Hosszasan beszélek hozzá, nagyon hosszasan. Szabadságon, melyet havonta kapok, összesen öt napot. Olykor hétvégén megyek haza, olykor egy teljes hétre. És kérlelem a barátom: te most ne gyere velem, ne, ne gyere velem. Most hazamegyek a családomhoz, hiszen napokig nem láttam őket, most ne gyere velem. Hallgat. Nem gúnyosan, nem megvetően, nem, csak hallgat. Nem is

néz rám, ilyenkor az ágy keményített lepedőjének a sarkát markolgatja. - Vigyázz, meglát az orvos - mondom, de ő tovább gyűröget. És az orvos nem látja meg.

Tudom, hogy nem látja meg, mégis szólok neki. Úgy, barátságosan, hadd érezze, hogy akarok tenni érte valamit. Mert mi a barátság, ha nem az egymásért való tevés?

Olykor velem jön, olykor nem. Bár gyakrabban jön, mint marad. Azt hiszem, egyedül érzi magát, és ez azért mégiscsak emberi tulajdonság. Az is emberi tulajdonság, hogy tud sírni. Ha megkérdeznéd, persze nemmel válaszolna. Nem, ő nem tud sírni. Pedig egyszer a vécében ott találtam, itatta az egereket. Odamentem, megöleltem. Vigyázva, nehogy a többi beteg meglasson. Hosszasan sírt, jó két órát, már uzsonnára csöngettek. Ekkor abbahagyta. Elmentem enni. Velem jött, sápadt volt mint a fal, szeme akár a zavaros, eső utáni tavacska. Vörös csikokkal. Vörös vonalakkal, vörös folyamokkal.

Végig hallgatott étkezés alatt. S amikor megettem mind a három, befőttel ízesített fánkot, megkérdeztem tőle: mi van?

Hallgatott. Pedig tud beszélni.

Kénytelen vagyok bevallani, hogy miatta álltam meg. Szerencsére azóta ő is velem álldogál.

Egyszer hazafele jövet ott találtam egy tömbház falához támaszkodva, nagyon rosszul érezhette magát, mert televizelte nadrágját, belecsinált, és olyan merev volt, mint egy hulla. Lefektettem a földre, alig tudtam tagjait kiegyenesíteni. Beszéltem hozzá, kérdeztem, mi a baja, mi történt. Annyit elmondott, hogy már órák óta támaszkodott a falnak, és nem jött senki, hogy segítse. Haza nem vihettem, ezért mentőt hívtam, kórházba szállítottam. Este ott ült az ágyam mellett. Arca hófehér, kezei áttetszők. - Hogyan kerültél ide? - kérdeztem meglepődve. Persze, hallgatott. Csak ott ült, hiába próbáltam elküldeni.

Fejingtások korszaka következett. Aztán sajnáltak, aztán megutáltak, gyűlölni kezdtek. Végül mindkettőnket elrejtettek. Persze nem jól, mert a sok beteg és a látogatók és az orvosok látnak. Ám nem mindenki, és azt hiszem, hogy ez volt a cél.

A megállás jó, a megállás hasznos. A barátom állított meg. Félretett, felcímkézett, kész, vége. Nem mentem tovább.

Nem tud kimenni a fejemből az a tízmillió lehetséges élet. Persze, bolygónk túlnépesedéssel küszködik, úgyhogy nem ajánlatos mind a tízmilliónak életre kelnie. Meg aztán a női nemi szerv lehet a legnagyobb gyilkos a világon. Emberek milliárdjait pusztítja el, egy érdekében. Fajfenntartás lenne? Nem hinném. Ez nem fajfenntartás.

Vagy vegyük a lovat. Neki sokkal több az ondója, mint az embernek. Több deci sűrű folyadék. Ott meg hány milliárd lovacska pusztul el, egy érdekében? De akkor is, ha viszonyítunk, az ember nagyobb gyilkos, mert sokkal többször közösül, mint a ló. Sokkal többször. Tehát gyilkosok vagyunk.

Erre a barátom tanított. Ő valóban gyilkos, törvény szerinti gyilkos. Az intézetbe jár az újság, abban láttam a képét. Mikor megmutattam neki, hallgatott és elfordította fejét. - Két gyerek, te, két kicsi gyermek - mondtam. Hallgatott. - Félsz, nem? - Igen - mondta, és ekkor szólalt meg negyedszer amióta együtt vagyunk.

Nem baj, hadd féljen. Engem nem bántott, nem ezt nem tenné. Inkább nyugalomra hívott, kicsit gyűlöletre, undorra is. Szeretem őt, nem nagyon, de szeretem. Kívánom, hogy legyen játék neki. Nem, nem játszma, hanem játék, játék legyen neki. Nagy, nagy játék, végtelen játék, szabálytalan, lenyűgöző, de értelmetlen. Kívánom neki, hogy ne lássák, hogy ne beszéljenek róla - hiszen már én sem említem.

Csak itt. Most leírtam ezt, hogy ne feledkezzek meg róla, hogy ne feledkezzen meg rólam. Ha elhagy, meggyógyulok. Bár erről még beszéllek veled.

Olyan jelenlétet kívánok neked, melyben nincs jelen.

Olyan értelmet, melyben nincs és sohasem is lesz jelen.

Olyan pillanatot, mely csak az övé, s ezért mindenki megáll, mert mindenkit lenyűgöz.

Olyan csöndet, mely nem mérhető zajhoz, mely megáll önmagában.

Olyan örömet, mely annyira maradéktalan, hogy csak lebegni lehet benne.

Olyan entitást, mely nem kér emberi jelenlétet.

Olyan kapaszkodót, mely csak van.

Olyan ráfigyelést, melyhez hasonló még nem létezett.

Olyan bocsánatot, mely nem kér áldozatot.

Hogy teljesen az övé legyenek.

Hogy - legyen.

Tegnap is kaptam egy nagyon jó kis szöveget: aki könnyen sír, könnyen felejt.

Jó duma, nem?

Én valóban könnyen sírok, mert nyugöznek a dolgok, ezért, nem másért. Meg néha azért, mert nem bírom el azt a szart, ami körülvesz. De gondolom, ezzel te is így vagy, csak mindenki másként reagálja le. Van, aki elmegy kaszálni, van, aki írni kezd, egyszerű a dolog, nem kell komplikálni. De kurva szar, hogy megvádolnak ilyesmivel. Mások nagyot röhögének s továbbmennének, csak én maradok a falak tövében, s pislogok a kinyúló ágyúcsövekre. Mikor lesz egy újabb BumM?! Hogy testemmel fogjam fel a golyót, hátha nem is csap akkorát.

Van egy másik duma is, a forrás hasonló, majdnem ugyanaz: egy férfi legyen kemény.

Oké, tisztázzuk a fogalmakat: mi egy férfi? Én állítólag az vagyok, sőt, azt mondják rám, hogy egészen férfias vagyok. Én is annak érzem magam, s gondolom, ezen nem rontott az a dolog, hogy pár évvel ezelőtt még voltak biszexuális gondolataim, mert sajnáltam kihagyni a lakosság felét... Tudod, szex, mert az állítólag egy jó dolog. Freud dolgok, meg ilyesmi. Ha nem tudsz baszni, értéktelen állat vagy. Tehát minden pillanatban tüzes farokkal kell vonuljál. Különben szart sem érsz. Egy iciri-picirit egyet is értek ezzel a gondolattal. Elég sok lanyha faszt láttam már, s bevallom, hogy elkeserítettek. Nem volt bennük *élet-tartás*. Fikányi sem. Csak ültek a nagy ergonomikus székeikben s pislogtak ki a fejükből a nagyvilágba, mert ugye, ők irányítanak minket. Katolikus pap áldja meg a házasságot, s nem tudja, hogy mi a házasság. Erkölcsei kódexet ír nekünk, letiltják a faszszopást meg a pinanyalást, mert ők nem tudják csinálni, anélis szexről nem is beszélve (fűjj). Szóval ha te valamit nem tudsz csinálni, hozz egy törvényt, hogy mások se tudják csinálni, mert lehet, hogy alulmaradsz, különben. De így még megmentheted a segged a kicsi dolgok bűvöletében.

Érdekes társadalomban élünk ember. A nemi szervek egyre satnyábbak, de a plakátokon csakis a felkínálás és a baszás legendája jelenik meg. Nem csoda, hogy annyi komplexusos emberke rohan az utcákon, persze különféle aktákkal a kezükben, hogy más lanyha faszoknak is értelmet adjanak.

Szóval egy férfi legyen kemény.

Nem uraim, s hölgyeim.

Egy férfi legyen tiszta. Hadd merítsenek forrásából, s ne húzzák el a szájukat, hogy poshadt az életvize.

Vannak itt más életbölcösségek is, másoktól kaptam, hát megosztom veletek is, nehogy egoistának tűnjek.

Újabb aranyköpés az, hogy a férfi veszi a kalapját és továbbmegy.

Jó, miért pont a kalapját? Ha az nincs neki, nem veheti a lajbit? Esetleg felhúzza a farmergatyát, vagy éppenséggel leveti az ingét, s úgy megy tovább...

De miért kell továbbmennie? Miért kell valóban elengedje azt, amit annyira megszeretett? Végül is ez is a keménység legendái közé tartozik, nem? Arról szól az egész, hogy a férfi autoritása akkora, hogy méltóságán soha, de soha nem eshet csorba. S akkor szerintem basszák meg az ilyen kijelentéseket. Mert nem akarok én undorító lószar lenni. Vagy natyon szépen kifejezni: a méhecske virágról virágra száll. S milyen jól áll neki, nem igaz? No, én nem akarok virágról virágra szállni. Én nem akarom a kemény farkamból kilövellt ondómat biztonságos helyen elhelyezni, s máris másik virágra röpülni. Ugyan nagyon szeretnék röpülni, de ez a tehetség csak Supermannak adatott meg, s néha még őt is leszedik a magasságból. De csak röpülni szeretnék, ennyi az egész... és nem kokainos víziókban...

Megint egy másik élet-útbaigazítás: visszakívánkoztok még ide...

Persze most az iskoláról írok. Kicsit szubjektív ez a *visszakívánkoztok még ide*, de voltaképpen az egész Patkányugró az, bocsi...

Szóval nagy dolog a sulí. Kivált akkor, mikor szó nem sok, annyit sem tanulunk benne. Ott vannak különféle leckék, számok, betűk meg ilyesmik, de ennyi az egész. Kényes talajon mászkálok, nem akarok senkit sem megsérteni, de uraim! Legyünk már komolyak! Valóban azt hiszitek, hogy néhány kivételes esetet kivéve hasznos a munkátok? Én csak tudom...

Matekból zéró voltam, vagyok, mert elbasztátok alapjaimat (helyből jöhet erre is a magyarázat: még nem késő, csak akarni kell). Franciából zéró voltam, mert elbasztátok az alapjaimat (helyből jöhet erre is a magyarázat: még nem késő, csak akarni kell). Biológiából zéró voltam, mert elbasztátok az alapjaimat (helyből jöhet erre is a magyarázat: még nem késő, csak akarni kell). És így tovább.

Én voltam az icipici édes kis kövér diák, aki hatodik osztályban felugrott a padra, s rockot üvöltözve lógatta a fejét, miközben kezében képzeletbeli gitáron pengette a kemény riffeket, hogy a húrok összevissza szakadtak.

S közben példázatok velem a felsőbb osztályokban, hogy a könyvtár minden egyes könyvét elolvastam, kurvára értelmes, okos vagyok, ésatöbbi. Hogy koraérett vagyok, mert a törítanárt minden egyes szünetben megkerestem, mert tudnom kellett, hogy... és azt is, hogy...

S most írom a Patkányugrót. Erre is lenne dumátok, magyarázatotok, de azt most inkább hagyjuk. Annyira alaptalan, röhejes, hogy egyszerűen nincs kedvem leírni, nem is érdemes. Meg nem akarom a hátralévő lapokat ezzel betölteni. A pokolba is, talán nem is lesz elég ez a könyv, ha nekiállnék leírni azt a sok dolgot, mit igaznak képzeltek.

De nézem, s szenvedem rendszereteket. Látom oktondi, idióta termékeiteket, s hányok tőlük. Hatalmat helyeztek kezükbe: hitlereket neveltek, láng nélkülieket. Kifosztjátok az embereket, s aki megmenekül kezeitek közül, azt maga a törvény veri béklyóba, barátai mennek el tőle, magára marad, megőrül, nyomorulttá változik. Végül is működik a dolog, nem? Pontosan ezt akarjátok. S ha nem is ti, személy szerint, akkor titeket nagyszerűen irányítanak. És ismét hibások vagytok: engeditek.

Még rengeteg minden lenne, de csak ezt írom le: köszönöm nektek a Patkányugrót, ti nyomorultak! Önmagatokban s másokban!

Két év iskola utáni nyomort köszönök nektek! Köszönöm Platón, Arisztotelész, Nietzsche, Hesse, Kundera, Descartes, Einstein, Cervantes, Shakespeare, Russel, Bergson, Camus, Verne, Schopenhauer, Szilágyi Domokos, De Coster, Márquez, Voltaire, Hobbes, Paracelsus, Byron, Golding, Heller és még ezek szellemét! És nem is fontossági sorrend, és nem is felsorolás, és nem is tudás, hatalom, manipuláció, hanem érintés!

Köszönöm nektek, hogy értem Beethoven zenéjét. És köszönöm nektek, hogy felismertem hatalmatokat, meg is ragadott ideig-óráig, de nem merültem el benne, hanem pusztá szemlélője lettem. Sajnálak benneteket... Munkátok hálátlan, csaknem teljesen értelmetlen, s ha látjátok a ragyogást, már nem ismeritek fel...

És ti sem akartok visszatérni ide!...

Újabb aranyköpés: alkotás.

No. Ez aztán igen. Itt egy cseppet abba is hagyom. Elmegyek kajálni. Annyit eszek, mióta naponta több órán át írok, hogy az már sok es. De kell egy cseppecske erőcske. No meg az, hogy legyen amit kihányjak az alábbiakban.

Valahogy nincs is kedvem - mégsem - leírni ezeket a szavakat, kritikát, ha úgy tetszik. Nincs miért. Olyan világban élünk, ahol művészetet találni kész csoda. Nincsenek festőink, zenészeink, költőink, íróink, csak bebugyolált zugíróink, zugköltőink ésatöbbi. Nincs itt senki, csak elvetélt holdvagányok, kik maguk sem hisznek munkáik értékeiben. Ritka alkalmak adódnak, s akkor könnycsordultig imádjuk őket, ha ugyan felismerjük nagyságukat, mely nem a felszállás és nem is a kicsinyesség isteneihez fűződik, kötődik, hanem van önmagáért. Nagyon nehéz megfogalmazni azt, hogy itt csak mű-vészet van!

Az alkohol nagygyá tesz, az alkohol lerombol. De titeket nem tesz nagygyá, csak lerombol. Értékes érzéseitek még különféle bódult állapotokban sincsenek. Ott is vizsgák vannak, megfelelések, olcsó, szaros játékaik a ti világotoknak. Feljebb vagy? Nem. Lejjebb vagyok? Nem. Másként vagyok.

Mindenki másként van.

De itt már senki sem maradt.

Halottak borítják az alkotás mezejét, és itt is megjelentek Hitler tábornokai.

Ők hisznek.

Titeket akarnak kivégezni.

Hiszen már amúgy is hullák vagytok.

Nem tudtok játszani, tehát nem tudtok teremteni.

Pályázati melléktermékek vagytok.

Íme, én lettem a ti haragotok. Okkal tudtok mutogatni rám: alapíts egyházat.

Nem tudok, nem férek meg templomaitoktól. Nem tudok: hiszek hitetlenségetekben, és szükségem van rá, miként nektek is szükségetek van rám. Nem tudok: egyre örültebbé válok, egyre vágyakozóbbá, egyre bolondabbá, egyre gátlástalanabbá. Nem tudok: nem tudok rombolni. Teremteni igen. De nem férek templomaitoktól.

Nektek van igazatok. Nektek is marad. Piciny kis közepszerűségetekkel majd mindenkit kielégítetek. Nem is lehet ez másként: a nagyság erejét darabokra szabdaltátok, és kurvák tanítanak az egyetemeken.

És elvettétek tőlem azt, ami engem alkotott meg.

Elvettétek tőlem azt, akit szeretek, akiért mindent feláldoznék, s akiért mégsem kell áldozzak.

Elvettétek tőlem az én tisztaságom.

Így alkottatok meg engem. Meg sem kérdeztetek.

És megöltök engem, és én engedem ezt, mert nincs szükségem a halálotokra. Mert már nem győzelemről vagy veszteségről van szó, és ezért hálálkodom Istennek. Már csak erről van szó:

VAN.

Így, ebben a pillanatban. Ezzel a fájdalommal, ezzel a könyvvel, az ő hiányával. Szurok: beleragadtam. Senki sem mondta, hogy lépjek bele. Nem is taszítottak bele. Nem is én választottam, hogy belelépjek. Itt termett. VAN.

Diliház.

A kocsmából mentem hazafele, és zsupsz, ott lettem. Izé, ott ébredtem fel, ha ugyan ezt lehet ébredésnek nevezni.

Pizskos, rohadt ágy, előttem számtalanszor összeszarták, rápisáltak. Én is. Kezem, lábam a rácshoz kötözve. Erős szíjakkal, hogy a tökömet sem tudom megvakarni, pedig nagyon csípi a húgy. Rángatózok. Felemelem a fejem. Szürke fény, szürke kórterem, szürke betegek. Öten, rajtam kívül. Egyikük odatapsikol.

- Felébredt, fiatalember?

Össze van szorulva a torkom, alig kapok levegőt. Beszélni akarok, nyál buggyan ki a számon. A tag - olyan ötven év körüli - hozzá lehetett szokva a dologhoz, mert rutinos mozdulatokkal zsebkendőt varázsolt elő pizsamájából, letörli a számat.

Hebegek. Kitalálja, mit akarok kérdezni.

- A bolondok házában - mondja, s leül ágyam szélére. Otthonosan.

Rángatózni kezdek, artikulálatlan hangokat adok ki. Üvöltöznék, de képtelen vagyok. Nagyon, nagyon szomjas vagyok.

- Nyugodjon meg, no, nyugodjon meg...

Végre sikerül. Akkorát üvöltöttem, hogy majdnem kirepedt az ablak. Az alsóbb hangskálákon kezdem, megyek felfele. Végül már visítok, bőgök, a könnyeim ömlenek, jajgatok.

Nővérke rohan be. Kezében szurkáló.

- Fogja le! - kiáltja oda az otthonosan üldögélő betegnek, aki bamba szemekkel, szinte kíváncsian néz.

Lefognak. Tűszúrás, nem érzem, látom. S akaratomon elhatalmasodik valami. Küszködök vele, de nem megy. Bamba leszek én is, elernyedek, mint fasz a baszás után, s az orgazmusom a kiütés. Eleinte csillagokat látok, aztán teljesen elernyedek, végül a tudatom elmenekül.

Így megy ez napokig. Ezt mondták később, mert nem emlékszem. Ezekben a napokban egyáltalán nem emlékeztem magamra.

S négy hétig voltam ilyen állapotban. Pontosabban 27 napig.

Aztán kinyitottam a szemem és nem féltem többet, és nagyon éhes voltam. Ennem hoztak. Innom adtak, és nem adtak tablettát, hanem szerettek, tényleg szerettek, és simogattak és levették rólam a szíjakat. És a lábam és a karom sebhelyekkel volt tele, és a zápfogam tönkre volt menve a számban, és a nyelvem is sebes volt. És a körmeim hosszúak voltak és piszkosak. És gyenge voltam és nagyon szomorú. És ültem az ágy szélén evés után, és hiába jöttek oda a betegek, nem tudtam beszélni velük. És sokat sírtam, és nem cigarettáztam és nem akartam látni anyámékat sem, és nem adtak gyógyszereket ekkor sem.

És így múlt el egy hét. És a hetedik napon az orvos az irodájába hívatott.

Cigarettával kínált. Ásványvízzel. És töltött narancsszörpöt is. És mind a hármat elfogadtam. Állandó szomjúság gyötört.

És megkérdezte:

- Tudja, miért van itt.

És én ránéztem és hallgattam. Csinos körszakálla van, harminc év körüli. Körmei ápoltak, fogai tejfehérek és tud mosolyogni és barátságos. És hagyta, hogy hallgassak. Felállt és az ablakhoz ment. Ott állt, kezét hátul összefogta. És percek teltek el így. És én olykor szippantottam a cigarettából és felhajtottam az ásványvizet és a narancslét is. És hallgattam. Aztán megszólaltam. De azt hiszem, nem is én mondtam ezt:

- Igen.

És a doktor nem fordult meg, hanem tovább állt az ablaknál. És hallgattunk mindketten. És hallgattunk, hallgattunk.

És aztán leült, talán fél óra múltán. És ezt mondta:

- Ezt is vártam öntől. Ezt is vártam *tőled, Anzelm.*

És most sírok, miközben ezeket a szavakat leírom, mert érzem, hogy mi is a Patkányugró. És ezt kell mondjam: köszönöm, hogy életet, szavakat adtatok nekem. Nem értitek?... Azt hiszem, igen...

És a doktor ezt mondta:

- Kérsz még egy cigarettát?

És én még kértem egy cigarettát. És beszélgettünk. És tudta, hogy ki vagyok, és nem játszott meg magát. Tényleg ott volt értem. Sokat sírtam neki, és volt olyan, hogy ő is velem sírt. És ő arra kért, hogy írjak neki. És én írtam neki. S hogy méltóan írjak, Algernon virágairól írtam neki. Itt van a kézirat nektek is. Ha még nem olvastátok, mert megjelent egy helyi lapban is.

Imígyen dicsérem a butaságot!

„*Tanuljatok tőlem hitet.*”

Szilágyi Domokos

Azt mondják, s írják sok helyen, hogy ami megkülönbözteti az embert az állattól, az az intelligencia, a tudás, a gondolkodás. Vannak azonban jegyek, tulajdonságok, melynek ennek homlokegyenest ellentmondanak. Mert ha valóban az intelligencia, a gondolkodás képessége választ el bennünket az állatoktól, s tesz emberré (ruház föl emberi tulajdonságokkal?!), akkor az értelmi fogyatékosokat nem lehet embernek nevezni. Állítsunk föl egy kettősséget: a

legbutább, szellemiekben leghiányosabb ember nem ember, hanem állat, s az emberek közül a legokosabb, szellemiekben a leggazdagabb ember a legemberibb. Ám mindjárt az „ember” szó használata képtelenné teszi egy ilyen mondat leírását: mert a legbutábbat állatként kellene emlegetnünk, s a legokosabbat pedig emberként- talán (Nietzsche szavaival élve) túlságosan is emberként, s ezt megtennünk lehetetlen. Lucian Blaga szerint az embert az jellemzi a legjobban, az teszi emberivé, hogy a pusztulásig képes föláldozni magát csupán azért, hogy környezetének, létének titkait megfejtse. Vagyis a román filozófus az állítja, hogy az értelmi fogyatékosok nem emberek. Talán Pascal határozza meg a lehető legjobban az embert, mikor azt mondja, hogy semmi az a természethez képest, ám mégis hatalmasabb annál: mert tudja, hogy létezik, tudja, hogy elpusztítható, hogy gyöngé, míg a természet azt nem tudja magáról. A legnyomorultabb emberi lény is tudja magáról, hogy egyszer el fog pusztulni, a legalacsonyabb szinten lévő emberi lény is tudja, hogy ő - van!

Virágot Algernonnak - egy regény, mely egy szellemi fogyatékos művi felemelkedésről és természetes lehanyaglásáról szól. Daniel Keyes napló formájában írta meg regényét (pontosabban: előmeneteli jelentések formájában), mintegy fölidézően itt a regényírás azon korszakát, mikor azok inkább napló formájában készültek. A naplóregény egyik rendkívül fontos tulajdonsága az, hogy az olvasó közelebb kerül a naplóíró személyiségéhez, tudattalanjában az a képzet keletkezik, hogy a szereplő titkairól olvas, s így mintegy egyedüli beavatottja az eseményeknek (mert kit érdekel, hogy az adott regény éppenséggel több százezres példányszámban kelt el szerte a világon). Az írás főszereplője (ha ugyan szabad egyáltalán ilyet írni egy regényről, bármilyen írásról) Charlie Gordon, aki szellemi fogyatékosként jött a világra, I.H.-ja hetven körül van. Egy művi beavatkozás során ez a szám 140-nél is följebbre emelkedik: rövid idő alatt tudása túlszárnyalja a kor lángelméit, professzorok kitérnek ki kérdései elé. Ami a megrázó, az az, hogy tudattalanjában a régi Charlie Gordon megmarad, s így az intelligens Gordon úgy érzi: ő csupán kölcsön vette a buta Charlie testét, s az előbbutóbb visszatér. Így is történik: Gordon kideríti, hogy az ő művi intelligenciáját létrehozó professzorok beavatkozása hibás hipotézisre épül, s ő vissza fog süllyedni a hetvenes I.H.-jú Charlie Gordon szintjére. A következő, általa fölállított szabály szerint: „A mesterségesen előidézett intelligencia szétomlásának sebessége egyenes arányban van a növekedés mennyiségével.” Gyakorlatilag pár hét alatt visszasüllyed az általánostól eltérő intelligenciaszintre.

És kicsoda Algernon? - Algernon egy laboratóriumi egér, akinek természetes intelligenciája valamivel fölülmúlta a többi kísérletezésre fölhasznált fehér egér intelligenciáját. Okosabb a fogyatékos Gordonnál is: sikeresebben járja végig az útvesztőt, mint ő. A regényben voltaképpen két vonalon szalad a történet: az egyik az Algernon-féle (a háttérben), a másik a Charlie Gordon féle történet. Algernon is képes - a művi beavatkozás után - az egyre és egyre bonyolultabb feladatok megoldására, aztán szerzett intelligenciája semmivé foszlik, s az egér elpusztul. Elpusztul Gordon is.

Könnyekkel szemében teszi le az ember ezt a könyvet. Az utolsó sor: „Ui. kérem ha véletlenül aramennek tegyenek virágot Algernon sirjára a hátsoudvarba.”

Óhatatlanul föltevődik a kérdés: mi az, ami emberivé tesz bennünket? és mi az ami följosít bennünket, hogy ne vessünk vagy sajnálkozzunk a hozzánk képest alacsonyabb szellemi szinten lévőken. Mikor egy novellát írtam egy bolondról, kinek leghőbb vágya az volt, hogy karmester lehessen, mert szépnek találta a kisvárosi zenekar karmesterének mozdulatait, s arra vágyott, hogy olyan ruhája legyen, mint a karmesternek, képtelen helyzetekkel találtam szembe magamat. Adva volt egy nyomorúságos helyzetben lévő ember, ki némileg tudja magáról, hogy rongyos ruhában jár, hogy apja kegyetlen vele, ki tudja, hogy sohasem lehet karmester, ki tudja, hogy fogyatékos, ám azt nem tudja fölfogni, hogy mit is jelent annak

ütemes karmozdulata; adva volt egy bolond, kinek egyetlen barátja egy csavargó aki maga is némileg alacsonyabb szinten van az általánoshoz viszonyítva; adva volt egy század eleji kisváros, melyben minden vasárnap délben a központban fúvószenekar tartott előadást a jobban szituált polgároknak: és én a bolondomnak csak azt tudtam megengedni, hogy leitassák a kocsmában a hecc kedvéért, hogy aztán onnan maga a „biztos úr” dobja ki; adva volt egy bolond, kinek végül meghal az apja (alkoholista volt; egy éjszaka a sok ital hánytatásra készítette, ám olyannyira sok alkohol volt vérében, dermesztette tagjait, hogy fejét sem tudta elfordítani, ezért fekvése közben a szájában felgyülemlett váladék tüdejébe jutott és megfojtotta); azon az éjszakán bolondom vette a merészséget és odalopózott a kisváros főterén lévő pódiumhoz, közben rálépett egy faágra, lehajolt, kezébe vette, aztán fölcsont a deszkára és beintette képzeletbeli zenekarát. És boldog lett - az értés szikrája villant föl elméjében, s képtelen helyzetét megértve, a döbbenettől lezuhant az emelvényről, fejét egy kődarabhoz verte: másnap reggel találtak rá, még mindig eszméletlen állapotban, kórházba viszik, az orvosok már lemondanak róla, ám fölébred, tagjait nem tudja mozdítani, alacsonyabb szintre süllyed, csupán egy torz, bamba mosollyal tudja magát a világnak jelezni. Karácsony Benő fogalmazója (Pjotruska regény) végül is boldogabb véget ért: bolhaszín felöltőjébe illesztett pléhdarabok hasították föl testét, mikor ezek segítségével repülni próbált, a disznóólat választván magaslatnak. Mintha büntettem volna bolondomat azért, hogy egyetlen pillanatra a kezébe adtam egy száraz faágacskát, hogy azzal vezényeljen képzeletbeli fúvószenekarának, megbüntettem az értelem néhány pillanatával, s hogy még súlyosabbá tegyem büntetését, azt a kevés értelmet is elvettem tőle, mellyel a baleset (?) előtt rendelkezett. Avagy - más irányból közelítve - boldoggá tettem? Nem állt szándékomban hőst csinálni az értelmes emberből, aki nap mint nap nevetséges módon megverekedik a társadalommal a betevő falatért, nem állt szándékomban hőst csinálni belőle, inkább a gúny tárgyává tettem: mert mi nevetségesebb annál, hogy az általunk létrehozott nehézségekkel küszködünk meg a nap minden órájában? Ilyet még a bolondok sem tesznek... Mégis - úgy éreztem, hogy bolondomnak alacsonyabb szintre kell süllyednie, ez által pedig nem tettem mást, mint megvédtem őt: egészen élete végéig táplálékot biztosítottam neki, s ha rongyos ugyan, de némileg tiszta ruhát, meg egy ágyat. Cserébe egy torz mosolyt kértem tőle: arcára festve azt csúfot üttem magamból, a normálisnak nevezett szellemi szintből, helyet engedtem a lebegésnek, a csendes halálnak.

Az emberi faj gyakorlatilag minden energiáját arra fordítja, hogy a pusztulást, az elmúlást megállítsa. A lehető legparadoxabb módon teszi ezt: gyerekeket nevel föl, mintegy megállítván így az általa fölállított időmérő műszer homokjának lassú avagy gyorsabb csorgását (lefelé!), kábítószeres víziókban véli fölfedezni az örökkévalóságot, gyagyás módon Shakespeare műveket olvasgat, s elrejtőzik megannyi gondolat mögé, elmondja magáról mindazt amit tudni vél és mélyen hallgat arról, amit nem tud (bátor embernek nevezhető Szókratész, mikor kimondja, hogy én azt tudom, amit tudok), közben rengeteg alkoholt önt magába, moziba, képtárba, színházba, múzeumba jár - és itt tulajdonképpen tanújává válik saját bilincseinek, ám van annyira tisztességtelen, hogy nevetve, esetleg zokogva nézi mindvégig a múlt képeit, s ezekben magára próbál ismerni, mert az asszociáció nélkül képtelen életben maradni, ha már Isten létét, képzetét oly kegyetlenséggel védte évszázadokon keresztül, milyen kegyetlenséggel pusztította ki az elmúlt két évszázad alatt. Mi készíteti az embert a mozdulatlanságra, az állandóságra - és miért mozog még is szünetlenül, vakon, néha hittel, néha helytelen tudással? Azt mondják, a tudatlanok nagy sötétben tapogatóznak, ám az okosabb még nagyobbban. És ki vagyok én, hogy megoldást ajánljak ezen (úgymond) bajok megoldására? Charlie Gordon arcát látni véltem sok helyen a regény olvasása közben, és voltam annyira kegyetlen hozzá, hogy részvétet éreztem iránta. Most meg azt mondom, hogy magam iránt éreztem részvétet. Lázás izgalommal, tudni vágyással követtem végig az intelligens Gordon hanyatlását. Úgy

éreztem, nagyon fontos minél hamarabb a regény végére érnem - nem tudom miért. Mohón faltam a sorokat: együtt tanultam Charlie Gordonnal Kantot, Dosztojevszkijt, Hegelt, vele együtt féltem kimondani az igazságot - igen, óhatatlanul visszaesés lesz a vége. Végül belefáradtam a tiltakozásba - és azt hiszem, hogy Charlie Gordon is elfáradt. Hiába törte szét lakásának minden egyes tárgyát, hiába falta zokogva, reménykedve a könyveket, a tudását, szintjét megtartandó, elmúlt.

Magam előtt látom Gordon arcát. Megsimogatom. Néhány másodpercig reszketve túri, aztán megnyugszik, bamba mosollyal néz rám. Főlemeli lisztes kezét, ő is megsimogatja arcomat. Szeretném megölelni ezt a bolondot, de nem merem. Charlie zsebébe nyúl, előveszi pörgettyűjét, felém nyújtja. A félhomályban megcsillannak a kis, fényes fémlapocskák, ringó táncot lejtnek. Kezembe veszem a pörgettyűt, néhányszor megmozgatom. Lassan megnyugszom.

A távolban mintha Chopin zongorája suttogna csöndesen.

És ezt írtam a doktornak, és ő elolvasta, és szórakozottan nézett rám. És azt mondta nekem, hogy ez jó kézirat, de hagyjuk a tanulmányszerű szarságokat. És ő tudja, hogy még gyenge vagyok, tudja, hogy gyenge is maradok még hosszú ideig, de szeretné, ha megfogalmaznám ezt az egészet. Úgy, ahogy történt.

- Napló? - kérdeztem, mire azt válaszolta, humorosan, hogy kezd kételkedni intellektuális képességeimben.

- Nem, legyen úgy, ahogy valóban megtörtént, ahogy sajnos megtörtént.

És ismét hallgattunk, és később azt mondtam, hogy lehetetlen ezt megírni, mire ő a fejét ingatta. És azt mondta, hogy mégis meg kell tegyem. Mégis le kell írjam, mert szükség van rá. Elsősorban nekem. Nem vagyok kitűnő, nem vagyok más, nem vagyok bolond, nem vagyok szuper tehetséges, nem vagyok gyenge vagy erős, nem, én is ember vagyok. Azt mondta, le kell írjam, hogy tovább tudjak lépni, s az sem baj, ha el nem olvassa senki. Az én öröömre, mondta, s én tovább ingattam a fejem, miközben ő a vállát kezdte vonogatni. És ezt mondta:

- Nem viszonyulnod kell, nem. Ennek a kéziratnak olyannak kell lennie, mint ennek az állapotnak. Amilyenben vagy. Amit most érzel, s még hosszú ideig érezni fogsz. Orvos vagyok, de nem gyógyítani akarlak. Hanem - és itt a te szavaiddal élek - a lelkedet akarom. Alkotóidat, összetevőidet. Barátaidat, szeretőidet, érzéseidet, önmagadat. Csalódásaidat és reménységeidet.

És ismét hallgattunk egy sort, és én nem tudtam, miként érzem magam. Ő nevezte meg:

- Nem tudod, miként érzed magad, igaz?

És én igazat adtam neki, és kimentem a kertbe, és néztem a csikkeket a földön és néztem ahogy labdázna a bolondok és még mindig nem akartam látni sem anyámékat sem a barátaimat. És ez fáj nekik, mert szeretnek engem.

És tudtam, hogy mit jelent ez a kézirat. Tudtam, hogy nagyon sok embert fogok megsérteni és szeretni is egyszerre. Tudtam, hogy sokan nem fogják elfogadni, hogy mindezt meg kellett fogalmazni. Tudtam, hogy a Patkányugró nem az én könyvem lesz. Tudtam, hogy a Patkányugró minden egyes szavának igaz kell lennie. És nem tudtam, hogy miként fogjak neki a Patkányugrónak annyi kudarcélmény után, annyi összetörés és fájdalom után. Aztán arra is rájöttem, hogy *nem kell tudnom a Patkányugrót*.

Hagynom kell a Patkányugrót a *van*-ért.

És elsősorban magamért kell megírnom. És nagyon, nagyon fog fájni, hogy ezeket a szavakat leírom, és fogfogalmazom ezt a férc-szonettet.

És másnap találkoztam az orvossal és elmondtam neki ezt. És fény gyúlt ki tekintetében, és halkán ezt mondta:

- Pontosan...

- De én nem akarom - folytak a könnyeim -, de én nem akarom...

Hallgattunk ismét. Tulajdonképpen vele hallgattam a legtöbbet életemben.

- Senki sem akarta, hogy ez megtörténjen - mondta végül, és én tudtam is meg nem is, hogy mire céloz.

Végül hagytam, hogy anyámék meglátogassanak. És minden találkozás maga volt a pokol. Eleinte... Mindenki fájt nekem, a pusztá létük is. Ha csak megláttam őket, görcsbe rándult a gyomrom, és nem akartam látni senkit. De kellett is lássam őket. És most ismét bögök, hogy ezeket a szavakat leírom, és ismét nem tudom, hogy mit tegyek, mert minden... olyan... leírhatatlan.

És a doktor is tudta ez, és vigyázott rám. És olykor beültetett az autójába és kivitt a városból, hegyek közé, és lestük a gyíkokat és lestük a pillangókat, mókusokat, őzeket, és kezünkbe vettünk a patakok, források vizéből és ittunk a vízből és hagytuk, hogy az eső végigverje testünket.

És olykor átbeszélgettük az egész éjszakát, és értettük egymást. És mondta, ne aggódjak, nem vagyok alkoholistá, és normális vagyok, és mindenki olyan, amilyen. S minden...

És én még mindig nem akartam megírni a Patkányugrót, nem mertem megírni a Patkányugrót.

És lassan engedtem, hogy a barátaim is meglátogassanak. És fájtak nekem a látogatások, és eleinte nem is engedtem, hogy hozzám szóljanak, és ők ezt nem tudták mire vélni.

És fájtam és fájtam. És nem akartam senkit és semmit. És sokat imádkoztam, hangosan. És mondták, hogy sokat sírtam álmomban.

És egy napon a doktor így fogadott:

- Miért foglalkozol Anzelmmel? Hiszen ő halott. Te ölted meg.

És én tudtam, hogy igaza van, és ismét bögni kezdtem, miközben bögök most is írás közben. És most már tudom, hogy az én drága Anzelmem halott, és én öltem meg. A természetesség okán.

És ezt nem bírom elviselni.

Ezt sem bírom elviselni, mint annyi mindent.

És tudom, hogy ti is így vagytok.

És fájtam tovább, és a doktor ekkor magamra hagyott.

És két nap múltán hazaküldtek a parki üdülőből.

És nyár volt és nem csicseregtek a madarak. És anyámék elmentek itthonról, és egyedül voltam itthon, és nem akartam találkozni senkivel sem. És egyedül voltam az emlékek halmazában, és egyedül voltam a te emlékeddel.

És akkor ott találtam magamat a számítógép előtt, és leírtam ezt. És még nincs vége, még sok van hátra...

És születni kezdett a Patkányugró, és én meggyűlöltem mindenkit, mert nem akartam a Patkányugrót.

És abbahagytam a Patkányugrót, mert nem bírtam megírni. És egy teljes évig hallgattam. És egy teljes évig csak egy novellát írtam.

És egy évig gyűlöltem mindent és mindenkit. És egy év alatt mindenkit a pokolba kívántam, mert fájtam és most is fájok. És egy év alatt minden még jobban összetört bennem és totális veszteségek csatáját éltem meg.

Berlinben az oroszok.

Hitler halott tábornokai.

És egy év után írni kezdtem a Patkányugrót. Örületes gyorsasággal. Múltbéli veszteségek által. Csenddel. Sok nyugalommal, lázzal, örömmel, pusztulással.

Oly különös most itt üldögni az ablak előtt és visszagondolni arra, hogy miként is kezdődött el ez az egész. A múlt úgy vázolódik fel, mintha nem is múlt lenne: a történéseket folytonosan újraélem, s csupán annyi különbség a régi és az új érzések között - különös megnevezés ez -, hogy a beletörődés, a történetek átértékelése sokkal mérvadóbb, pillanatról pillanatra. Belebámulni a napba: nézni, miként verődnek vissza fájdalmasan fényes sugarai a könyveken. A könyveken: a szoba egyetlen berendezésén. Könyveken ülök, könyveken alszom. Könyveken írom ezeket a sorokat; olykor könyvek segítségével próbálom elfeledni azt, ami történt - persze, ez utóbbi teljesen hiábavaló. A napnak minden pillanatában mások és mások a könyvek. Virradatkor többségük piros, vörös; a sötétebbek erőszakosan tűnnek elő a végtelen sorokból, mintha fekete lyukak lennének, melyek a semminek támaszkodnak - a világosabb táblájú könyveknek. Lassan feloldódik ez a különös látvány, miként oldódik fel a nap fénye is a szobában, kint, a tájban. Reggel már ébrednek, mocoognak. Délben, mikor a legerősebb a fény, csaknem agresszíven méregetnek. Mozgolódnak, dühösen vizsgálják, szűrős tekintetüket belém döfik, hogy már fájdalmat, testi fájdalmat is érzek - hogy aztán a délután indulásával lassan-lassan megenyhüljenek, s hogy estére álomba szenderüljenek, és engem is elringassanak. Igaz, éjszaka egyik-másik rakoncátlanok kezd: kísérteties alkatot ölt, hogy riogasson. Fel-alá vonulnak a szobában, kiáltoznak, nevetgélnek, néhányan kiáltoznak. Ilyenkor megmosolyogtatnak: hiszen csak könyvek!

De könyvek, a könyvek által kezdődött el minden, minden. Akkor, amikor gyerekkoromban az olvasni tudókat kerestem, hogy kezükbe nyomjak egy könyvet, s arra kérem őket, hogy olvassanak nekem. Egyik-másik olvasott is. Sokan arra hivatkoztak, hogy nincs idejük, vagy túlságosan is fáradtak az olvasáshoz. Ám - miként már mondtam - sokan olvastak fel nekem közülük. Az is igaz, hogy addig jártam egyiktől a másikig, amíg valaki el nem kezdett olvasni. Teljesen mindegy volt, hogy milyen hangon, milyen artikulációval - a lényeg mindig a szavakon és a mondatokon volt. Alig néhány esztendősen is képes voltam arra, hogy a rossz, száraz, ügyetlen hangon felolvasott sorokat úgy komponáljam össze, miként azt a szerzők vetették papírra (bár a szerzők sohasem voltak számomra lényegesek) - ép, egészséges pompázatos sorokká. Sokan mondták: te gyermek, ez a könyv nem való neked; de én tudtam, hogy igenis, ez a könyv való nekem. Nem tudom, miért és honnan tudtam. A hangsúly mindig azon volt, hogy elolvassák azt a könyvet, amit magam választottam magamnak. Mindig tiltakoztam a mások által választott könyv ellen.

Hogy aztán megtanultam olvasni, s ebből kifolyólag többé nem volt szükség a felolvasásra, természetes, fölösleges szólni róla. Sztereotip történet ez, minden egészséges emberrel előbb vagy utóbb megtörténik a természetes körülmények között.

De mennyi idő is telt el azóta?... Számoljunk csak... igen. Pontosan harminchét esztendő. Nem sok... De nem is kevés.

Kamaszként meglehetősen anyás voltam. Persze anyám olvasott fel nekem a legtöbbet. Akkoriban nagyon sok szeretőm volt; soha egyetlenél nem aludtam anélkül, hogy fel ne hívtam volna az otthoniakat: ma sem megyek haza. Hogy aztán visszabújjak az ágyba. De ez nagyon régen történt. Ugyanakkor képtelen vagyok úgy gondolni a múltra, mint múlt. A történések, érzések, gondolatok itt égnek előttem. Részük vagyok, állandó jelenük.

Már kamasz koromban elkezdtem írni. Úgy gondolom, hogy ebbe a betegségbe előbb vagy utóbb mindenki beleesik, aki sokat olvas. Egyfajta egoista betegség is ez, olykor talán orvosi kezelést igényelne: ha ő meg ő meg tudja tenni ezt meg ezt, akkor miért ne tudnám én is... Mivel vagyok én kisebb, mint az éppen adott író, alkotó?

A betegség nem múlt el... sikeres íróvá nőttek ki magam. Számtalan kötetem jelent meg, sokat közülük a világ minden nyelvére lefordítottak. Viszont a nagy siker ellenére valami mindig is hiányzott. Soha egyetlen írással nem voltam elégedett. Sokan ki is nevettek emiatt. - Hiszen ez természetes - nyugtatgattak, szajkózták -, az az ember, aki teljesen elégedett írásaival nem más, mint egy öntelt, gőgös személy. Mindig többre kell törekedni - veregettek vállon, s aztán a legújabb munkámról kezdtek beszélni. Én meg bólogattam. Tudtam, nincs igazuk. Még azt sem értették meg, fogták fel, hogy miről beszéltem. Azt hitték, hogy valamiféle nyugtalanságot, kínos, tehetetlen félelmet érzek: talán attól tartok, egy napon már nem leszek képes írni. Nos, nem erről volt, van szó. Egyáltalán nem. Arról volt szó, hogy egyetlen írásban sem találtam meg a beteljesülést. Meglehetősen felületes kijelentés ez, számtalan magyarázatot vonna maga után, de ezekre most aligha fogok kitérni.

Ezért abba hagytam az írást. Eleinte emberek ezrei tiltakoztak, hogy aztán néhány esztendő alatt csaknem teljesen elfeledjenek. Könyveim, műveim ott porosodnak a könyvtárak mélyén - hála az Istennek ezért. Senki sem olvassa azokat... Túl nagy felelőség volt az írás. Nem szólhattam bele az emberek életébe. Soraim, szavaim, gondolataim befolyásolták őket, olykor túlságosan is - és ezt nem engedhettem meg magamnak. Ennek egyszer véget kellett vetni.

De az ihlet keresése - igen, mondjuk ki bátran - nem szünetelt. Bejártam számtalan utat, megtapasztaltam számtalan állapotot, amíg rájöttem, hogy magát az ihletet is túl lehet lépni. Különös útjaim egyikén sikerült belesnem Aphrodité fürdőszobájába. Az istennő éppen akkor végzett napi fürdőjével, ruhái felöltésére készült. Csak bámultam... szépsége lenyűgözött, kecses alkata több volt a bámulatnál... Aztán valami különöset pillantottam meg gyönyörű testén: vért. Eleinte nem hittem a szememnek. Az érzéki, iszonytató folyadék mellbimbóiból folyt alá - ám elillant a levegőben. Ruhán sem maradt nyoma; ha megtapintottam volna, kezemből is a semmibe vészett volna. Nem hagyott nyomot sehol, sehol.

Döbbenetem leírhatatlan volt. Íme: a tökéletesség vérzik. Első ízben azt hittem, hogy Aphrodité a szépséget vérrel élteti. De ez butaság volt, a gondolkodás meg-, elkerülése. Másodszorra arra gondoltam, hogy a szépségért meg kell szenvedni - s ez a gondolat még az előbbinél is butább volt, dühítően buta. Végül rájöttem, hogy mit is jelent ez a különös látvány. Azt jelenti, hogy az istennőnek semmi de semmi köze nincs a szépséghez, a széphez. Hiába istennője ő a szépnek, csupán ő is felruházva van a szépség által. Tehát nem ő alkotja a szépséget. Közérthetőbben: a szép külön kategória, olyan kategória - és ez vitathatatlan - Aphrodité részesült a legtöbbet. Ő kapott a legtöbbet. S ha ez így van, akkor ez azt jelenti, hogy a szépség felette áll minden istenségnek.

Akkor meg nincs szükség ihletre. Ha valaki csupán azért istenség, mert részesül valamiben, akkor nincs teljesség. Nincs értelme az írásnak sem: mert semmiféle kaput nem nyithat meg. Minden egy játék, melyben sokan túlságosan is komolyan hisznek.

Ám - hirtelen hatalmassá, végtelenné tárult minden. Végláthatatlan területek, melyeknek nincs létük sem, nemhogy értelmük. Túl vannak a lét, az élet fogalmán, erején, örömen, fájdalmán. Szertefoszló vércseppek: istennő, aki csupán azért istenség, mert nagyobb részt kapott abból a bizonyos kategóriából. Érthetetlen, ellentmondó dolog ez - ám ugyanakkor a leggyyszerűbb, a legcsodálatosabb, a legcsendesebb, a legcsodálatosabb.

Ti bukott alkotók vagytok mindannyian - mondtam, miután elmeséltem nektek mindazt, amit fent már leírtam. Erre megdöbbenetek, aztán kiáltozni kezdtetek. Őrült! őrült! - rémül-döztetek egyre és egyre.

Végül bezártatok ebbe a szobába. Ebbe a hatalmas szobába, a rengeteg könyv közé. Ott jó lesz majd neki - mondogattatok elégedetten.

Minden könyv egy szerző, minden gondolat egy kín. Olykor úgy tekintenek rám a könyvek, mintha élő személyek lennének. S hibáztatnak, hogy én tettem tönkre kétes egzisztenciájukat.

Az a kamasz, aki minden este felhívta a szüleit... vagy az a gyerek, aki könyveket hurcolt ide meg oda, és megpróbálta rávenni a felnőtteket, az olvasni tudókat, hogy felolvassanak neki. Ez minden. Három részre lehet osztani az elmúlt harminchét esztendő: gyerek, kamasz, Aphrodité.

Gyakran gondolok arra a költőre, aki a következőket mondta: - El tudom képzelni. Ez akkor történt, amikor arra figyelmeztették, hogy nézzen fel, mert az égen repülőgép száll el. Elmés válasz, nem?

Nem. Nyomorult válasz. Olyan ember szájából szaladt ki, akinek ti már semmit sem tudtok adni. Három szó - és máris filozófiai rendszert alakítottok ki köréje. Mintha nagy igazságokat ejtett volna ki valaki, melyeket azonnal értelmezni, vizsgálni kell, melyeket azonnal rendszerbe kell építeni.

Arról is beszélt, hogy neki már nincs szüksége erre.

Miként már nekem sincs szükségem a könyvekre. De jó, ha vannak.

Talán évek óta üldögélek ebben a szobában. Sorsom alakulásával végeredményben elégedett vagyok. Már azt is megszoktam, hogy nem adtok ennem. Soha egyetlen falás kenyeret vagy egy pohár vizet be nem nyújtottatok. Semmit, semmit. Éheztetni akartok? Nem hiszem.

Kezdetben gyomorra szorított kézzel feküdtem a könyveken.

Most meg itt ülök, a napba bámulok. Meg fogom vakítani magamat, mint Démokritosz. A nap fénye olykor iszonyatos. De elfeledteti velem Aphroditét, elfeledteti velem léteteket, elfeledteti velem a könyveket. Az eszmék világába juttat, ahol ennem sem kell.

És értelmetlen versenyt futottam az idővel és a saját örületemmel. És nem nyertem semmit, és mégis, mindent magaménak érezhetek. És a Patkányugró felemelt és megszületik, nem akar semmit, hanem a legteljesebb létezése mindennek, mi vagyok s egy picit voltam. Az én gyerekem, s a ti gyereketek. És a testem is belefáradt írásába, s gyakran könnyek mosták az arcomat, de a Patkányugró születni kezdett. És még örültebbé tette születése életemet, de akkora örömet szerzett. És közben történtek dolgok, melyeket már ebben a könyvben olvashattok.

Ebben a férc-szonettben.

Melynek az írása alatt új nadrágot kellett vásároljak, mert csak úgy láthattam egy bizonyos személyt. Illetve kellett volna, de nem tettem meg. Én nem ez vagyok.

Melynek írása alatt ígéreteket kaptam tőled, tőled, kiről tulajdonképpen ez az egész könyv szó, és mégsem ígértél semmit. És nem tudom, miként lesz, és nem is tudom, hogy miként lesz. Életemben először... Én nem ez vagyok.

Melynek írása alatt meséltem a kéziratról neked, és neked is, és nagyon jól esett, hogy azt mondtátok, alig várjátok, hogy elkészüljek vele. De tudjátok, én nem ez vagyok.

Melynek írása alatt újraalkottam sok mindent, melyről nem tudok írni, mert én nem ez vagyok.

Melynek írása alatt sokkal közelebb kerültem hozzátok, mert ez én vagyok.

Melynek írása alatt egyszerre voltam gyenge és erős, mert én ez vagyok.

Melynek írása alatt még mindig szeretlek, mert megalkottál engem és én téged. Legyen hát tisztelgés előtted férc-szonettem.

És legyen tisztelgés előtted is, doktorom.

És remélem, véget érnek azok az éjszakák, mikor seggrészen megyek asztalotokhoz, és ezt mondom:

- Ide kellett jöjjek. Csak úgy.

És leguggolok és zavarlak benneteket, és nem tudom, miről beszéltek, de érzem, hogy miről beszéltek. És előre tudtam, hogy erről fogtok beszélni, mert hónapok óta éreztem, hogy be fog következni valami, csak azt nem, hogy pontosan ez lesz. Nem tudjátok, de megálmodtam, bármilyen hülyén is hangzik.

És azon az éjszaka majdnem felhasítottam az ereimet. Hajnali négy órakor ott térdeltem a lépcsőház előtt, belekapaszzkodtam a tartóoszlopba, és nem mertem feljönni, mert tudtam, hogy szédületes marhaságot követek el. És aztán feljöttem és majdnem elkövettem.

És a Patkányugró mentette meg a seggemet.

Ti mentettétek meg a seggemet.

És ez az én ajándékom Nektek. Vigyétek magatokkal, bármerre is mentek. Vigyetek magatokkal, kérlek. És bocsássatok meg nekem. Tudom, örült voltam, kegyetlen. Diktatórikus, manipuláltam is.

De ti mellettem maradtatok és nem vettetek el semmit.

És tévedtem, mikor azt írtam, hogy még sok van hátra a Patkányugróból. Nincs sok. Lassan befejezem. Sokat szenvedtem, hogy megírjam, nagyon sokat. Mint bárki más szenvedett volna. A különbség csak annyi, hogy én - leírtam. Ti is leírtatok volna.

És igen, rólad nem beszéltem sokat.

Nem tudtam rólunk írni.

Nem volt hozzá erőm, s pontosan nem is tudom, miért.

Talán soha nem tudom meg.

Beethoven kilencedikje.

Köszönöm, hogy elolvastátok, és megértettétek. Nagyon hosszú volt az út idáig, tudjátok ti is.

Még egyetlen vers maradt. Hadd jöjjön.

Züllött Püthagorasz

————— Zenész vagy?

Néhány közismert eset és figyelem.

Valaki hallgat, valaki nagyon vár.

- Zenész vagy? - ím, itt a citerám!...

Kísérd végig reményhisztériám!

- Néhány szó szerelem talán?!

Egy tudomány, két tudomány, Oidipusz.

Elrejtöztem Prométheusz májában -

lassan kicsipegettek a madarak.

- Valaki él. Valaki csendben van.

Szélben is kúszó madarak. Valaki nagyon vár.

- Valaki halott. Valaki most álmot lát -

neve hallatán elhallgatnak a madarak.

Zenész vagy?! —————